

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő Szépirodalmi főmunkatárs
Dr. PAP ZOLTAN EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: 788.
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A legsürgösebb javaslat.

Budapest, június 11.

Talán sohasem leste az ország olyan feszült érdeklődéssel, hogy a képviselőház hogyan állapítja meg a maga munkarendjét, mint most, amikor arról van szó, hogy a képviselőház néhány nap múlva megkezdí nyári szünetét s hogy aztán szeptemberig ismét szünetelni fog a törvényhozói munka. Mások is országos érdek az, hogy a benyújtott törvényjavaslatok minő sorrendben tárgyaltnak le, ezuttal azonban kétszeres izgalommal várja mindenki, vajjon a benyújtott javaslatok közül melyik válik már a nyár előtt törvénynyé s melyik az, amelyik az őszi ülés munkaprogramjára marad. És pedig azért, mert az egyetlen igazán szociális jelentőségű javaslatnak, a végrehajtási törvény novellájának sorsáról van szó.

Az országgyűlés egymás után szavazza meg azokat a javaslatokat, amelyek az ország lakosságára újabb és újabb terheket rónak. Eltekintve a budget javaslatról, amely a tavalyi költségvetéshez képest 113 millióval emeli az állami szükségleteket és így az adóterheket, törvénynyé vált a honvédtisztek fizetésének felemelése, ami szükségképpen maga után vonja a közös hadsereg tisztjeinek fizetésemelését is s ez újabb milliókat jelent. A képviselőház éppen

ma szavazta meg a vasuti beruházásokról szóló javaslatot, ami kétszázmilliónál többjébe kerül az országnak, még a nyár előtt letárgyalatja a kormány a 197 millióba kerülő vízi beruházásokról szóló javaslatot, a szintén sok pénzbe kerülő népiskolai javaslatot, a szeszdó felemeléséről szóló javaslatot, szóval mielőtt a nyári szünet megkezdődik, sok száz millióval fog emelkedni az ország adóterhe, nem is emítve azokat a javaslatokat, amelyek közvetve szintén az adóterheket emelik.

Az ország joggal elvárta a kormánytól és a képviselőháztól, hogy mind ezekkel az új terhekkal szemben érzelke lesz a legszegényebb néposztály érdekeinek védelme iránt is s hogy a végrehajtási törvény novelláját sürgősen, még a nyári szünet előtt letárgyalatja, ha már az uzsorajavaslatot az őszre halasztja. Egyik képviselő az igazságügyi bizottság legutóbbi ülésén ezt külön is figyelmébe ajánlotta az igazságügyminiszternek, de tőle határozott feleletet nem kapott s a képviselőház mai ülése alatt a folyosón még mindig azt beszéltek, hogy ez a javaslat az őszre marad.

Ez azonban elképzelhetetlen, mert ez lehetetlenség.

Azt értjük, méltányoljuk és helyeseljük, hogy az országgyűlés nem akar szűkkeblű lenni, mikor az állam szükségleteinek megajánlásáról van szó, de

vége is nem lehet egy egész ülészakot azzal kitölteni, hogy újabb és újabb áldozatokat szavazunk meg s hogy semmit, de éppen semmit sem teszünk a legszegényebb néposztály szociális helyzetének javítására. Évek óta készül már egy törvény az otthon védelméről, az ugynevezett homme-steadról s mint a Lucza-széke, sohasem készül el. Végre az igazságügyminiszter kidolgozott egy törvényjavaslatot a végrehajtási törvény reformjáról, melyben az otthon, a családi tűzhely némi védelemben részesítetik, amely mentesíti a szegény ember butorait, a kisbirtokos tehenét, lovát, a szellemi munkás könyveit a lefoglatás és elárvereztetés veszedelme alól, amely az eddigi lefoglalhatatlan létminimumot 500 forintról 1000 forintra emeli. Az igazságügyi bizottság le is tárgyalta ezt a javaslatot s az most készen várja a parlamenti tárgyalást. Ezt nem szabad huzni-halasztani, ezt olyan gyorsan, aminő gyorsan lehet, le kell tárgyalatni. Ezzel tartozik a kormány és a képviselőház az országnak. Mert a homme-stead ezzel nem lenne ugyan megvalósítva, de legalább egy hatalmas lépéssel előbbre jutnánk s existenciákat mentenénk meg az elzülléstől és családokat attól, hogy földönfutók legyenek. Ilyen célért pedig igazán nem sok áldozat, ha háromhónapos nyári üdüléséből a képviselőház egy-két napot feláldoz.

Hófehérke.

Irtá: Nógrádi László.

(Utánnovomás illos.)

I.

Csodálatos szép, tiszta nyári reggel. Hófehérke szobájának ablaka tágas virágos völgyre néz a kastély parkján át. Éppen kel a nap. Az ég alja pirosas, a hatalmas azurkék boltozaton egy-egy rózsaszínű felhőrongyocskák csüng, mint egy odavetett, eltéptelt báli ruhácska foszlánya; a hegyek orma omló láva, mely az oldalakon lefelé mind halványabb lesz, míg végre egybeolvad a völgy finom fehéres ködfátyolával. A völgyön végig patak fut, fölötte hosszú fehér kanyargós köd-pántlika. A mozdulatlan ködtengerből egy-egy bokor füzia lombja sötétlik ki. Csend mindenfelé, csak a park bokraiban énekelnek a madarak.

Hófehérke sokáig néz ki az ablakon, aztán leül kis fehér íróasztalához. Az íróasztalon sok-sok apró csecsebecse. Nippek, hervadt virágok s egy férfi-arczkép.

A himzett íromappa kinyitva, benne teleirt divatos levélpapírok. Hófehérke rajongva nézi a férfi-arczképet, aztán írni kezd.

A levél, melyet Hófehérke nem küldött el.

Édes Szerelmem,

beteg vagyok, meg szeretnék halni. Maga ezen mosolyogni fog, tudom. Látta pedig egészen komolyan kívánom a halált. Nagyon sokáig gondolkoztam ezen álmatlan éjszakákon keresztül, mióta maga elment s úgy találtam: legjobb lenne

meghalni. Oh az az édes halál, az a rózsaszínű halál, a mindent megsemmisítő halál. Mert én így akarnék meghalni. Örökre! Örökre, minden tulvilági élet nélkül. Mert mit érne amugy elmúlni, ahogy a vallás tanítja. Amaz édes, ez rettenetes lenne: még távolabb vinné magától édes szerelmem. Az időtlen távolságok nagy oceánja állna közöttünk a millió és millió csillagokkal. Oh, ez nem kell. Élnék abban a halálban is és dobogna a szívem és szeretne. Szeretné magát kimondhatatlanul, úgy, mint most. De maga tudom nem szeretne engem, szegény testnélküli lelket, mert maga, — maga, a művész, mit csinálna a testnélküli lélekkel. Maga a nagy realista, aki a valóságért rajong s lelke a valóság formával van tele s gunyosan nevet az álmokat, a lelkeket festő ábrándozókon.

Ó, rettenetes ember, édes szerelmem, kinzó mindenem, én azért akarok meghalni, hogy ne érezzek semmit, semmit. Ne tudjam azt, hogy maga engem nem szeret, hogy nem is fog soha szeretni.

Látta ezt én biztosan tudom. Tudom, tudom, tudom... Soha! Én megmértem ennek a rettenetes szónak a mélységét. Nincs fenéke. Ez maga a végtelenség... És maga engem nem fog szeretni soha. Engem! Ugy-e vakmerő vagyok, hogy én a falusi kis vadvirág (ezt a kifejezést magától hallottam) magára merem a szemem emelni, a nagyra, a halhatatlan művészre.

De látta a virágok kelyhe is a végtelen égre néz s mind oda fordul a sugárt ontó nap felé. A vakmerők! Én is ilyen vakmerő vagyok. S szeretnék elégni, örökre semmivé lenni, hogy ne érezzem én ezt a végtelen nagy szerelmemet, melynek végén ott a soha.

Örökre szereti és soha meg nem szün magát szeretni

Hófehérke.

Hófehérke szöke fürtökkel körített tizenhat esztendő fejcséjkjét lehajította a teleirt papírosra és sokáig így maradt. Fájt a szíve nagyon, mert nagyon szeretett. És azért szeretett olyan nagyon, mert nagyon fiatal volt még. Finom lelki volt és tiszta, mint a harmat. Az életet nem ismerte a maga bonyolult és tisztátalan utjaival. Hófehérke úgy nőtt föl a nagy, tágas, ősi kastélyban, mint az erdők mély berkeiben a virág. Por nem szállta meg tiszta kelyhét, a fényes nap-sugár is csak olykor csókolta meg. S most, hogy ráhullott a perzselő tűz, hogy szerelmes lett nagyon, nagyon, meg akart halni Hófehérke.

Sokáig maradt írására borulva Hófehérke, mikor felemelte fejét, ragyogó szeme tele volt fényes könyekkel.

Azt a levelet nem küldhette el, más papírt vett hát elő s irt.

A levél, melyet Hófehérke elküldött Regölyi Pálnak, a híres festőnek.

Kedves rokon,

nekem magát szabad így szólitanom, mert hisz szögről végre rokonok vagyunk. Szeretnék valami nagyon szépen írni magának, a művésznek. Nem is gondolja mennyire büszke vagyok arra, hogy egy olyan híres művész rokonom van, mint maga. Mindig s mindenkinek csak magáról beszélek és gyakran gondolok magára... Ha annyit gondolna maga is rám, Hófehérkére, mint én magára, tudom, sietne elküldeni a képet, amit rólam festett.

Ugy-e érdemes modell voltam. Mondja, hogy

Nem is szólva arról, hogy az elhasznált javaslatok sorsa mindig bizonytalan. Hisz a polgári perrendtartásról szóló javaslat, amely a régi középkori perrendi állapotokat akarja megszüntetni, negyven éve készül. Plósz végre kidolgozta, az igazságügyi bizottság letárgyalta s 1904 tavaszán már a képviselőház napirendjére is ki volt tűzve. De akkor a parlamenti viszonyok miatt a képviselőház mással volt elfoglalva s a javaslatból még most sem lett törvény. Az örökös átdolgozások és újabb meg újabb átalakítások labirintusában vesztegel s ki tudja, mikor kerül parlamenti tárgyalás alá, sőt, hogy egyáltalán kerül-e belátható időn belül.

Attól félünk, hogyha ez a javaslat öszre marad, ennek is hasonló sorsa lesz. Mert ősszel a képviselőház mással lesz elfoglalva, s akkor a képviselőház az egyetlen igazán szociális jelentőségű javaslatot, amely a Ház előtt feküdt, elmulasztotta megalkotni, pedig ez igazán közvetlenül, legvitálisabb érdekeiben lett volna áldást hozó a legszegényebb néposztályra s arra a szellemi proletariátusra, amely már eddig is életfeltételeiben van veszélyeztetve.

Budapest, június 11.

A képviselőház holnap, pénteken, délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatják a közegészségügy rendezéséről szóló törvényjavaslat ma megkezdett tárgyalását. A Ház minden valószínűség szerint egy nap alatt végez a körösvárosról szóló törvényjavaslattal s azután az ingyenes népoktatásról szóló javaslat tárgyalása kerül napirendre.

Zichy miniszter Bécsben. Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli minisztere, ma reggel Budapestre Bécsbe érkezett.

A rehabilitáció. Günther Antal igazságügy-miniszter a büntetőjogi reformok megvalósítása során a rehabilitáció kérdését is megoldás elé szán.

nem... Azt a képet úgy szeretném már látni. Az én szobámban lesz és mindig nézni fogom. Mit gondol, talán hiúságból? Nem, nem, nem. Bámulattól a híres festő iránt, aki... az én... rokonom.

Most, hogy ezt a levelet írom magának, még senki sincs fel a háznál. Alszik minden, a nap is most ébredt fel csak. Végig csókoltam már a hegyek ormát s rózsaszínre festette az eget. Lenézek a völgybe, ott látom a ködlő fehérségben azt a nagy hársfát, amely alatt oly gyakran ültünk — ketten. Maga elmerült a színek s vonalak nézésébe, én meg magát néztem... És még most is olyan, mintha magát ott látnám a nagy hársfa alatt a festő köpenyében. Ugy-e különösnek találja, hogy én ott látom magát. Gyakran elmegek magam a nagy hársfa alá és... szomorodom...

Örökre bámulója
Hófehérke.

A Hófehérke rózsás kezecskéje reszketett, mikor ezt a levelet lezárta. Nagy, tiszta szeme megtelt könnyüvel és sokáig mozdulatlanul nézett ki az ablakon, le a völgybe, ahol a köd fosz-lányokba szakadozva hullott le a rét virágaira. A nagy hársfa ott sötétlett s ezt nézte Hófehérke és arcán végig-végig gördült egy-egy fényes köny.

II.

Nagy, tágas festő terem. Félig megfestett vásznak a falon, állványokon; tanulmányok, kréta rajzok szerteszét. Puha kerevetek, himzett vánkók. Reggel van, üde levegő árad a terembe s a kelő nap első sugarainak fénye ott rezeg a terem falain. Csend, csak a nyitott ablakig érő fa koronáját zsongatja a reggeli szellő

dékozik vinni és az erre vonatkozó törvényjavaslat elkészítésével megbízta Oberschall Pál pozsonyi jogakadmiái tanárt.

A jó vasut és a jó egészség.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 11.

A vasuti beruházásokról szóló törvényjavaslatot a képviselőház ma elfogadta és nyomban azután hozzáfogott a közegészségügy rendezéséről szóló javaslat tárgyalásához.

A beruházási javaslat első szónokai a horvátok sorából kerültek ki s így mindaddig horvát szó hangzott a Házban, míg Sztérényi József nem állott föl, hogy válaszoljon az ellenvetésekre. Az államtitkár egyetlen megjegyzést sem hagyott figyelmen kívül; mindegyikről elmondotta a maga vélekedését. Fejtegetései abban konkludáltak, hogy a vasuti beruházási javaslat csak a multak mulasztásait teszi jóvá és egyáltalában nem jelenti azt, hogy az államvasutak fejlődése most már jó időre biztosítva van. Statisztikai adatokkal igazolta, hogy a beruházások nincsenek arányban a forgalom szédítő növekedésével. Ha azt akarjuk, hogy az államvasutak megmaradjanak annak a prosperáló vállalatnak, melynek szántuk, nem szabad viszsziadni az áldozatkészségtől. A Ház nagy figyelemmel hallgatta az államtitkár beszédét, melyet sürin szakitottak félbe a tetszés-nyilatkozatok. Miután a benyújtott indítványokat elvetették, a javaslatot — két felszólalás után — részleteiben is elfogadták.

A közegészségügy rendezéséről szóló törvényjavaslatot Balogh Ernő ajánlotta elfogadásra. Berzsenyi Jenő nagy előismeréssel szólott a belügyminiszter munkájáról, mely minden esetre határho a magyar közegészségügyben. A javaslatot elfogadta. Még egy nemzetiségi képviselő szólalt föl és azután a vitát holnapra halasztották.

Részletes tudósításunk ez:

A terem ajtaja hirtelen kinyílik s egy fáradt, gyűrött képű ember lép be. Ledől a terem közepén álló széles kerevetre s komoran bámul ki az ablakon. Ez Regölyi Pál, a híres festő. Idősebbnek látszik, mint amennyi valóban. Szeme alatt apró ráncok, fakó arcán egy-egy barázdát szánt végig.

Egymásután idegesen több cigarettát szí el. Nem beszél hangosan, mint ahogy némely ember szokta erős lelki felindulásában, de egy-egy ideges gesztusa s arcának komor, majdnem sötét kifejezése elárulja, hogy lelkét bántó gondolatok izgatják.

Hirtelen felkel s anélkül, hogy frakkját levetné, palettát s ecsetet vesz és egy félig kész női képen kezd festeni. A kép fiatal, finom arcú, igen szép leányt ábrázol. Látszik, hogy a művész nem idealizált, a művész valót adó ereje s a leányos finom baj csodálatos harmóniában egyesül a képen.

Egy-két ecsetvonás után abban hagyja a festést, indulatosan dobja el a palettát s aztán valósággal lerogy a nagy börszékekbe. Szinte heletemetkezik. Nemsokára elalszik.

Regölyi Pál délfelé ébredt fel. Egy-egy ránc kismult arcán, de még mindig komor. Hanyagul kezdi bontogatni a postáját. A levelek gyors egymásutánban hullanak egy szeszélyes alaku hatalmas faváza mélységébe. El se olvassa, csak az aláírást nézi mindeniknél. Két levél kerül csak el a többi sorsát. Ezeknek olvasásához valóságos h o z z á k é s z ü l a híres festő.

Mig olvas, arcza hol felderül, hol elszomorodik. Kétszer is elolovassa mind a két levelet, végre többször is felsóhajt.

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Dudits Endre és Hammersberg László.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A beruházási javaslat.

Supló Ferenc magyarul kezdi beszédét, melyet egy papirlapról olvas. A mostani beruházási javaslatok mellőzik Horvátország jogos érdekeit. Aztán azt mondja, hogy a horvátokat nem lehet erőszakkal, fenyegetésekkel megfélemlíteni. (Zaj.) A kormány nem akarja a horvát-kérdést megoldani...

Ugron Gábor: A horvát perfidia az oka!

Az elnök figyelmezteti Suplót, maradjon a tárgynál. (Helyeslés.)

Supló Ferenc ezután horvátul folytatja beszédét s részletesen kifejti, hogy mennyiben sérelmes a javaslat Horvátországra nézve.

Még Babics-Gjalszki Lyubomir, Lukinics Ödn, Budiszavlyevics Bude és Mazuranics Bogoszláv beszélt a javaslat ellen, hasonló szellemben.

Az államtitkár beszéde.

Sztérényi József államtitkár: Habár a kereskedelmi kormány az új korszak óta mindent megtesz, hogy az államvasutak terén való hiányokat megszüntesse, mégis következetesen szemközt találja magát azzal a váddal, hogy nem siet kellő erővel az ország forgalmi szükségletének kielégítésére. Elérkezett az idő, hogy végre nyilatkozzék a kormány arról a helyzetről, amelyben az államvasutakat találta. Az akadályozott Kossuth Ferenc helyett ő rá hárul most ez a feladat. (Halljuk!) Az államvasut személyzete hivatása magaslatán áll; a szervezet azonban elavult s javításra szorul. Ezért a kormány meg akarja változtatni a decentralizációt (Élénk helyeslés.) s egy-két hivatalt egyszerűen ki fog kapcsolni. Az egyes felvilágosító adatok a következők: Az utasforgalom 1896-tól 1906-ig 74,7 százalékkal nőtt, ezzel szemben a kocsipark csak 33,1 százalékkal gyarapodott. Az áruforgalom nőtt 76,8 százalékkal, a teherszállító kocsipark pedig csak 66 százalékkal. Összehasonlítva a magyar államvasutak állapotát a külföldi vasutakéval, majd elmondja, hogy a budapesti pályaudvarok ma is ugyanabban az állapotban vannak, mint tíz év előtt, nem csoda, ha torlódások támadnak s az áruk napokon át kirakatlanul hevernek. Fiumében olyan rosszak a viszonyok, hogy volt rá eset, hogy Fiume miatt Dombóvárig 71 ezer kocsi torlódozott össze.

Az állomás csak félannyi kocsit bír befogadni, mint amennyi a pályákon járhat s a kikötő elhajózási képessége is kisebb, mint a vasuti állomás befogadó-képessége. A mellékvágányok hiánya s az állomások befogadó-képességének csekély volta az oka, hogy az országban forgalmi zavarok támadtak, vagyis minden baj onnét eredt, hogy a forgalom nagyarányú növekedésével szemben megfelelő beruházások egyáltalán nem történtek. A szénhiányt azért még sem

A félig kész leányképhez megy, az állványt tovább tolja a fal felé. Itt sötét, nehéz leplet von félre s gyönyörű női arc mosolyog le a széles divatos keretből.

Egymás mellé igazítja a két képet s hosszasan nézi. Hatalmas realizmussal van megfestve a női arc is. A finom ruhán szinte áttör a forró vér tüze. A nő kissé gögös arcán nem a fakadó bimbó bája, hanem a teljes pompájában nyíló virág kifejelettségségének ereje van.

Regölyi Pál sokáig nézi a két képet. Arcán ismét lelki gyötörődés látszik, különös gyorsan változnak rajta lágyaság s szenvedély, amint szeme az előtte levő képek másik-másikára tekint.

Végre is leül szembe, kissé távolabb a két képtől, újra elolvassa a két levelet, aztán papírt vesz s ír.

A híres festő két levele.

Margit,

mit gondolt, hogy azt a sirt, ahová annyit eltemtem, ismét megbolygatta. Kedve telik kínzásokban. Édes Margit, ha tudná, mennyi fájdalmat okoz nekem, mert tudom, hogy ismét csak úgy játszik velem, „mint macska szokott az egérrel”.

Nem!... Én oly forrón szeretem, mint még soha... Annyi idő óta nem láttam s maga most azt írja, hogy azt, ami még álomnak is csak isteneket illethetne, mind valóra válhat nekem.

Vigyázzon édes asszonyom... és ne feszítse már tovább a húrt. Elpattan. A megjelölt helyen ott leszek, milyen türelmetlenül várom ezt a viszontlátást. Ha most a lelkemben olvashatna. Nos, de majd akkor!...

az államvasutak üzemzavara, hanem a kassa-oderbergi vasut osztrák vonalain támadt torlódások idézték elő. Ez az államvasutakra nézve is káros volt, mert a késedelmes szállítás két millió korona költség-többletet okozott. Érthető a közönség türelmetlensége az államvasutakkal szemben, de ez nem a kormány hibájából ered, hanem abból, hogy a multban mitsem tettek az államvasutak fejlesztésére. Ez fogja okozni azt a jelenséget is, hogy az államvasutak védelme az átmeneti időben, míg a beruházások még nem történnek, csökkenni fog. Az igazgató-ságot itt mulasztás nem terheli, mert évről-évre megtette figyelmeztető jelentéseit; nem ügyeltek rá, sőt a szokásos beruházások összegét leszállították. (Mozgás.)

A jelenlegi kormány, mindent egybevetve, összesen évi husz millió koronát áldozott a személyzet javadalmazásának növelésére; 860-nal szaporította a személykocsik, 10,105-tel a teherkocsik, 183-mal a mozdonyok számát és 250 kilométerrel növelte a vonalak hosszúságát; ha most kétszázötz millió koronát kér beruházásokra, újra csak azt a célt akarja szolgálalni, hogy az államvasutak teljesítő képessége most már hosszú időre biztosított. Az átmeneti idő alatt persze a nehézségek, a jövedelemcsökkenés nem küszöbölhetők ki, de mégis fokozatosan enyhülni fognak. A mai kormány jóakarátát bizonyítja, hogy az elmúlt két esztendő alatt csupán 16 millióval költött kevesebbet beruházásokra, mint az előző kormányok tíz esztendő alatt. Az új beruházás, amelyre most kér fedezetet a kormány, csak a mult hibáinak jóvátételére elegendő; a munka többi része a jövő feladata lesz. A kereskedelmi kormány tudatában van egész felelősségének, tudja, mivel tartozik az államnak, az országnak, a kereskedelemnek s gazdasági forgalomnak. (Élénk helyeslés.)

Az államtitkár ezután a vita során elhangzott beszédekre reflektált. Rámutat arra, hogy Magyarország közlekedési érdekei Boszniával szemben ma is jobban ki vannak elégítve, mint Ausztriáé, amellyel megépítik a pécs—brodi vonalat, amely a legegyszerűbb összeköttetés lesz. Ezenkívül több vonal is megépül, úgy hogy a magyar területnek több összeköttetése lesz a megszállott tartományokkal, mint Ausztriának, ha mindkét új vonala meg is épül. A mi Eger városa érdekeit illeti, azokról éppen nem felejtkezett meg a kereskedelmi miniszter, amde nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy ezuttal azokat a vonalakat és pályaudvarokat kell fejleszteni, amelyek az ország forgalma lüktet át. Mindazonáltal minden előmunkálattal megtett a kormány, hogy az egri pályaudvart megépíthesse. Mezőfi Vilmosnak azzal a vádjával szemben, hogy a balatoni vasutépítésnél a vállalkozó kizsorszarta s becsapta a munkásokat, továbbá nem magyar, hanem idegen eredetű munkásokkal dolgoztattott, kijelenti az államtitkár, hogy a vállalatnál egyetlen idegen kubikosmunkás sem volt alkalmazva. A minisztérium csak kömunkára engedte meg — a környékbeli birtokosság kérésére, amely a rendes munkaerő elvonásáról panaszkodott — idegen munkások alkalmazását. De míg a magyar munkások száma át-

lag 3200 volt, addig az idegenek száma sohase volt több 250—300-nál. Visszaélések mindenütt történhetnek, de ha a minisztérium ilyenekről értesül, nyomban a megtorlás terére lép.

A budapesti kereskedelmi kikötő kérdésével is foglalkozik az államtitkár. Mindenben igazat ad Nagy Dezső fejtegetéseinek s elmondja, hogy a kereskedelmi miniszter nemcsak tanulmányozta, hanem elő is készítette már a kérdést oly mértékben, hogy mihelyest fedezet lesz rá, tüstént meg is építhetik. Hogy mikor történhetik meg az építkezés, azt most nem tudja megmondani, annyit kijelenthet, hogy a terveket még az idén nyilvános kritika alá bocsátják. A székelyvasutak kiépítését is célul tűzte ki a kereskedelmi kormány. A magyaros jellegű építésekkel a Balaton mentén kísérletet tesz a kormány s majd látni fogja, hogy ezen a nyomon tovább haladhat-e? (Helyeslés.) A horvát képviselők vádjával szemben elsősorban is a „magyar és horvát vonal” kifejezés ellen tiltakozik az államtitkár; az államvasutaknak csak egyféle vonalai vannak. (Zajos helyeslés.) A beruházások igazságosan oszlanak meg Magyarország és Horvátország között; a társország tizedfél milliónyi beruházást kap most is. Még ez év folyamán a Ház elé fog kerülni a likai vasut ügye is; ez a vasut éppen százmillió koronába fog kerülni s kizárólag horvát területen fog épülni. A horvátok költött adatokat állanak elő. (Nagy zaj. A horvátok kiáltoznak. Supiló dühösen lármáz.)

Ugron Gábor: Fogd be a szád! (Derülttség.)

Szterényi József államtitkár még a benyújtott határozati javaslatok mellőzését s a javaslat elfogadását kéri. (Élénk helyeslés, tetszés és taps.)

Az elnök a vitát berekeszti s a Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja. A javaslat ellen csak a horvátok szavaztak.

A részletes vita.

Szünet után a Ház elveti a benyújtott határozati javaslatokat s változatlanul elfogadja a törvényjavaslat címét.

Az első szakasznál felszólal Jánoky-Madocsányi Gyula s a budapesti pályaudvarok nagyarányu kibővítését sürgeti.

Abrahám Dezső szólal még föl, panaszkodik az alföldi állomásokon észlelhető torlódások miatt, aztán a Ház ugy ezt, mint a javaslat többi szakaszait változatlanul elfogadja.

A napirend szerint a községi közegészségügy rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása következik.

Andrássy javaslata.

Baloghy Ernő ismerteti és elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Zakariás János kijelenti, hogy különvéleményét a hetedik szakasznál fogja előterjeszteni. A függetlenségi párt részéről Berzsényi Jenő szól röviden. Elismeréssel adózik a belügyminiszter meleg érzésének, fenkölt szellemének és humanizmusának, amelylyel a községi és körörszolgálat helyzetén segített. A javaslatot elfogadja.

At se olvasta újra, hirtelen türelmetlenséggel tette kuvertába s neki látott a másik levél irásához.

Kedves kis rokon,

a „hires” festő szégyenkezett egy kicsit, mikor a maga levelét elolvasta, kedves kis rokon. A kép még nem kész. Rettentőn el vagyok foglalva, kimerülve, kifáradva nem akarom festeni Hófehérkét. Az ihletés igaz perczeit s a friss erőt akarom erre fordítani. Látja ebből is, hogy mennyit gondolok magával.

A hársfáról ír s a csodás szép völgyről. Micsoda isteni órákat töltöttünk ott s magának mennyi helyes művészi érzékre valló megjegyzése volt. Igazi poéta lélekkel nézte a természetet. S ez gyönyörűséggel töltötte el a lelkemet és odakapcsolta a magáéhoz. Érzem ezt a kapcsolatot. Meg-megrázza valami lelkemet, mint a felülről lecsapó szél az erdők lombját. S zug az egész erdő, reszket a lelkem s ezer melódia kel benne.

Édes hófehérkém, szeretnék a lába elé borulni s megvallani, hogy én magát . . . kitörülte gondosan a be nem fejezett mondatot s ezt írta helyébe): Ez az ugynevezett ihletés, ilvenkor festem a maga képét, mert szükségem van ezekre az emlékekre, hogy a kép olyan legyen, amilyennek én akarom.

Ne türelmetlenkedjék tehát kis rokonom és ne vádoljon azzal, hogy feledékeny vagyok. Egyszer, ha még majd talán elmegyek, meg fogja látni, hogy mennyire emlékezem minden szép helyre. Tudja, mi festők fotografálunk valósággal az emlékezetünk tábláira. Emlékezem a gyönyörű reggelekre is — és el tudom képzelni, hogy írta reggel korán a levelét nekem.

Nem tehetek róla, sajtó érzések tolnak fel

lelkemben, ha arra gondolok, hogy édes angyal fejt nem . . . (Hirtelen megállt a tolla. Mikor végigolvasta a be nem fejezett mondatot, arca lángvörös lett. A mondat egy részét kitörülte s ott folytatta: ha arra gondolok, hogy) ebben a nagy városban kell élnem, ahelyett, hogy a természet ölni lehetnék mindig. Persze maga kis rokon, nem is gyantítja azt, hogy a művészet szép ugyan, de ha üzlet nincs, akkor nem hasznos. Az üzlet miatt keil ebben a zajos, poros városban élnem, ahol csak követ, házat s fáradt emberek lát a szemem.

Bocsásson meg, hogy olyan a levelem, mint egy hanyag diák dolgozata: tele törléssel. Mi festők a tollat is ecsetnek gondoljuk.

A levelet még egyszer átolvasta, mikor a végére ért, meg volt indulva. Látszott rajta, hogy csordultig a lelke érzéssel.

Azt a másik képet eltakarta s csak Hófehérkét nézte. S míg nézte, vonásai ellágyultak s halkán, suttogva, szakgatottan szavakat ejtett ki: te szeretsz engem, te tiszta lélek. Én tudtam ezt hamarabb, mint a te kis szived ezt határozottan érezte volna . . . Szeretsz engem . . . és én imádlak téged, de ezt tőlem sohase fogod meghallani. Én hozzászóltam már a pocsolyákhoz . . . erre az utra nem akarlak magammal vinni . . . téged ez megölne . . . Légy te a másé, aki talán nem művész, de . . . csak téged fog s tisztán szeretni. Neked el kell feledni engem s azért találkozni mi nem fogunk soha, soha.

Mig ezt suttogta, forró szeretettel tapasztva szemét a Hófehérke arcára, mély megindító szomorúság borult vonásaira s reménytelenség. Tenyerébe hajtotta fejtét és vigasztalan gondolatba süllyedt.

Manlu Gyula a Ház tiltakozó zajongása közben a nemzetiségi párt érdeműl vindikálja a javaslat be-terjesztését; magát a javaslatot, módosításokkal elfogadja.

Az ülés öt percczel fél három előtt végződött.

A t. Házból.

I. A ravasz Supiló.

A vasuti nagy beruházásról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Az általános vita folytatása következett a mai ülésen s az első felszólaló Supiló Ferencz, a horvát banda vezére volt. Magyarul beszélt. Azaz hogy papirlapokról felolvasta beszédét félig-meddig magyar nyelven, A vakációt váró képviselők megdöbbenve hallgatták, mert fellépéséből azt következtették, hogy a horvátok mégis akadályozni akarják a javaslat elintézését, holott Supiló tegnap azt mondta, hogy csak ébrenlétüket demonstrálják. De bosszankodhattak más miatt is. Nevezetesen Supiló az ő magyar felolvasásában egész nyugodtan a magyar alkotmányossággal szemben ellentétes tanokat, sőt lázító elveket kezdett hirdetni.

Ugron Gábor tehát odaült Supiló elé és valahányszor a horvát bandafőnök nagyon neki-rugaszkodott, egy-egy közbeszólással lehütötte és rendreutasította. A közjogi helyzetet Supiló rettentőnek nevezte.

— Törvényes helyzet — tanította őt Ugron.

S a mikor a horvátokat arra szólította fel, hogy szervezkedjenek lázadásra a magyar uralom ellen, Ugron Gábor hevesen rákiált:

— Infámia!

— Ehhez pofa kell, hogy így inzultáljon!

— Hogy mer így izgatni a magyar parlamentben! Üljön le!

Nagy zaj keletkezett s már-már az eddig szendergő képviselők is felébredtek, sőt Justh Gyula is csengetett.

Ekkor aztán Supiló Ferencz sunyi módon körültekintve a nyugtalanokdó Házon, gondolt egyet, letette a magyar nyelvű irásokat és a beszédét eképpen folytatta:

— T e h á t : Visoki sabore!

Azaz, hogy most már horvátul beszélt s a horvát beszédet nem értette se Ugron, se a többi, és ennélégova Supiló mondhatta amit akart, agítálhatott, lázithatott, senki se zavarta őt közbeszólásokkal, sőt Ugron Gábor is mérgeesen rácsapva a padra, eltávozott.

Supiló horvát bajtársai, persze hogy aztán csakis horvátul beszéltek.

De a horvát felkelésnek kellemes eredménye következett.

Ugyanis a magyarok annyira megundorodtak, hogy aztán már senki se szólalt fel és a beruházási javaslat vitáitá bezárhatták, sőt a mai ülésen nemcsak általánosságban, hanem részleteiben is megszavazták a törvényjavaslatot.

Ugyannyira előnyös volt a horvátok fenekedése, hogy a kormány akár szerződhetné őket felszólalásokra vita-riasztóknak mindazon javaslatokhoz, melyeknél a magyar képviselők beszédekre készülnek.

II. A mult és a jövőndő.

A vita bezárásakor egy tanulságos beszédet hallottunk: a Szterényi József államtitkárét, aki a beruházási javaslat szükségességét ismertette Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter helyett és az ő nevében.

Tanulságos beszéd! Elég ennyit mondani. Hisz tulajdonképen minden kormányakciónál és reformnál csakis ennyire van szükség: ismeretelni a célt, a várható eredményeket és felvilágosítani a rászoruló járatlanokat.

Szterényi ma, amikor biztosítva látta a javaslat elfogadását, elérkezettnek vélte az időt, hogy a képviselőházat megismertesse az államvasutak helyzetével. Mint amikor az orvos egy nagybetegot meggyógyított, már megmondhatja, hogy mily rettenetes eszedelmekben forgott. Fel kellett lebbenteni a függönyt az eddig eltakart szomorú állapotokról. Elég például a következő adatokat reprodukálni:

— Az utasforgalom 1896-tól 1906-ig 74.7 százalékkal nőtt, ezzel szemben a kocsipark csak 33.1 százalékkal gyarapodott. Az áruforgalom nőtt 76.8 százalékkal, a teherszállító kocsipark pedig csak 66 százalékkal.

Azután még elmondta, hogy a budapesti pályaudvarok ma is ugyanabban az állapotban vannak, mint tíz év előtt s így nem csoda, ha torlódások támadnak s az áruk napokon át kираkatlanul hevernek. Fiumében oly rosszak a viszonyok, hogy volt rá eset, hogy Fiume miatt Dombóvárig 71 ezer kocsi torlódott össze.

Ilyen adatokat sorolt fel Szterényi a mulasztásának a következményeképen. S arra, hogy a mostani kormány mit tett, elég azt mondani, hogy két év alatt majdnem annvit tett, mint az előző kormányok tíz év alatt.

Következik aztán, hogy a mostani beruházási javaslat még folytonosan a mulasztások pótlása érdekében szükséges s ha emiatt egyelőre az államvasutak jövedelmezősége nem emelkedik, az természetes.

De viszont a jövő perspektívája biztatóan nyílik meg, ha tudjuk, hogy a mulasztások pótlása után a mostani kormány közlekedési politikájának a folytatása mellett, az ország sohasem juthat többé olyan kellemetlen helyzetekbe, mint az utóbbi idők alatt és nem fog annyi közgazdasági kárt szenvedni, mint amennyit a vasutak elhanyagolt állapota okozott, ugyan ama vasutaké, melyekről azt hirdették, hogy Európában a legtekélyesebb intézmények közé tartozik.

De reméljük, hogy a jövőben tényleg az is lesz.

III. Az igazság és a mese.

A pártközi helyzetben folytonosan vannak hullámlások. Egyik napon a népoktatási javaslat miatt, most a szeszadó-javaslat miatt keletkeznek összeütközések. Hol a miniszterelnök, hol az egyik, majd a másik miniszter békiü ki a tülekedőket és figyelmezteti a koalíció együttműködésének és a békességes egyetértésnek kötelességére.

A helyzetet ma egy filozófóli politikus a következőleg jellemezte:

— Olyan ez, mint amikor egy özvegy ember elvett egy özvegy asszonyt s egyik is, a másik is előbbeni házasságából gyermekeket hozott a házhoz. A két özvegy egybekelése után e házasságból is születtek gyermekek.

Történt aztán, hogy amikor a csemeték felnöttek, napirenden voltak a gyermekek közt a lármás összetűzések. A gyerekek az udvaron verkedtek. Az asszony rémülten kérdezi a férjet, aki az ablakon letekint:

— Az Istenért, mi történik?

A férj mély rezignációval felel:

— Hát mi történhetnék? A te gyermekeid, meg az én gyermekeim verik a mi gyermekeinket.

... Az ilyeket kell aztán, hogy kibékítsék a különböző pártokból való miniszterek

A szeszadó fölemelése.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, június 11.

A politikai világban élénk megbeszélésre adott alkalmat az új szeszadó-javaslat, amelyet a tegnapi ülés végén terjesztett be a kormány.

A képviselőház folyosóján előbb a városok képviselőinek az adóreform ügyében tegnap tartott tanácskozásáról folyt a beszéd, amelyben Polónyi Géza és Földes Béla aggodalmukat fejezték ki, hogy az adóreform nem burkolt adóemelé-e és hogy a progresszió nem kedvez-e nagyon a latifundiumoknak. Wekerle Sándor miniszterelnök megnyugtató nyilatkozatot tett. Ujra hangoztatta, hogy körülbelül huszmillió adócsökkenést jelent a reform, amelylyel különben áll, vagy bukik. Polónyi Géza a határidő-üzel eltolását és a tözse-reformot sürgette meg és panaszosan említette, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, noha meghívták, még se jött el az adóreformot tárgyaló albizottság ülésére. Wekerle miniszterelnök azt felelte, hogy fölösleges lett volna Andrássynak erre az albizottsági ülésre eljönnie, mert az adóreform nem az ő szakmája, ellenben annak az albizottságnak ülésére eljön, amely a városok háztartásának rendezését tárgyalja.

Ezeket az eseményeket rekapitulálták a képviselők, azután pedig áttértek a szeszadó-javaslat bírálatára. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki a beszélgetést végighallgató, utalt arra, hogy a javaslatnak sürgős elfogadását már azért is szorgalmazza, hogy a várható harminczmillió bevételi többletből a városok háztartását renbevételi többletből a városok háztartását rensvára a miniszterelnök később behívta a Házbá Schreiber pénzügyminiszteri osztálytanácsost, aki aztán az érdeklődő képviselőknek megadta a kért fölvilágosításokat. Ilyen módon egész délelőtt tárgyalták kisebb-nagyobb csoportokban ezt a törvényjavaslatot. Többben annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy az új szeszadó-törvény a kisföldzdekre néze súlyos megszorításokat tartalmaz. Tehát alamiképen változtatni kellene a kisembereket érintő sérelmes rendelkezéseken. Az ülés vége felé aztán Wekerle Sándor miniszterelnök ismét beleszólt az általános vitatkozásba. A keresztfolyosón egy pamlagra letelepedve maga köré gyűjtötte a képviselőket és hosszasan magyarázta nekik a javaslatot. A miniszterelnök annak a nézetének adott kifejezést, hogy a kisföldzde azáltal segíthetnek magukon, hogy többen összeállanak és községi üstön állítják elő a gyümölcs-pálinkát. Egyébként pedig — mondotta a miniszterelnök — a méltányos kivánságok elől nem zárkozik el s a bizottsági tárgyalások folyama alatt hajlandó a javaslaton megfelelő módosításokat tenni.

Ilyen előzmények után vette ma délután tárgyalás alá a képviselőház pénzügyi bizottsága a javaslatot, amelyet általánosságban már el is fogadott. A vitában Széll Kálmán, majd Wekerle Sándor miniszterelnök is hangsúlyozták, hogy a pénzügyi egyensúlyt csak a szeszmonopólium behozatalával lehet megtartani. A kisüstök dolgában a miniszterelnök utalt arra, hogy a javaslatnak az a célja, hogy községi üstököt állítsanak föl, amelynek segítségével a kiszgádzák a mainál sokkal nagyobb jövedelmet tudnak elérni.

A részletes tárgyalást a bizottság holnap folytatja.

A mai ülésről tudósításunk a következő:

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma este öt órakor Széll Kálmán elnökele alatt ülést tartott, amelyben a kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, továbbá Popovics Sándor és Mezőssy Béla államtitkárok vettek részt. A bizottság a szeszadó-javaslatokat tárgyalta.

Holtzy Pál előadó kiemelte, hogy évek óta emelkednek állami kiadásaink nemcsak személyi kiadások, hanem kulturális alkotások következtében is s ezek megkövetelik, hogy fedezetről is gondoskodás történjék. A pénzügyi bizottság mindig azon az állásponton volt, hogy nagyobb emelést csak a szeszadó bírel, mert ez nem rontja a közgazdasági fejlődést s még emelve is sokkal mögötte marad a külföldi

államok szeszadójának. A mi felemelt szeszadónk kitenne 140 koronát s ezzel szemben Franciaország 210, Oroszország 270, Anglia szeszadója 500 koronának felel meg. A javaslat intencziója, hogy az ipari szeszgyártásról a mezőgazdaságra történjék az átmenet. Ez kontingens-átruházás nélkül nem történhetik. A javaslat kontingens-elvétele nem fog kárpótlás nélkül történni. A kárpótlás hektoliterenkint 60 korona. Fontos érdeke az országnak a mezőgazdaságl szeszgyártásra való áttérés, mert nemcsak a magtermelést csökkenti, hanem az állattenyésztést elősegíti és módot nyújt, hogy a hizlálásra nagyobb körben dolgozhassanak. Némi izgalmat keltett egyes körökben, hogy a kis-üstök tekintetében félreértették a helyzetet. A javaslat a kis-üstöket nem sújtja, hanem csak azokat veszi igazságos megadóztatás alá, akik a kis-üstök czégére alatt iparszerűleg főzték a pálinkát és megkárosították az államot. Eddig csak három-háromszoros megtöltés után adóztak, pedig tényleg huszszoros megtöltéssel is dolgoztak. Az 1904-1905-iki kampány alkalmával 82.000 hl. gyümölcspálinka lett megadóztatva, pedig tényleg 260.000 hl. ilyen pálinka lett főzve. A meg nem adóztatott pálinka nemcsak az által károsította a kincstárt, hogy az állam elesett egy nagy jövedelemtől, hanem azáltal is, hogy mikor az ilyen pálinkát külföldre kivitték, megkapták utána az adóvisszatérítést. Tehát adóvisszatérítést élveztek olyan pálinka után, melyért adót nem fizettek. Egy év alatt ilyen módon a kincstár tizenhét millióval károsult. Ezeket a bajokon kell segíteni és segít is a javaslat, anélkül, hogy suttaná a kiszgádzák érdekét.

Széll Kálmán elnök hosszabb beszéddel vezetibe a tanácskozást, kiemelve, hogy azokat a főbb kiadásokat, melyekre az államnak szüksége van és a jövőben szüksége lesz, csak a szeszmonopólium által lehet egyensúlyban tartani a bevételekkel. Ha a szeszmonopóliumot ma még nem lehet behozni, legalább addig el kell menni, ameddig a gyakorlat elmegy. Nagy szerencsének tartja, hogy ebben a bizonyult kérdésben rendet lehetett teremteni Ausztriával. Hangsúlyozza, hogy ha a deficit rémeit ki akarjuk kerülni, törvényerőre kell emelni a javaslatot.

Holló Lajos általánosságban elfogadja a javaslatot, de egyes részleteiben jól meg kell rostálni. A javaslat sokban megváltoztatja a mai alapot, óhajtáná, ha különösen a kis existenciákra nézve a törvényjavaslat igazságosan mérlegelné a termelési viszonyokat. Az a tény, hogy az ipari szeszkontingensért valóságos versengés folyik, bizonyítja, hogy a gyárosok megtalálták számadásaikat; és ez a körülmény arra utal, hogy a szőlőszgádzák termelési viszonyait igazságosan mérlegeljük. Elismeri és helyesli, hogy a jelen törvényjavaslat a szeszmonopóliumra való áttérést előmozdítja és előkészíti. A 40%-os emelést jogosnak találja, de csak akkor, ha a gyümölcsszeszföldzdekre és szőlőszgádzákra további burkolt adóemelésekkel és sikanériakkal nem jár.

Wekerle miniszterelnök a gyümölcsszeszföldzdekre nézve kiemeli, hogy tényleg csak egy harmadot adóztatunk meg. A gyümölcsföldzdek helyzete a javaslat által javult. A jövő képe az, hogy a kisföldzdeket szaporítani kell, ezáltal a termelést előnyösebben lehet értékesíteni. Maga az a körülmény, hogy a javaslat kimondja a községi földzdek felállítását, előreláthatólag áremelkedést fog előidézni. A kisföldzdek helyzetét a megváltás elve is enyhíti; a fokozódó tételek csak az általánosságban érvényesülnek. A végrehajtás méltányosságáról kezeskedik.

Szabó Kálmán általánosságban elfogadja a javaslatot, mert azt üdvösnék és méltányosnak tartja. Óhajtáná, hogy az üstökét maga az állam állítaná fel és a költségeket részletekben vonná le a termeléstől. Ezáltal nemcsak a termelést segítené, hanem az ipart is előmozdítaná. A javaslatnak azt az intenczióját, hogy a községi szeszföldzdeket kontemplálja, melegen üdvözi.

Sághy Gyula általánosságban elfogadja a javaslatot, de kiemeli, hogy az egyenlő adózás elve a maga kihatásában nem mindig vezet egyenlő eredményre. A szeszelőállításban a gyáripár előnyben van a kisebb mezőgazdasági szeszföldzdek felett s anélkül, hogy az ipari és mezőgazdasági érdeket ellentétbe akarná hozni, hangsúlyozza a kiszgádzák kiméletének szükségességét.

Rátkay László sürgősnek tartja, hogy az állam a községi üstökét felállítsa, nehogy ilyenek hiányában a javaslat törvényre emelése folytán aránytalanságok álljanak elő.

Buzáth Ferencz általánosságban elfogadja a javaslatot nemcsak pénzügyi, hanem ethikai szempontból is, mert ha a szesz drágább lesz, reméli, hogy kevesebb fog fogyni belőle. Intézkedést kér, hogy denaturált szeszt ne lehessen megfestett likör helyett eladni.

Babó Mihály szerint a javaslat lényege a kiszgádzák érdekében van, ezeknek érdekeit kívánja biztosítani.

Bizony Ákos konstatálja, hogy a javaslat ellen általánosságban senkinek sincs kifogása. A kifogások csak egyes és nemis nagy jelentőségű részletekre vonatkoznak. Az elvett kontingensért a 60 koronás kárpótlást elegendőnek tartja. A szeszkontingens kedvezmény volt és az állam kárpótlás nélkül elvehető.

A kisüstök kérdésében disztingválni kell, mert a kisüstök egy része nem termelés, hanem vállalkozás; nem a kisgazdák használják, hanem a kocsmárosok. Az állam az eddig szenvedett veszteséget kevesbiteni akarja. A termelés érdekeit a megváltás fejezténél kell biztosítani.

Wekerle miniszterelnök óvni akar attól, hogy a kisüstök politikai szempontból mérlegeltesse. A kormány a közepet követi, és minden érdekkör, mely szeszszél foglalkozik, sokkal tovább menő megszorítást követelt, mint a törvényjavaslat. Ellene van minden halasztásnak, mert a javaslat jól elő van készítve és már két év óta foglalkoztatja az összes gazdaköröket. Franciaországban ily javaslatok, ha a szakkörökkel tisztába hoztatták, a bizottságok mellőzésevel 24 óra alatt kerültek a ház plénuma elé. A javaslatba minden érdekelt kör beleyugodott, csak a minősített gyümölcsfűzők között maradt egy kis ízgalom, de ezek is oly nagy bonifikációban részesülnek, hogy nincs okuk zúgolódni. Ő a szesz-monopólium híve, de ennek vannak előfeltételei is és az erre való átmenetet az Ausztriával kötött egyezmény is megnehezítette. Ezenkívül a gyümölcsfűzőket is rendezni kell és a termelési monopólium is nagy előkészítést igényel. Ebben az irányban a kormány már eddig is sokat tett. A földmivélsügyi minisztérium minden évben legalább 30 üstöt állít fel. A javaslat intézkedései a gyümölcstermelők helyzetét is javítani fogják, azok pedig, akik több szesz produkálnak, mint amennyi adót fizetnek, nem tarthatnak igényt tulajdonos kiméletre. A megváltásnál, amely mindig alkutárgya szokott lenni, méltányosan kell eljárni, a végrehajtásban.

Popovics államtitkár felszólalása után, aki a fogyasztók szempontjából világította meg a javaslatot, Széll elnök hangsúlyozza, hogy nincs az a finanszírozási mód, aki a javaslat elfogadása nélkül a jövő évben a deficitet ki tudná kerülni. Franciaország példájával illusztrálja, hogy egyes gazdasági tényezők érdekeinek kiméltését semmiféle alakban nem szabad tulajdonosba vinni.

A javaslatot általánosságban elfogadták és a részletes tárgyalás a 33. §-ig jutott.

A tárgyalást holnap délután 5 órakor folytatják.

Budapest, június 11.

A bankbizottság ülése. A bankbizottság holnap délután félöt órára kitűzött ülését elhalasztotta, mert a szeszadó-javaslat tárgyalását a pénzügyi bizottság nem fejezte be és így szükségessé vált, hogy a javaslat sürgős tárgyalása végett a pénzügyi bizottság holnap délután tanácskozásait folytassa.

Az alkotmánypárt értekezlete. Az országgyűlési alkotmánypárt ma este félnyolc órakor az alkotmánypárt körhelyiségében értekezletet tartott. A kormány részéről jelen voltak gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, dr. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter, gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter, továbbá Szerényi József, Bolgár Ferenc és Tóth János államtitkárok. Minthogy a párt elnöke, Széll Kálmán, valamint a párt alelnöke, Nagy Ferenc a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén voltak elfoglalva, gróf Andrássy Gyula indítványára Náray Lajost kérték föl az elnöklésre. A napirend tárgyai az elemi népközi oktatás ingyenességéről és az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvényjavaslatok voltak.

Mihalovich Endre előadó ismertette a javaslatot, elfogadásra ajánlván azt.

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter rövid felszólalásában rámutatott arra, hogy a javaslat megalkotásánál kettős cél vezette: kulturális-szociális és nemzeti cél. A javaslat véget vet annak az antidemokratikus állapotnak, hogy az iskolában különbség tétetik a fizető és a megürit gyermek között. Az elemi műveltség megadása mintegy állami és szociális kötelesség, melylyel el kell látni a gyermekeket. A miniszter ezután ismertette azokat a módosításokat, amelyeket az ő hozzájárulásával a másik két szövetség párt elfogadott és kérte, hogy ezekhez az értekezlet is hozzájáruljon. A párt egyhangulag elfogadta a javaslatot, valamint az előterjesztett módosításokat és Náray Lajos a párt köszönetét tolmácsolta a közoktatásügyi miniszternek ez epochális törvényjavaslatért.

Az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot Emödy József előadó ismertette. Egy pontra nézve módosítást nyújtott be, hogy a kereskedelmiügyi miniszter hatalmaztassék fel arra nézve, hogy az Alföldről az erdélyi havasi legelőkre szállítandó marhák vitelbérét megfelelő arányban mérsékelje. Szilassy Zoltán a szállítási kedvezményt nemcsak az oda-, hanem a visszajuttatásra is kiter-

jeszteni óhajtja. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter a javaslat változatlan elfogadását kérte és egyúttal bejelentette, hogy a szállítási kedvezményekre vonatkozólag a kereskedelmiügyi minisztérium adminisztratív uton fog intézkedni. Széll Kálmán, aki időközben átvette az elnöklést, az értekezlet tanácskozásának vezetéséért köszönetet mondott Náray Lajosnak, mire az értekezlet véget ért.

A sürgösség. A képviselőház mai ülésének első felében úgy látszik, hogy ismét szükség lesz a sürgösségi szakasz alkalmazására. A vauit beruházásokról szóló javaslat tárgyalására ugyanis ma a horvátoknak újabb csapata érkezett a képviselőházba. Sorra föl is szólaltak, ami kissé megijesztette a nyári vakációra áhítozó képviselőket. Azt hitték, hogy a horvátok újra obstruálni akarnak és ezért elhatározták, hogy sürgösségi indítványt tesznek. Tolnay Lajos gyűjtötte össze az aláírásokat és már százhusz aláíró szerzett, amikor az általános vita véget ért. Erre azután elállottak az indítvány benyújtásától. A horvátok pedig rögtön elmentek és a részletes tárgyalás ezután alig tíz percig tartott.

Törölt és belkutatott főrendek. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a főrendház június 10-én tartott ülésén a főrendek jegyzékéből törölte id. Pálffy János grófot, Kiss Áront, Wenckheim Henrik grófot, Lobkovitz Rudolff herceget és Almássy Tasziló grófot; beiktatta a főrendek jegyzékébe id. Nopcsa Elek bárót és Lónyay János grófot.

A kérvények. A képviselőház kérvényi bizottsága ma délután Hrabovszky Ovidó elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Becsey Károly ismertette a kérvények 61. sorjegyét, amelynek során Makó városának államsegély iránti kérvényét az előadó javaslatára pártolással terjeszti a bizottság elé. Ugyancsak pártolással intézte el a posta- és távirat-tisztviselők kaszinójának kérvényét, anyagi helyzetük és előlépési viszonyaik kedvezőbb szabályozása iránt, valamint a posta- és távirat-aliszteknek hasonló tárgyu feliratát is. Ezután Moskovitz Iván ismertette Kisvárdai kérvényét, amelyben ez a község kulturális és gazdasági fejlődésének címén 8 osztályú gimnázium felállítását kéri. A bizottság a kérvényben felsorolt okokat méltányolva, pártolással terjeszti a ház elé. Ugyancsak pártolja a bizottság De Gerando Antonjának a nőnevelés érdekében és a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek a munkáslakások építése tárgyában beadott kérvényeit. Az ülésen a kormány részéről Ottlik Iván államtitkár volt jelen.

Az Interparlamentaris konferencia. Az Interparlamentaris magyar csoport ma délután 5 órára összehívott ülése, amelynek egyedüli napirendjét Nagy Emil országgyűlési képviselőnek a brüsszeli tanácsüléséről való beszámolója képezte volna. Nagy Emil közbejött megbetegedése miatt elmaradt. A magyar csoport ülését még a parlament nyári szünetének megkezdése előtt mindenestre meg fogja tartani.

Küldöttségek a minisztereknél. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter elé ma délelőtt Jankovich Marcell képviselő vezetett küldöttséget Salgótarjánról, amely az új polgári iskola felállításáért jött köszönetet mondani és a telek kiválasztása érdekében memorandumot nyújtottak át a miniszternek, aki igen szívesen fogadta a küldöttséget, hangsúlyozva, hogy a telek kiválasztásánál a város érdekeire a memorandum értelmében tekintettel lesz.

Kraszna nagyközség küldöttsége tisztelgett ma délelőtt Szentkirályi Zoltán és Szász Zsombor képviselők vezetésével dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek és Günther Antal igazságügyi miniszternek, hogy a nagyközség számára járásbírósg felállítását kéri. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a kérdés fontosságáról meg van győződve és megígérte támogatását. Günther Antal igazságügyi miniszter szintén szívesen fogadta a küldöttséget és kilátásba helyezte, hogy kérésüket a lehetőség szerint teljesíti. A küldöttség éljenzéssel vette tudomásul a miniszterelnök és az igazságügyi miniszter válaszát.

KÜLFÖLD.

A revali találkozás.

Távratf. jelentések.

A revali barátkozásnak vége, a fejedelmek találkozásának tegnap esti legutolsó órái fényesen zárták le az érintkezést. A banket után, amely a Victoria and Albert angol királyi jachton ment végbe, a császári és királyi családok, a miniszterek és egyéb magasrangú vendégek a fedélzeten jöttek össze. Az orosz czár angol lovasezredének egyenruháját, az angol király a kievi dragonyos egyenruhát viselte. A városból két gőzös érkezett nagyszámú dalárral, akik szerenádokat rendeztek. Amidőn az angol himnusz énekelték és a király és királyné köszönetet fejezve ki, meghajoltak, lelkes ovációkkal ünneplték őket. Amidőn a dalárok az orosz himnuszra zenitettek, a czár és neje az angol királyi párhoz léptek és a fejedelmi személyiségek néhány percig áhitattal hallgatták az éneket.

Oroszország és Angolország uralkodóinak találkozására azt a célt szolgálja, hogy a két kormány, barátságos viszonyát, amelyet az elmúlt év szerződésai fejlesztettek ki, erősítse és megszilárdítsa. A beszélgetések során, amelyeket ez alkalommal Izvolski külügyminiszter és Hardinge államtitkár folytattak, megállapítható volt, hogy ezek az egyezmények a legszerencsésebb befolyással voltak ama különböző kérdések békés elintézésére, amelyekre a szerződések vonatkoznak. Teljesen egyetértő nézeteket vallanak Oroszország és Anglia, úgy ezután is a perzsi és az afganisztáni helyzet tekintetében és ama eseményekről, amelyek legutóbb részint az angol-afgán, részint az orosz-perzsa határon végbementek. Ezen események ennélfogva nem szolgáltathatnak okot a két kormány közötti bármilyen félreértésekre. Ami Perzsiát illeti, Oroszország és Anglia kormányai, mint eddig, úgy ezután is szilárdan el vannak határozva, hogy ezen orosz integritását és függetlenségét megőrzik. Azok a tárgyalások, amelyeket egy idő óta a két kormány a macedóniai helyzetről folytat, híhető, hogy a teljes meggyőzés után vannak, amelynek csupán határozott formába öntése van hátra. Remélhető, hogy a meggyőzés a macedóniai reform-műben résztvevő összes hatalmak általános összhangjához fog alapul szolgálni. Izvolski és Hardinge ezenkívül meggyőződhetek Oroszország és Anglia ama kölcsönös szándékáról, hogy a legjobb viszonyt tartásuk fenn az összes többi hatalmakkal és semmi okot ne szolgáltatassanak a nyugtalanságnak az általuk követett célt illetőleg. Ez vonatkozik mind a két birodalom által kötött egyezményre, mind pedig általános politikájukra és mindenestre elő fogja mozdítani a béke fenntartását és megszilárdulását.

A Nordd. Allg. Ztg. a következőket írja a revali találkozással kapcsolatban: A Revalból érkező hírekben kitűnik, hogy Edvárd angol király és Miklós czár találkozására ama szíves formák között folyt le, amelyek az orosz és angol uralkodói házak közti szoros viszonyok felelnek meg. A tegnapielőtt váltott pohárköszöntőket is jellemzi a meleg kölcsönös hajlandóság. Politikailag elsősorban említést érdemel a nyomatókos utalás arra a jelentőségre, amelylyel az Aziára vonatkozó egyezmény birt a két ország közti közeledés előmozdítására, amely jelentőség a király szavai szerint még emelkedni fog egyes fontos kérdések szabályozásánál. Ez talán utalást jelent a macedóniai reformjavaslatok tekintetében küszöbön álló angol-orosz meggyőzés létrejöttére, valamint ama feladatokra, amelyeket az orosz és angol diplomáciának a jelenlegi perzsi helyzet nehézségeinek eltüntetése tekintetében végeznie kell. A két uralkodó pohárköszöntőjében közös cél gyanánt mindenekelőtt a világbéke fenntartását jelölte meg. A két uralkodó beszédének nyugodt és őszinte hangja összhangzásban áll a komoly angol és orosz sajtóban kifejezésre juttatott felfogással, amely czáfolatát jelentli ama kísérleteknek, amelyek a revali találkozásban Németország ellen irányuló barátságatlan tendenciát tulajdonítanak.

Az angol hadihajók ma reggel három órakor el-

hagyták Revalt. Udvlövéseket nem váltottak, mert az uralkodók pihentek.

Berlinből jelentik: A revali császártalálkozás a kalandos és hihetetlenül hangzó híresztelések egész seregét keltette szárnyra. Egy hír azt újságolja, hogy Németország már legközelebb behívja a tartalékosokat. Illetékes körökben nem tartják érdemesnek, hogy erre a kósza mesére szót is vesztegessenek. A német birodalom mértékadó köreiben a háborus hangulatot koholmányoknak mondják és éppen ellenkezőleg a legnagyobb nyugalommal ítélik meg a revali eseményeket.

Az angol királyi párral gróf Benckendorff londoni orosz nagykövét is elutazott. A csár és a csári család valószínűleg holnap utazik vissza Peterhofba. A látogatás alkalmából a csár Hardinge államtitkárnak, Nicholson és French tábornokoknak, valamint Fischer tengernagynak a Newsy Sándor-rendet, Howen lordnak pedig a fehérsas-rendet adományozta.

Osztrák vasúti bizottság. A cseli északi vasút államosítására vonatkozó javaslat folytatólagos tárgyalása során Derschatta vasútiügyi miniszter kifejté, hogy a vasút államosítása újabb lépés volna az államosítási akcióban. Az egyezmény mindkét félnek előnyöket nyújt. A délnémet csatlakozási vasút államosítása tárgyában folyt tárgyalások eredménytelenek voltak. A kormány beváltási jogával csak azért nem élt, mert nem tartotta célszerűnek ezt a lépést. Az államvasút-társasággal folyó tárgyalások még különben nincsenek oly stádiumban, amint azt sok helyről gondolják, mindazonáltal a tárgyalásokat teljes intenzitással folytatják.

Osztrák képviselőház. A költségvetési javaslat folytatólagos tárgyalása során Dulibics képviselő azt hibáztatja, hogy a dalmáciai akciókat nem úgy vizsgálta keresztül, amint remélték. A horvát nép képviselői semmiképp sem lehetnek megelégedve. Nemzeti és politikai kérdésekben jogtalanok a horvátok. Hiszen most a jubileum évében a legközönségesebb abszolutizmus uralkodik Horvátországban, ahol a korrupció valóságos orgiákat ül. Bizonyos elemek gyűlöletét mi sem jellemzi jobban, mint a jubileumi díszfelvonulás alkalmával kiadott program, amely gyalázó rágalomokkal illeti a horvát katonákat. Igaz, hogy a bizottság sajnálatának adott kifejezést, de ez nem szünteti meg azt a tényt, hogy egyes elemek még az ily ünnepélyes alkalmakat is felhasználják, hogy ily bánásmódban részesítsék a horvátokat, ami nem ítéhető el eléggé.

A véderőbizottság lényegtelen módosításokkal elfogadta az ujonctörvényjavaslat 1. és 2. pontjait. Reiter osztályfőnök, a kormány képviselője, kijelenti, hogy a kormány az egyes kérdések megoldásához csak óvatosan nyulhat, tekintettel az ország pénzügyi helyzetére. A 3. §-nál módosító indítványt nyújtottak be, amely szerint a gyakorlatokra bevonuló katonák részére kifizetendő napi kártalanítási összeg legalább is egy korona legyen. A szavazásnál kitűnt, hogy a bizottság határozatképtelen, mire az ülést beakasztották.

Az olasz kamara ülése. Cirmeni képviselőnek a Marokkóra és a Balkánra vonatkozó okmányok bemutatására irányuló interpellációjára Pompili külügyi helyettes államtitkár kifejté, hogy az okmányok összeállítására még egy ideig tart. A Marokkóra vonatkozó könyv néhány nap múlva megjelenik. A Macedóniáról szóló könyv még munkában van, de rövid idő múlva megjelenik ez is. Az angol-orosz kormányok közt folyó tárgyalások azonban indokolták teszik, hogy a könyv közzétételét még egyelőre elhalasztjuk.

Francia kamara. Wigneuxi események miatt benyújtott interpellációkra adott válaszában Clemenceau miniszterelnök a gyászos események felett a kormány nevében sajnálkozását fejezte ki, rámutatván arra, hogy a kormánynak a dolgozni akarók és a gyárak megvédelmezése volt a kötelessége. Ismeretét ezután a beérkezett hivatalos jelentések alapján a lefolyt eseményeket és hibáztatja azon csendőrök eljárását, kik megtámadták azokat a sztrájkolókat is, kik nem vettek részt a tüntetéseken.

Clemenceau miniszterelnök beszéde további során kifejté, hogy a vizsgálat eddigi adatai szerint **ugyáltszik a csendőrmester súlyos szolgálati hibát kö-**

vetett el és ezért felelősségre fogják vonni fegyelmi úton. A Saine et Oise kerület prefektusát, az alprefektust, Corday századost, valamint azokat a csendőröket, akik nem lőttek, meg fogja jutalmazni. A miniszterelnök azzal végzi beszédét, hogy válaszon a kamara a felfogatók és a kormány közt, amely törvényes rend fenntartására vonatkozó reformokat kíván megvalósítani. (Tetszés.) Az interpellálók válaszválasza után napirendi indítványt terjesztettek elő, amely szerint a kamara fájdalmas megindulását fejezi ki a wigneuxi események miatt és reméli, hogy a kormány ígéretéhez képest a bűnösöket törvényes büntetéssel fogja sújtani. Ezen indítványt, melyhez Clemenceau miniszterelnök hozzájárult 429 szavazattal 63 ellenében elfogadták, mire az ülés véget ért. Pénteken a ház megkezdi Gervay és Dechanel képviselőknek Marokkóra vonatkozó interpellációi tárgyalását.

Anarchia Perzsiában. Teheránban mindig aggasztóbbá válik a helyzet. Ezernél több felfegyverkezett perzsa nacionalista a parlament körül gyülekezik. A városban azt beszélnek, hogy a vérontás kikerülhetetlen. A katonaságnak meg van hagyva, hogy el kell fognia mindenkit, akinél fegyvert látnak, de ennek semmi eredménye nincs, sőt ellenkezőleg, néhány kozákot a lakosság fegyverzett le. A sah erőszak alkalmazásával fenyegetőzik, azonban egyelőre még habozik. A városokat elárasztották forradalmi kiáltványokkal. A veszedelem igen nagy, az üzleti forgalom megbénult.

A Reuter-ügynökség teheráni távirata szerint Bahadur emir, a népszerűtlen udvari párt vezére, akinek száműzetését erősen követelte az ellenpárt, e hónap 7-én ismét megkezdte működését az udvarnál. Az udvari párt más tagjai is, akiknek elbocsátását a sah megígérte, visszatértek az udvarhoz. Ama tizennégy előkelőség közül, akik június 7-én este megjelentek a sahnál, hogy komoly szemrehányást tegyenek neki ígéretének be nem tartása miatt, három letartóztatottak. Ugyanaznap este a táviróvonalakat Bahadur emberei elválták. Azokra a munkásokra, akik a vonalat helyre akarták állítani, a legénység lőtt. Amidőn a sah erről tudomást vett, ezt helytelenítette. E hónap 18-iki távirati jelentés szerint a három letartóztatott előkelőséget valószínűleg a Surghissar-palotába vitték, amely 12 mérföldnyire van Teherántól. A parlament politikai klubjai még nem tettek lépéseket, hanem egyáltalán arról tanácskoznak, hogy mit tegyenek.

Tabrisból jelentik: A parlament a sah aláírásával a következő táviratot kapta: Az utóbbi időben rosszindulatú elemek a parlament védelme alatt országszerte hihetetlen önkénykedést fejtenek ki, amely anarchiára vezet. Már eddig is példásan és szigorúan megbüntettem a vétkeket s jövőben is hasonlóképpen fogok cselekedni s ígérem, hogy hű maradok az alkotmányhoz.

Ez a távirat a parlamentre mély benyomást tett és a sahnak hívei erősen felszaporodtak, különösen a papok között, az oroszellenes hangulat pedig még elkeseredettebb. A teheráni orosz követ kétszínű politikájával aláasta az orosz birodalom tekintélyét, nevezetesen azóta, hogy menedéket adott a reakzionáriusok vezérének, Bahadur Dsengnek.

Az itteni perzsa követség mélyszégesen titkolózik és a külügyminisztérium is hallgat.

Teheránból táviratozzák, hogy ma délelőtt érkezett oda az új francia követ, Lecomte, akinek neve tudvalevőleg sokat szerepelt a Harden-Moltke-pörben.

A Daily Mailnek jelentik Teheránból: Aserbajcsan főkormányzója abban bizik, hogy Németország el fogja vállalni a tartomány fenntartását és védelmét, ha Aserbajcsan függetlenségét proklamálja. A Times teheráni tudósítója táviratozza, hogy a tavalyi decemberi események megismétlődnek. A nép ezrével állja körül a parlamentet és veszedelmes összeütközésekre lehet számítani. A csapatok parancsot kaptak, hogy fegyverezzék le a tömeget, de eddig kevés eredményt.

A szamoszi zavargások. Konstantinápolyból jelentik: Az itteni angol, francia és orosz nagykövetek közölték a portával, hogy abban az esetben, ha a török csapatok Szamosz-szigetén újabb zavargást idéznének elő, nyomban meg fognak jelenni Vassy előtt a hadihajók.

A kongo szerződés. Brüsszelből jelentik, hogy a Kongo-kérdés által okozott politikai válság az utolsó két napon rendkívül kiélesedett és a békés kiegyezésre való kilátások mindinkább csökkennek. Minthogy a kormány tegnapelőtt egy hivatalos jegyzékben közölte, hogy újabb engedményekhez nem járul hozzá, ma egy jól értesült forrás közli, hogy a Schollaert-kabinet az elnapolás kérdését fogja felvetni a javaslatlall áll, vagy bukik. A liberális baloldal a maga részéről a kamara összeülése előtt annak a nézetének adott kifejezést, hogy az újabb tárgyalás csak az Angliával való és állítólag rendkívül jellegzetes levelezés közzététele után válik lehetővé. A szocialisták pedig ugyancsak tegnap tartott gyűlésükön elhatározták, hogy a szocialista képviselők kötelese ségév teszik, hogy a javaslatot bármilyen módon megakadályozzák.

A belga kormány szilárdan el van tökéve, hogy a Kongo-szerződés semmiféle módosításához nem járul hozzá, ami pedig a Bernaert vezetése alatt álló parlamenti pártot illeti, az nem hajlandó átvenni a felelősséget a Kongo-javaslat elutasításáért és a jelenlegi kormány bukásáért. Schollaert miniszterelnök biztosra veszi, hogy a mérsékelt szabad elvű-párt a törvényjavaslat mellett fog szavazni, különösen, ha nyilvánosságra kerül az angol-belga jegyzékváltás, amelyből majd kiderül, hogy milyen nagy nyomást gyakorolt az angol kormány Belgiumra.

Marokkó. Muley Hafid kíséretével június 7-én délelőtt 11 órakor bevonult Fezbe. Eső miatt a bevonulásnál minden ünnepélyesség elmaradt. Muley Hafid mindenekelőtt Muley Edriss marabui mecsetjét kereste fel, majd pedig a kormányzósági palotába ment.

Az orosz flotta.

Az angol király és az orosz csár találkozására majdnem egybe esett az orosz дума egyik nagy jelentőségű határozatával.

Tudni kell, hogy a mostani dumában arányért sem lehet találni némi forradalmi szellemet. Van ugyan néhány szociáldemokrata tagja, de ezeknek a működését az óriási többség teljességgel paralizálja. Míg az első és második dumának majdnem fele mindent fenekestül föl akart forgatni és a híres októberisták egészen a szélső jobbra szorultak: addig a mostani дума, azt lehetne mondani, hogy a mérsékelt októberisták vállán nyugszik. A jobb-szárnyra az autokraták jutottak. Ez igen lármás, hatvan főnyi csapat, mely állandóan azt követeli, hogy a dumát azonnal el kell törölni a föld színéről, vissza kell adni minden hatalmat az autokratá czár kezébe és az „alkotmányosság” szót Oroszországban többé ne ejtse ki senki. (Nem érdektelen, hogy a parlament kebelében követelik a parlamentárizmus eltörlését.) A hajdani kadétok igen szerény szereppel kénytelenek megelégedni, úgy hogy a vezető szerep az októberisták kezében van; azoknak kezében, kik teljesen megelégszenek azzal, hogy a дума maradjon meg csak konzultatív testületnek és a mostani alkotmánynál többet ne adjon a czár.

Látható ebből, hogy a harmadik дума nem valami forradalmi testület. Igen vigyázva halad előre, eddig majdnem mindig meghajolt a kormány akarata előtt és folyton azon figyel, hogy fölmozgatására okot ne adjon.

Már hetekkel ezelőtt eléje tettek a flotta-javaslatokat. Ezekben azt követelte a csári kormány, hogy szavazzon meg a дума körülbelül öt milliárd rubelt új hadihajók építésére. Ha ezt a tervet megvalósítanák, az orosz flotta ismét akcióképes lenne, Európában is, Ázsiában is. Sztolipin miniszterelnök úgy agítált a javaslatok mellett, mint valami demagóg; hol a дума hazafiaságára apellált, hol megsuhogtatta feje fölött a fölmozgatás ostorát.

Minden hiábavaló volt. A дума megbicsakolta magát és nem szavazta meg a hadihajókat. Így okolta meg állásfoglalását:

— Megszavaznánk mi hadihajókra tíz milliárdot is, mert tudjuk, mit jelent Oroszország számára az erős flotta. De azt is tudjuk, hogy az orosz adminisztráció nem tökéletes... A mit lehet elsikkaszt, ellop, eltüntet. Ha mi megszavaznánk azt az öt milliárdot, bizonyos, hogy legalább három milliárdot elsikkasztanának belőle a hivatalnokok. Azt követeljük tehát, hogy reorganizálják először a tengerészeti adminisztrációt, melynek hivatalnokai száma úgy aránylik a kombattáns tengerésztisztek számához, mint hat az egyhez. Ha majd biztosítékot kapunk arra, hogy a pénzt nem fogják elsikkasztani, megszavazzuk a milliárdokat. Addig nem.

S ugyanekkor, mikor az angol király remek pánczélosai kíséretében Reval felé uszott, a czári kormány kénytelen volt a дума részéről ezt a vereséget elszenvedni. Most már bizonyos, hogy Oroszországban is felkelt a nap.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pestmegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt **Oulner Gyula** főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a múlt hónap közigazgatásáról szóló jelentéseket terjesztették elő.

Dr. Petri Mór kir. tanácsos, tanfelügyelő tudatta, hogy iskolalátogatásokra huszonegy napot fordított s közben állami iskolák szervezése ügyében is tárgyalásokat folytatott Pándon és Solton. Ezenfelül fegyelmi vizsgálatokat végzett és tanítógyűléseken vett részt. Május hó folyamán 90 tanító kapott részint fizetésének kiegészítésére, részint korpótléokra összesen 51.400 korona államsegélyt. Ma már kevés azoknak a tanítóknak a száma Pest vármegyében, akiknek a törvényes fizetésük meg ne volna. A válás- és közoktatásügyi miniszter több új tanítói állás szervezéséhez járult hozzá, egyben elvileg engedélyezte a megfelelő államsegélyt a kakucsi, a czinkotai, a gyóni róm. kath. és a domonyi ág. hitv. ev. felekezeti iskolák részére. Jelentette továbbá a kir. tanfelügyelő, hogy a rákospalotai, nagytétényi és abonyi róm. kath. felekezeti tanítók, illetve iskolások államszegély-kérvényeit az ügy sürgösségére való tekintettel már előzőleg felterjesztette a bizottság. Előterjesztést tett a tanfelügyelő gazdasági ismételő-iskolák szervezéséről Kerepesen, Hévízgyörkön, Felsődabason, Pátyon, Tószegen, Zsámbékon, Aszódon, Bagon, Ujhartyánban, Boldogon, Budaörsön, Dányon, Domonyban, Gödöllőn, Mogyoródon, Nagytarcsán, Isaszegen, Jászkarajenőn, továbbá községi iskolák szervezéséről Tápiosújlak és Csomád községeiben. Különösen fontos a népoktatási intézetek elhelyezése, bebutorozása, taneszközökkel való felszerelése, ugyancsak takarítása, az alkohol és gümőkór tárgyában megszerkesztett előterjesztés, amelyet a közigazgatási bizottság körrendelet alakjában megküldi valamennyi járási főszolgabíróknak és r. t. város polgármestereknek. Grézló János kecskeméti kir. tanfelügyelő jelentette ezután, hogy a tankerületébe tartozó tanyai és községi iskolákban az évről-évre tartozó vizsgálatok május hó folyamán megtartották és hogy az évközi iskolalátogatásai alkalmával tapasztalt tanítási eredmény minden jellegű iskolában kielégítő volt. Az újkécskői községi iskolák fejlesztése és a kerekgyházi róm. kath. iskola helyiségeinek átépítése tárgyában a közigazgatási bizottság a tanfelügyelő javaslatára szigorú rendelkezést bocsátott ki. A bizottság ülésén bemutatott többi jelentés kizárólag statisztikai adatokat tartalmazott. A bizottság valamennyi jelentést tudomással vett s végül egy csomó főlebbeszéket intézett el.

Megint nemzetiségi iskolák. Nagyiküllő vármegye közigazgatási bizottsága **Apáthy Péter** főispán elnöklésével tartott ülésén **Druissner György** tanfelügyelő előterjesztésére a bizottság az első megintést megelőző figyelmeztetésben részesítette a buzdi, mohai, cselinai, kövesdi, szászkészi, dombosi, szentágotai, bürkösi és a sonai oláh iskolákat, a vallás- és közoktatásügyi miniszter pedig a bizottság előterjesztésére elsőfokú megintésben részesítette az oláh-bogati, ágostfalvai, nagyszőlősi, szászhalmi és lesesi oláh iskolákat.

Zombor város törvényhatósági bizottsága ma **Fernbach Károly** polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen **Markovits Lajos** és társai indítványát tárgyalták a város és külterületén létesítendő csendőrségi intézmény életbeléptetésére vonatkozólag. A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta, aminek következtében a rendőrkapitányi hivatal személyzetének szaporítása és javadalmazásának fel-

emlése iránt kitiltott tárgyat a napirendről levették. A kórházi állapotokra nézve szigorú intézkedéseket mondtak ki.

Szatmár város törvényhatósága dr. **Falussy Árpád** főispán elnöklésével ma tartotta rendes évi közgyűlést, amelyen a szatmárhegyi ujonnan alakított görög-kath. plébániára szótöbbséggel **Basthy László** gencsi gör.-kat. lelkészt választották meg. A közgyűlés elhatározta, hogy a Debreczenben felállítandó egyetem ügyét pártolva, a kormányhoz küldendő debreczeni bizottsághoz a maga részéről dr. **Falussy Árpád** főispánt, dr. **Vajay Károly** polgármestert és **Kelemen Samu** orsz. képviselőt delegálja.

Mozgó képek.

Arató katonák.

A közös hadseregbeli katonákat három hétre szabadságolják, hogy résztvehessenek az aratásban.

A hivatalos lap talán még soha se közölt hírt, mely olyan vegyes hatást idézett volna elő az aranykalászos buzaáblak körül.

A legények, férfiak és apák megrökönyödéssel hallják.

— Akkor már inkább azokat a kínai kulikat hozták volna! — dünnyögik mogorván.

Ellenben a menyecskék és leányzók örömlükben nagyot ugnak és vígan tapsolva mondják:

— Jaj, csak gyűjjenek, gyűjjenek!

A katonák is elégedettek. A mezei munka, még ha perzselve süt is a nap, gyönyörűség a hozzászokott izmos fiuknak. Már is hetykén kiáltják hazafelé:

Vagyok olyan legény, mint kend,

Várok olyan rendet, mint kend! ...

Itt a fővárosban, persze, sokan balul fogják fel ezt az intézkedést.

Ugy képzelik, hogy egyes századokat vezényelnek ki a különböző gabonatermő vidékekre. A katonák be lesznek kvártélyozva az egyes gazdákhöz. Hajnalban „tágravert” kelti fel őket, majd sorakozva, az öregbéres, vagy a gazda vezetésével, dobszó mellett, zárt sorokban vonulnak ki a földekre.

Kiérve, a szakaszvezető elküldi:

— Rutt!

Mire a marokszedő-lányok összesugnak és vágyakozva suttogják:

— Jaj dehogyan rut, dehogyan rut! Egyik derekabb, mint a másik.

Azután következik a második kommandó:

— Hapták!

A leányok maguk közt:

— Mit kaptak?

— No hát a kaszát kapták.

— Oda hallgassatok, má' megest szolt valamit.

Kommandó:

— Kelirt euch!

Vihogás a leánycsoportban:

— Hogy még kert! A rozstáblát kertnek nézi!

Előbb „vorwärts frontot”, azután „entwickelte Liniet” formálnak a katonák és egy külön parancsszóra nekiereszti a kaszát és suhogva, zizegve hullanak a „Schnellschritt-marsch”-ra a karscsu gabonaszálak, mint csatatéren az ellenség sora.

Amikor délre áll a nap korongja, felharsan a kiirt.

— Raszt! — kiáltja a kommandás.

A leányok duzzognak:

— Hogy még pa-raszt! Mit gorombáskodik... no nézze meg az ember!

A menázi készen van. A szakács telemeri a „csajkát” és a bakák a „prófiunt”-tal együtt jóízűen elköltik a „czakunpakkot”.

Ebéd után a kévekötszre kerül a sor. Az izzadó hadfiak felsóhajtának:

— Hejh be jó volna egy korsó sör!

A leányok megböki egymást:

— Imának az istenadták!

— Nem hiába aszondják, hogy: „iszik, mint a kévekötsz!”

Katonás gyorsasággal készülnek a kévek s egymásra dobálva a keresztet, olyan rendes glédába állítva, mintha „kolonn”-ban masírozó ezredek lennének.

Északnyugat felől hűvös esti szellő kerekedik, az aczélszürke égboiton feltűnedeznek a csillagok, a lószató felől békabrekegés hangzik, czirpelnék a tücskök, a fávalban megszólal a hívogató „pity-palaty”.

— Antréten! — rivall a parancs.

A leányok álmélkodnak:

— Mit akarnak a réten?

De bizony hazafelé indul a csapat. A kemény léptek alatt szinte remeg a föld, porfelleg száll a fejük fölé, ijedten szalad lyukába az ürge.

Haza érve, fegyver — vagyis kasza — pucolás kezdődik. Ha ezzel végeznek, megint elküldi magát a szakaszvezető:

— Szenzenvizit!

A leányok futnak a kuthoz.

— Jaj galambom, várják egy kicsit... mindjárt lesz viz itt!

Kilenczted dudál a bakter és belévegyül a „czapistráng” bánatosan vontatott dallama.

Elcsendesedik a falu. Alusznak az arató katonák...

... Igy hiszik ezt Budapesten.

Rosta.

TÁVIRATOK.

Oroszország ellen.

London, június 11. A Daily Mail teheráni jelentése szerint oda egy tebrisi sürgöny érkezett, amely szerint az ottani nemzeti párt el van határozva, hogy a kurd határ és partvidéki törzsekhez intézett orosz ultimátumot nem fogja figyelembe venni és Asszer Bajdsan tartományát önkormányzattal bírónak jelenti ki, amely német védnökség alatt fog létezni.

A kínai kereskedelmi válság.

Páris, június 11. (Saját tudósítónktól.) Sanghaiból jelentik, hogy a kereskedelmi válság tovább tart és sok külföldi cég, különösen nagy német kereskedők fizetési zavarokkal küzdenek. Sanghaiban négyszáz gyapotkereskedő közül 70% beszüntette fizetéseit.

A Szandzsák-vasút.

Berlin, június 11. (Saját tudósítónktól.) Az orosz kormány pénzügyi megbízottja, Müller, Bécsbe utazik, hogy ott folytassa a tárgyalásokat a Szandzsák-vasút építés körül.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.		jun. 11	jun. 10.
B u z a	locobuza	95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₈
	juliusra	94 ³ / ₄	94 ³ / ₈
	szeptemberre	91 ⁷ / ₈	91 ⁷ / ₈
T e n g e r i	juliusra	—	—
	juliusra	76	76

Csikagó.		jun. 11	jun. 10.
B u z a	juliusra	87 ¹ / ₂	86 ¹ / ₄
	juliusra	67 ¹ / ₄	67

New-York, jun. 11. Gyapot New-Yorkban helyb. 11.40 (11.40 tegnap), gyapot juliusra 10.12 (10.11) gyapot szeptemberre 9.63 (9.58), gyapot New-Orleansban helyb. 11¹/₂ (11¹/₂), petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90) petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, június 11. (Zárlat.) Zsir juliusra 8.71 (tegn. 8.63), zsír szeptemberre 8.97 (tegnap 8.80), szalonna short clear, 7.81 (tegnap 7.63), sertéshus szeptemberre 13.30 (tegnap 13.05).

A bajor kereskedelmi bank új vállalata.

Berlin, június 11. (Saját tudósítónktól.) A bajor kereskedelmi bank igazgatósága és a Rosenheimi féle részvénytársaság között a közgyűlés utólagos jóváhagyásának kikötésével szerződés jött létre amelynek értelmében a bajor kereskedelmi bank már ez év január elsejétől visszamenőleg átvesz aktívakkal és passzívakkal együtt az utóbbi vállalatot s fuzionál vele.

A német-ázsiai bank.

Berlin, június 11. (Saját tudósítónktól.) A német-ázsiai bank részvényei hanyatlottak, mert a tőzsdén híre terjedt, hogy az intézet az idén alig 8% osztalékot fog fizetni. Tavaly 9% volt az osztalék

Az Angol bank állása.

London, június 11. Össztartalék 27,424.000 (— 62.000), bankjegyforgalom 29,020.000 (— 142.000), bankkészlet 37,994.000 (+ 204.000), váltótárca 29,428.000 (+ 128.000), magánosok követelése 44,329.000 (+ 94.000), kincstár követelése 9,760.000 (— 37.000), bankjegytartalék 25,880.000 (— 102.000).

A Francia bank állása.

Páris június 11-én. Kézpénzkészlet (arany) 3110,492.000 (+ 32,550.000), kézpénzkészlet (ezüst) 914,697.000 (+ 667.000), váltótárca 772,874.000 (— 288,750.000), bankjegyforgalom 4759,206.000 (— 160,349.000), magánsz. 586,327.000 (+ 3,358.000), kincstár követelése 138,293.000 (— 9,797.000), összes előlegek 547,117.000 (+ 1,764.000), kamat és leszámítási jövedelem 19,253.000 (+ 828.000). A bankjegyforgalom aránya a kézpénzkészlethez 84.57.

Az olvasóhoz.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hi marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományához híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentúl is törlhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabbban és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Egész évre . . . 28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, június 12. — Róm. kat.: Antonina. — Prot.: Antonina. — Görög-ország: Május 30. Izák nap. — Zsidó: Szív. 13. — A nap két reggel 4 óra 3 perczkor. Nyugszik este 7 óra 56 perczkor. — A hold két délután 5 óra 24 perczkor, nyugszik éjjel 2 óra 16 perczkor.
A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. — A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A földmívelésügyi miniszter fogad délután fél 5 órakor. — A közoktatási miniszter fogad délután 4 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — Fényképkiállítás a Múzeumokban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 60 fillér. — Gyűjteményes kiállítás a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Tavaszi kiállítás az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9—2-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10—12-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—2-ig és 3—6-ig. — A Széchenyi-múzeum zárva. — A Techn. Inarmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébeti-múzeum nyitva 9—1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

Végzetes játékok.

* * *

A tizennegyedik század első felében, mikor a freiburgi szerzetes durranós, füstös találmányát átadta a következő századoknak s évezredeknek, meleg napjai voltak a Halálnak. Nekigyürkőzött s nagy szinpadának elkerülhetetlen iatékaít új programmal tette változatossá. Véres tragédiákat tervezett, melyeknek főszerepét az ágyu, karabély, puska, s revolver gyilkoló szerszámaival játszatta el. Tervei valóra váltak. Halálordítások, jalkiáltások, borzalmas nyöszörgések s hangtalan tompa zuhanások nap-nap után hirdették végzetes programjának hajmeresztő nagyszerűségét. A rettenetes siker aztán elkábította. s ijesztően vakmerő ballépésekre készítette. Háborzongató kórikumot vitt a darabjaiba s nevéstéges véletlenekre bízta az emberi élet pusztítását.

A fegyver komoly emberek biztos kezében közönséges hétköznapi védőeszköz, mely veszedelmes pillanatokban biztos menedéket nyújthat. De ismerve a Halál kegyetlen tréfálkozásait, gyerekek kezébe nem való. És gyerekek, éretlen gyerekek nagyon sokan vannak. Nagyok és kicsinyek közt, de tulnyomó számban a nagyok közt. Éretlenségük, gondatlanságuk számtalan emberi életnek lett a kioltója.

Azok a szülők, akik kamaszgyerekeiknek flóbert-t, revolvert adnak születésnapj ajándékkul, azok a férfiak, kik vidám, hangos társaságokban dicsékedve mutogatják a parányi szerszámot s csattogtatásával mulattatni vélik önmagukat, éretlenek, gyerekek. Mert nem tudják, hogy mi a fegyver. Vagy ha tudják, akkor gondatlanságból emberi életet kockára tesznek.

A féltő gonddal agyondolgozott vaskos törvénykönyvek még nem találták meg az éretlenség és meggondolatlanág helyes definícióját. Biczegő, sánta paragrafusok csufondárosan húzódnak meg az életerős törvénytörvények között s összebecsavarodott, szigorú arcú bírák nyugodt lelkiismerettel alkalmazzák és cseréltetik. Mert a törvény törvény. S még nem akadtak arra hivatottak, hogy ha újat nem is csinálhatnak, de legalább amputálják ezeket a nyomorék paragrafusokat, s biztos mankóval lássák el őket.

Mindenki érzi, látja ezt a hiányosságot, valahányszor jaj-kiáltás hallik a hétköznapi csendből. A napi hírek szürkeségéből kirívó véres nagy tragédiákat, miket a véletlenségek okozta baleseteknek tartanak, nagyon sokszor — sőt mondhatnók talán — a legtöbb esetben el lehetne kerülni, ha a hiányos paragrafusokat megfojtoznák. Nem kellene hozzá semmi egyéb, csak egy kis jóakarát, meg szorgalmas hozzájárulást.

Ha nem volna minden második ember zsebében revolver, ha nem heverne minden második íróasztal fiókjában löfegyver a fehér írópapirok között s különösen ha szigorúan büntetnők a véletlenül — a recte gondatlanságból okozott baleseteket — nem volna annyi véletlen okozta halál. S vége szakadna a Mors Imperator kegyetlen tréfáinak.

— Kossuth Ferencz beteg. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, aki már Balatonföldváron is, ahol a pünkösdi ünnepeken volt, egy napot ágyban töltött, tegnap óta ismét gyöngékedik és ma ágyban maradt. Kezelőorvosa dr. Müller Kálmán egyetemi tanár a legnagyobb nyugalomra intette a minisztert s azt tanácsolta, hogy mielőbb Karlsbadba utazzék. Éjszaka a beteg miniszter állapotában javulás állott be.

— Kiütetés. A király szentkeresztügyi Kratochwil Károly vezérkari testületi I. osztályú századosnak a magyar királyi honvédelmi bizottság tényleges állományába való végleges áthelyezését elrendelte s ez alkalmából megparancsolta, hogy neki a legfelsőbb meglegedés kifejezése tudtul adassék.

— A német császárné balesete. Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk arról a balesetről, amely a német császárnét sétalovaglás közben érte. A császárné állapotáról a mai napon ezek a tudósítások érkeztek: A császárné aránylag elég jól érzi magát. Ágyban van ugyan, de nem sokára elhagyhatja szobáját. Az orvosok arra ügyelnek, hogy komplikációknak elejét vegyék. A császárné balesete nagyon fölizgatta. Tegnap Potsdamba érkezett a trónörökösné és Eitel Frigyes herceg a feleségével, hogy a császárné állapotáról tudakozódjanak. A császárnét már többször érték hasonló balesetek. Első ízben néhány évvel ezelőt Bertheshagenben, amikor a Königssee-re tett átrándulásról visszatért; ekkor a kikötőhídon elcsuszolt és lábát kifczamította. A császárné ez alkalmammal hosszabb ideig volt kénytelen ágyban maradni. Egy évvel utóbb Zadenben, a kastély lépcsőjén elcsuszolt, aminek valószínűleg az volt az oka, hogy az első baleset következtében lába még nem volt elég erős. A következő évben Grönwaldban leesett a lováról; akkor megsértette lábát és kezét. Legutóbbi balesete mult évi augusztus 21-én Wilhelmshöheben történt; a császárné leányával, Viktória Lujza hercegnővel teniszt játszott s játék közben elesett; ekkor elszakadt egy ina, ami miatt az orvosok hosszabb ideig kezelték.

— A bécsi ünnepi felvonulás. Bécsben ma reggel országos eső állott be, amely valószínűleg több napig fog eltartani. A rossz időjárás következtében kérdéses lett, vajon a holnapi nagy ünnepi felvonulást megtarthatják-e. A király ma reggel nyolczadfél órakor Schönbrunnból a Burgba érkezett, ahol háromnegyed tíztől fogva általános kihallgatást adott. Délután három óráig a Burgban maradt. Egy órakor külön kihallgatáson fogadta az egyiptomi khedivet, aki szerencsekívánatait fejezte ki uralkodói jubileumához. Három órakor a király Schönbrunnba ment ki s családja körében ebédel. Holnap reggel negyed nyolcz órakor a király Schönbrunnból bejön a Burgba a Mariahilferstrassen át a külügyminisztérium palotája előtt, amely térség és ut holnap a közönség előtt el lesz zárva. A hódoló felvonulások kezdetekor az uralkodó a Burg belső udvarán kocsira ül és a külső kapuhoz fog menni, onnan pedig gyalog a pavillonba.

Ma volt az első baleset a hódoló-felvonulás előkészületei közepette. Délután a Rotundában próbát tartottak és gróf Nycziolski inasa, a huszonöt éves Janovecz Péter, aki jelmezben nyargalt gazdája mögött, lebukott a lóról és súlyosan megsébesült. A mentők urának szállására vitték a szerencsétlenül járt inast.

Délután az uralkodó számára a holnapi felvonulásra készült diszszátor körül nagy tüntetés volt. A kíváncsi közönség látni akarta a diszszátort, de a rendezőség és a rendőrök elzárták a térséget. Csak nagy ügygyel-bajjal sikerült a tömeget visszazorítani.

— Bérmlás a Józsefvárosban. Ma tartották meg a feldisített józsefvárosi plébániatemplomban a bérmlást. A szentséget Vas zary Kolos biboros hercegprimás képviselőjében dr. Kohl Medárd püspök osztotta ki. Kohl püspök reggel kilencz órakor misét mondott, amelyen dr. Nemes Antal prelátus és Krizsán Mihály pápai kamarás, apát-plébános segédkeztek. Mise után a püspök szentbeszédet mondott, azután hozzáfogtak a bérmláshoz. Mintegy 1500 fiut és leányt bérmlált a püspök. — Kohl püspök 13-án a Terézvárosban, 14-én a budavári koronázó Mátyás-templomban és 15-én a Lipótvárosban osztja ki a bérmlás szentségét.

— A szerb testőrség kapitánya öngyilkos. Milojevics András, a szerb királyi testőrség kapitánya önkézevel vetett véget életének Belgrádban. A jelek arra mutatnak, hogy a boldogtalan ember sebzett ambíciójának esei áldozatul. Igen sokra becsülték tudását és mint katonai szakértőnek nem egyszer volt döntő a véleménye. Legutóbb nagyobb munkát írt a szerb hadsereg történetéről, amelyre különös súlyt helyezett. És erre az a kínos meglepetés érte, hogy a belügyminiszter nem akceptálta művét. A visszautasítás hatott rá olyan lesújtólag, hogy inkább a halált választotta, sem hogy önéretét ezt a foltot elviselje.

— **Napoleon Viktor herceg Szófiában.** Napoleon Viktor herceg ma reggel Szófiába érkezett. Tiszteletére a palotában este diszebed volt. A herceg szombaton ismét elutazik.

— **Merénylet a portugál királyi család ellen.** Lisszabonban messze elágazó összeesküvést fedeztek föl, amelynek az volt a célja, hogy az egész uralkodó család kiirtsa. Manuel királyt, Amália királynét, Alfonz királyi herceget és Mária Pia anyakirálynét bombákkal akarták elpusztítani az összeesküvők s így az egész dinasztiával tabula rasát akartak csinálni. A merényletet e hó 18-án, Urnapián akarták végrehajtani, amidőn az egész királyi család az Estrella-templomba megy istentiszteletre. Az összeesküvők ugyanahhoz a titkos társulathoz tartoznak, amelynek a két királygyilkos, Buissa és Costa is tagjai voltak. Az összeesküvők vezetői José Avila, Adao Duarte és Constantino voltak, egyszersmind ők voltak kijelölve a merénylet végrehajtására is. A portugál hivatalos lap azt írja, hogy a republikánus párt is bele van keverve az összeesküvésbe. Az összeesküvés miatt annyi embert tartóztattak le hogy a Monicas-fogház alig képes már befogadni a foglyokat. A letartóztatott emberek közt sok olyan is van, akiket a mult királygyilkosság alkalmával elfogtak, de az amnesztia következtében ismét szabadon bocsátották őket. A királyi palota őrségét megkettőztették. Manuel király pedig egyelőre lemondott minden nyilvános helyen való megjelenéséről. A merényletnek úgy jöttek nyomára, hogy Lisszabon közelében bombagyárat fűdöztek föl. A bombák, amelyekkel a királyi családot el akarták pusztítani, már a rendőrségen vannak.

— **Az eperjesi vértanúk emlékezete.** Azoknak a vértanúknak, akiket Eperjes piacsterén Karaffa lemeszároltatott, Eperjes kegyeletes közönsége emléket állított. A díszes emlékművet, amelyet az eperjesi kollégium falába illesztettek be, ma délelőtt leplezték le nagy és lélekemelő ünnepség keretében. A kormányt Meskó László államtitkár képviselte, a főrendiház képviselőiben báró Prónay Dezső és Vályi János görög-katolikus püspök, a képviselőház megbízásából nagyobb küldöttség ment Hamersberg László képviselő vezetésével, ezenkívül Zelenka, Gyurátz, Scholtz és Baltik református püspökök, Berzeviczy Albert, Eperjes egész intelligenciája, stb. Az ünnepi beszédet báró Prónay Dezső tartotta, aki lendületes szavakkal vázolta Karaffa rémkorát s nemzeti hősként rajzolta le az eperjesi vértanúkat. A megindító beszéd után a törvényhatóságok, egyházkerületek és főiskolák s a fővárosi küldöttségek vezetői egyenként megkoszorúzták az emlékművet. Az ünnepséget háromszáz terítékű banket fejezte be, amelyen az első felköszöntőt báró Prónay Dezső mondotta a királynak. Az ünnepség alatt a gyönyörű lobogódiszba öltözött utcákon ezernyi ember hullámozott s lelkes kegyelettel illeszkedett be az ünnepség kereteibe.

Kossuth Ferenc miniszter az ünnepélyre a következő táviratot küldte:

Kiket a haza ellenségei vértanúkká avattak, nemcsak az örökkévalóságban, hanem hazánk földjén is örök életet élnek a magyar szívekben nemzedékről-nemzedékre. Az eperjesi vértanúknak legyen örök dicsőség, emléküknak legyen örök tavasz. Üdvözlő őket, az örökké élőket, a mártir-halállal meghaltak közt volt Weber Dánielnek kurucz maradt ivadékja, Kossuth Ferenc.

— **Egy államtitkár turista-kalandja.** A német birodalmi kincstár államtitkára, Sydow, mint Salzburgból jelentik, pünkösd vasárnapján a Steinernes Meerre tett kirándulás alkalmával leszállás közben hóviharba jutott, mely hétfő estig a hegyekben viszatartotta. Az államtitkár csak kedden érkezett meg Szaldelkenre, de eltekintve a kiállott nagy fáradalmaktól, semmi különösebb baja nem történt.

— **Prinetti temetése.** Rómában ma délelőtt volt Prinetti volt külügyminiszter temetése, amelyen résztvettek Giolitti miniszterelnök, a miniszterek, a diplomáciai kar, számos szenátor és képviselő, továbbá a hatóságok fejei és sok más előkelőség. A koporsóra a király is küldött koszorút. A koszorúkat két kocsi vitte. A koporsót hat lovas halottaskocsin a Szent Marczel-templomba vitték, ahol a beszentelés történt. Este a koporsót Milanóba viszik.

— **Magyar tudósok külföldön.** A nemzetközi orientalista kongresszust ezidén Kopenhágában tartják meg a nyár folyamán, melyen Magyarországot és a Magyar Tudományos Akadémiát dr. Goldzieher Ignác, az Akadémia nyelv- és széptudományi osztályának elnöke képviseli hivatalosan.

— **A Szerajevói új közsegtanácsos installálása.** Szerajevóban Vindsor altábornagy, tartományi elnök installálta ünnepiesen az új közsegtanácsost tartományi kormány főembereinek jelenlétében. Polgármesterré újból Kulovics Effendit, első alpolgármesterré dr. Mandics katolikus neveztek ki. Mitricsevics szerb lemondott mandátumáról és második alpolgármesterré történő kinevezéséről. A közsegtanács elhatározta, hogy első ülésében kifejezést fog adni lojalitásának és a királyt feliratilag üdvözli uralkodói jubileuma alkalmából.

— **A Petőfi-Muzeum berendezése.** A Petőfi-Társaság elnöksége Herczeg Ferenc elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Ernszt Lajos, a Petőfi-Muzeum igazgatója bemutatta az új muzeum berendezésére vonatkozó tervezetet. Eszerint a Bajza-utcai muzeum-épületnek régi műtermét átalakítanák és főbejáratul magyaros stílusú kapuzatot építenének. Az épület nagyterembe jönne az 1848-iki szabadsajtó, melylyel a híres tizenkét pontot és Petőfi „Talpra magyar!” költeményét nyomtatták és itt nyernének elhelyezést a Petőfiről készített szobrok és képek. Egy külön terem lenne a „kiskörösi szoba”, hű mása annak a kiskörösi hajléknak, ahol a nagy költő született. Külön teremben lesz a könyvtár és a kéziratár. Ezek szomszédságában lesznek a Jókai-relikviák és a Petőfi híres kortársaira vonatkozó ereklyék. A nagy gondtal és szakértelemmel egybeállított tervezet megvitatását egy közelebb tartandó ülésre tűzte ki az elnökség.

— **Gróf Pálffy végrendeletét megtámadják.** Gróf Andrássy Manó özvegye, Pálffy Gabriella, az elhunyt gróf Pálffy János nővére, hír szerint, meg fogja támadni elhunyt fivérének végrendeletét.

— **Nyomorgó gyermekek oltalma.** A belügyminiszter egy hónappal ezelőtt nagyfontosságú emberbaráti leiratot intézett a fővároshoz, amelyben, utalván arra, hogy mennyi fiatal gyermek sinlődik itt nyomorban, holott igénye volna az állami gyermekvédelem oltalmára, meghagyja, hogy a kerületi előjáróságok a legszélesebb körben kutassák föl ezeket a nyomorgó és mártir-gyermekeket és sürgősen helyezték őket a gyermekmenedékhelyen, intézkedéseikről pedig minden hó 1-én, 10-én és 20-án közvetlenül a miniszternek teyenek jelentést. A kerületi előjárók e rendelet folytán most fölhívják a kerületi közjótékonyági és gyermekvédelmi bizottságok tagjait, továbbá a kerületi tisztiorvosokat, a kerületi orvosokat, a kerületi szülésznökeket, az iskolaigazgatókat, a kezelőtiszteket és lelkeseket, hogy eljárásaik közben és más alkalmas módon igyekezzenek értesülést szerezni az ilyen gyermekekről s ha ilyen eset tudomásukra jut, rögtön közölik a kerületi előjárósággal, amely a főnálló szabályok szerint az intézkedéseket megteszi. Elhatározták továbbá a kerületi előjárók, hogy a gyermekvédő ligától nyomozás végett áttett oly ügyekben, amikor a gyermek szülője segítségért folyamodik a ligához, a nyomozást abban az irányban is teljesíteni fogják, hogy nem szükséges-e a gyermeknek a menhelybe való elhelyezése. A rendeletben előírt jelentések megtétele céljából ezekről az ügyekről e hó 1-e óta nyilvántartást vezetnek az előjáróságok, amelybe az intézkedéseket időrend szerint be kell vezetni.

— **A Dreyfus elleni merénylet.** A Dreyfus elleni merénylet vizsgálatára kiküldött bíró ma szembesítette Gregorit Dreyfus szobaleányával. Az utóbbi kijelentette, hogy nem ismeri fel Gregoriban azt az embert, aki neki rózsákat adott át azon megjegyzéssel, hogy azokat nemsokára vér fogja öntözni.

— **Automobilisták veszedelme.** Köln környékén történt az alábbi brutalitás. Fiatalemberek megtámadták egy autóbilit, a melyben férfiak és asszonyok ültek. A fiatalemberek minden ok nélkül boftal nekironítottak az autóbilitban ülő embereknek s a mikor ezek védekezni akartak, késsel többeket, egy asszonyt is, veszedelmesen megsebesítettek.

— **A sztrájk az osztrák egyetemeken.** Az osztrák egyetemi sztrájk mind komolyabb mérvet ölt. A német szabadelvélek és a szláv diákok szolidaritás hirdetnek s állandó szabadelvéli főiskolai bizottság megalakításán fáradoznak. Az osztrák képviselőházban Redlich képviselő fogta pártját a sztrájkoló diákoknak. A bécsi diákság központi bizottsága ülést tartott és elhatározta, hogy a sztrájkot föltétlenül tovább kell folytatni, de a diákság tartózkodjék mindenféle lármás tüntetéstől. Wahrmond személye a sztrájkmozgalomban elejétől fogva nem játszott szerepet, hanem a főiskolák szabadságáért folyik a harc, melyre nézve a szabadelvéli diákság a jövőben biztosítékokat követel. Hogy az összes diákság egyöntetűleg járhatson el, az összes egyetemi bizottságok kiküldöttjeit közös határozathozatal végett táviratilag Bécsbe hívják. Végre elhatározták, hogy a diákság követeléseit memorandumba foglalják és a rektorok értekezlete elé terjesztik. Brinnből jelentik, hogy a cseh müegyetemen ma a pünködsi szünet után megkezdtek az előadásokat, míg a német müegyetemen még mindig tart a főiskolai hallgatók sztrájkja. A német müegyetem bejáratainál társaik felgyelete céljából sztrájkoló diákok állnak őrt.

— **Az első érettségi botrány.** Tulajdonképpen nem az első s minden bizonynyal nem az utolsó érettségi botrányról van szó az alábbiakban. Az idén azonban tényleg ez az első matura-skandalum s a jelek arra mutatnak, hogy amíg nálunk az uralkodó vizsgarendszer meg nem változik, egy év sem mulik el szomorú botrányok nélkül. Szamosújvár főgimnáziumában történt. Ott ugyanis összesen huszonegy diák jelentkezett érettségi vizsgára. Kuncz Elek tankerületi főigazgató május végén június 24-ikére tűzte ki a szóbeli érettségit. Azonban szerencsétlenségére a főigazgatónak temérdek dolga akadt; nagy elfoglaltsága folytán június 24-ikén nem jelenhetett volna meg a maturán, a miről a gimnázium igazgatóját, dr. Mártonfi Lajos értesítette. Az igazgató viszont tudatta a diákokkal, hogy megrövidíti teljes husz nappal a terminust. Június 24-ike helyett már e hó 4-én tartották meg az érettségit. A maturára készülő diákok a terminus megrövidítésére nagyon megijedtek, mert nem volt elegendő idejük a tanulásra. Az eredmény az volt, hogy a huszonegy érettségiző diákok közül tizenketten megbuktak. A diákok arra hivatkoznak, hogy nem adtak nekik elég időt a tanulásra; ők arra számítottak, hogy husz nappal később lesz matura. A legzűrösebb a dologban az, hogy Kuncz Elek főigazgató 4-én sem jelent meg személyesen az érettségien, hanem Krcsméry Károly nagyikindai igazgató helyettesítette. A diákok szülei s maguk a diákok táviratilag kérték föl Nagy György, országgyűlési képviselőt, hogy ez ügyben intézen interpellációt a kultuszminiszterhez. A szomorú végzetű érettségi vizsgáról dr. Mártonfi Lajos igazgató így nyilatkozott:

— **Az érettségi terminusának a megváltoztatása nem új, s nem szokatlan.** A diákoknak ugyanis június elsejéig el kell készülniök, s attól a naptól kezdve bármikor meg lehet tartani az érettségi vizsgát. Kuncz Elek tankerületi főigazgató a saját hatáskörében tűzte ki június negyedikére az érettségit, én erről a minisztériumnak nem tehettem jelentést, mert ez a főigazgató jogkörébe tartozik s én csak az ő révén érintkezhetem ilyen kérdésekben a minisztériummal. Nem jártunk el szigoruan, se én, se a főigazgató helyettese dr. Krcsméry Károly, de tény, hogy tizenketten megbuktak az érettségi vizsgán.

— **Házasságok.** Pap Samu, az Országos Halott-
hamvasztó Egyesület titkára kedden, e hó 16-án déli-
ben fél egy órakor tartja esküvőjét Zinsenheim
Ellával az öntőház-utcai templomban.

Weisz Dezső, az Eszéki Első Hengermalom
r.-t. főhivatalnok, e hó 18-án vezeti oltárhoz Eszé-
ken Walter Lajos kereskedő leányát, Melaniet.

Weiner Géza 18-án vezeti oltárhoz Gross
Erzsike kisasszonyt t dohány-utcai templomban.

Weisz Gyula eljegyezte Fischer Dávid leányát,
Irént Budapesten.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben
Polgár Kálmán műórák ékszerterelepén, Budapest, VII.,
Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy ké-
pes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Öngyilkosság a jégverés miatt.** Németpereg
arad megyei községben Moravetz József nevű 65
éves földmives afeletti bánatában, hogy szőlőtermését
a jég teljesen elverte, nyakát elvágta és a kutba ug-
rott, ahonnan holtan húzták ki.

— **Szlatin pasa Triesztben.** Szlatin pasa, a szudáni hadsereg főfelügyelője, tegnap Egyiptomból jövet az osztrák Lloyd-társaság Kleopatra nevű gőzösen Triesztbe érkezett.

— **Csalás néhai József főherceg nevével.** Berlinben a napokban letartóztattak egy már régebben külföldre szakadt magyarországi születésű ügynököt, aki nagy összeg pénzt akart a porosz fővárosban kicsalni azzal, hogy neki, illetőleg a fiának, néhai József főherceg több, mint egy millió koronát hagyományozott. A letartóztatott szédelő Foike Hermann, akinek multjáról most a berlini országos törvényszék távirati uton tudakozódott a budapesti főkapitányságtól. Foike Hermann, aki jó családból származik, még gyermekkorában Bécsbe került a szülőivel együtt. Azóta ott lakott s ott évekkel ez előtt meg is házasodott. A minap azután egyszerre feltűnt Berlinben. Ott néhai József főherceg egyik örökösének adta ki magát. Pénzemberekkel lépett összeköttetésbe s azoknak meg is mutatta a néhai főherceg végrendeletének egy közjegyzőileg hitelesített másolatát. Elmesélte egyuttal, hogy József főherceg, aki 1905-ben halt meg, 1904. november elsején készült végrendeletéhez 1905. február hónapjában hozzáfűzött még egy záradékot is. Eszerint a záradék szerint József főherceg 1,200,000 koronát hagyományozott Foike Hermann és felesége, született Herzberg Mária fia, Foike György részére és pedig azzal a kikötéssel, hogy ennek az összegnek a hasznélvezete a fiu nagykorúságáig az anyát, annak korai halála esetén pedig az apát illeti. Mindez egy tíz soros záradékban volt a végrendelethez fűzve s alatta az aláírás: Erzherzog Josef von Österreich. Az egész másolat pedig egy másik záradékkal Weisz Bernát budapesti közjegyző hitelesítette. A szédelő ember egész sereg ügynököt is mozgósított Berlinben, de rajtavesztett. Egy berlini magánzótló sikerült ugyan kicsalni néhány száz márkát, de amikor nagyobb összeget akart szerezni, akkor leleplezték s a berlini rendőrség június 4-én letartóztatta. A Budapesten folytatott kutatás kiderítette, hogy Foike Hermann soha sem érintkezett néhai József főherceggel. A végrendelet másolata hamis, Weisz Bernát nevű közjegyző Budapesten nincs. Foike tehát hamisított okmányokkal akart egy nagyszabású csalást elkövetni.

— **A megmérgezett banket-pecsenye.** Több, mint háromszáz ember megmérgezéséről szól a hír, amely Párisból érkezik. A francia automobilklub rendezett egy bankettet, amelyen Piquart hadügyminiszter ült az asztalfőn. Az ételfogások közt volt az ugynevezett „roueni kacsa”. Az ily módon elkészített szárnyas nyáron rendszerint mérgezést okoz. Ez az esett itt is bekövetkezett, amennyiben a banket résztvevői közül mintegy háromszázan többé-kevésbé súlyosan megbetegedtek és pedig olyanira, hogy legnagyobb részüknek ágyba kellett feküdni. A megbetegedések tulnyomó része csak muló természetű volt, néhányan azonban még most is őrzik az ágyat. Tampier, az automobilklub egyik tagja pedig a gyomormérgezés következtében meghalt. A hivatalos vizsgálatot megindították ugyan, de bizonyosra vehető, hogy ebben az esetben senkit sem terhelhet felelősség. A roueni módra készült kacsát nem vágják le, hanem közvetlenül a sütés előtt zsineggel megfojtják, éppen ezért a véranyagok feloszlása következtében a szárnyasban mérgező anyagok képződnek, amelyek a nyári melegben természetesen fokozottabb veszedelemmel járnak.

— **Iskolai találkozó.** Dr. Havrá Gyula szarvasi ügyvéd felkéri társait, kik vele Szarvason 1878. évben az érettségit tették, sziveskedjenek a harminczéves találkozó rendezhetése céljából vele lakcímüket közölni.

— **Lövöldöző fakeskedő.** Havran Demeter fia és szénkereskedő tegnap este Rózsa-utca 76. számú pinceüzletében kipróbálta a revolverét. Egy golyót kilőtt belőle. A lövés zajára az üzlet előtt több suhancz összeszaladt és lármázni kezdtek. Havran el akarta kergetni a zajongókat, de ezek nem tágitottak, sőt csufondáros szavakat kiabáltak. A lármára kiment Havran felesége és az egyik lármázó gyermeket, Malecz József 15 éves mázoló-inast megütötte. Az inas visszalépett Havrannét. Ezen Havran annyira feldühödött, hogy a revolverrel a

kezében kirohant az utcára és a menekülő Malecz után lött. A golyó azonban nem talált. A lövöldöző fakeskedő ellen a rendőrség vizsgálatot indított.

— **Nagy viharok a tengeremléken.** A Medárd-nap a tengeremléken nagy záporosót és szélvihart hozott, amely a levegőt hirtelen annyira lehűtötte, hogy éjjelre az egész Adriai tengerre sűrű köd ereszkedett. Az áthatlan köd miatt több hajó elhalasztotta indulását és amely mégis utra kelt, merészségének meg is adta árát. Így a Thetis II. nevű osztrák gőzös, amely Triesztből indult Dalmáciába, a Lussin mellett lévő Canidola szigetcskéjén zátonyra jutott. Lussin-Picolóból egy hadi gőzös ment segítségére. A dalmát tengerparton különösen mostoha volt az időjárás és a nagy viharok a szőlőkben és olajfaterdőkben rengeteg kárt okoztak. Főképp Lissa, San Pietro, San Giovanni, Milna és Brazza vidéke szenvedett sokat. A levegő és a víz hőmérséke különben az egész tengerparton annyira lehült, hogy a vízbe senki sem merészkedik és a fürdőző közönség felső kabátokba burkolózva didereg a naposabb helyeken.

— **A gépgyári munkások a miniszterelnöknel.** Tegnap számunkban a „Munkás Hiradó” nyomán röviden megírtuk, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap fogadta az állami gépgyárak munkásainak huszonöt tagu küldöttségét, melynek a többi között a fegyelmi bíróság megalakítását, a munkásválasztmány létesítését és az akkordárak felemelését illetőleg biztató ígéretet tett volna. Ezzel szemben a „Távirati Iroda” illetékes helyről nyert információk alapján a következőket jelenti: Wekerle Sándor miniszterelnök a gyárak igazgatójának közbenjárására és annak jelenlétében fogadta az állami gépgyári munkások töredéke nevében előtte megjelent nem huszonöt, hanem öt tagu küldöttséget és egy memorandumot oly megjegyzéssel vett át, hogy annak előtte ismeretlen tartalmát tanulmányozni fogja s ha teljesíthető kívánságokat fog tartalmazni, a munkások jóakarátára számíthatnak. A fegyelmi bíróság megalakítása iránt a küldöttség által előszóval előadott kívánságokat határozottan visszautasította, a fentemlítt másik, szintén megvalósíthatatlan két kívánság iránt pedig már azért sem nyilatkozhatott, mert azokat a küldöttség szóba sem hozta. Egyebekben felhívta a miniszterelnök a küldöttség figyelmét azokra az óriási áldozatokra, amelyeket a kormány a munkások lakásügyének rendezése érdekében hozni készül és ama várakozásának adott kifejezést, hogy ez áldozatokkal szemben a munkások másnemű igényektől elállanak. Végül hangoztatta a kormányelnök a mozgalom megszüntetésének szükségességét és azt, hogy az ilyen mozgalmakat tünni nem szándékozik.

— **Uj tankönyvek a polgári leányiskolák részére.** Daczára annak, hogy a minisztérium a polgári leányiskolai tantervet csak most, a tanév végéhez közeledő időben bocsátotta ki, mégis a tankönyvek szerzői és kiadói, felhasználva a meglévő előmunkálatokat, teljes erővel dolgoznak azon, hogy az új tantervnek megfelelő tankönyvekkel kellő időben álljanak az iskolák rendelkezésére. Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság, mely eddig is kiváló tankönyvekkel látta el a polgári leányiskolákat, oly nagy számú könyvvel lép a tanügyi világ elé, amely lehetővé teszi, hogy minden vidék a saját szükségletének megfelelő könyvet válaszssa ki magának. Négyféle magyar nyelvtan, négy német nyelvtan, három természetrajz, három földrajz, három számtan, két mértani tankönyv és négy énektan jelenik meg az Athenaeum kiadásában az új tantervnek megfelelő átdolgozásban a legközelebbi napokban és az Athenaeum mindezen tankönyveket készséggel küldi mutatványul mindazon tantervnek, akik azok iránt érdeklődnek.

— **Meggyilkoltak egy érseket.** Tiflisből jön a távirati értesítés, hogy Nicón érseket, a gruziai exarchát, mikor a szent szinódus épületének lépcsőjén egy kolostori baráttal lejtött, több revolverlövélssel megölték. A szerzetest elfogták, mert gyanus, hogy összejátszott a tettesekkel, akik nyomtalanul eltűntek.

— **Lopás a gyorsvonaton.** Kellemetlen meglepetés érte Debusits János piemonti kereskedőt: a fiumei gyorsvonaton elrabolták ezeregyszáz arany frankját. Fiumében jelentést tett a rendőrségnek.

— **Eltűnt tó.** Rendkívüli természeti tűnemény híre érkezik Kaposvárról. Kacsokovics Zoltán somogy megyei földbirtokosnak mocsoládi birtokán egy másfélholdnyi területű halastó volt, melynek közel 25 ezer köbméter vize volt. A szépen gondozott halastó egyike volt a vármegye legtöbbet érő halastavainak. De nemcsak haltenyésztés szempontjából volt jelentős szerepe a mocsoládi tónak, hanem nagy szárazság idején a tó vízzel öntözték az egész határt. Ez a tó pünkösdi hétfőjén csodálatos módon eltűnt. A tó partján levő fűzfák egyike kidőlt s a munkások a kidőlt fát kiemelték. Alig emelték ki a vízből a fűzfát, amikor a fatörzs helyén maradt gödörbe nagy zugással tódult be a víz és alig két óra alatt a halastó vize teljesen eltűnt a gödörben. A tó feneké ott maradt csupaszon és a halak csapatostul ficzánkoltak, vergődtek a szárazzá lett tőfenéken. Kacsokovics az esetről jelentést tett a budapesti geológiai intézetnek, ahonnan geológusok fognak kimenni a helyszínére, hogy megállapítsák, hogyan és hová tűnhetett el két óra alatt a halastó 25 ezer köbméter vize.

— **Ref. kántorok gyűlése.** Debreczenben a ref. énekvezérek és kántorok ma nagygyűlést tartottak, Bartha Ferencz tiszafüredi kántor elnökletével, amelyen elhatározták, hogy megalakítják egyesületüket erkölcsi és anyagi viszonyaik megóvása érdekében. A gyűlésről táviratilag üdvözölték báró Bánffy Dezsőt és Kun Bertalan püspököt.

— **A spanyol szélhámosok újabb szédelgése.** Az utóbbi időben a spanyol szélhámos banda ismét levelekkel árasztja el Magyarországot. Most többnyire a vidéki vendéglősökre és szálloda-tulajdonosokra vetik magukat. A fogásuk ismeretes. A levélíró azt mondja, hogy ő politikai üldözött, vagy csődbe került gazdag kereskedő, akit Madridban letartóztattak. Egy franciaországi pályaudvaron börtöndjében egy millió kétszáz ezer koronája van. A podgyászvevény azonban abban a táskában van, amelyet a bíróság lefoglalt. Ki kellene tehát fizetni a bírósági költséget, s akkor kiadják a táskát. Így a vevény birtokába jut az illető, kiválthatja a táskát s a benne levő kincs egy harmadrésze azé, aki erre vállalkozik. Voltak olyanok, akik beugrottak a szélhámosoknak és kiutaztak Madridba, ahol a banda a hiszékeny embereket kifosztotta. A főkapitányság figyelmezteti a közönséget, hogy óvakodjék a spanyol szélhámosoktól.

— **Harcz a hegedűért.** Mint minden évben, az idén is sikra szállanak a Magyar Királyi Zeneakadémia legkiválóbb hegedűsei a Reményi-díjért, amely egy 500 korona értékű tok és vonóval ellátott Reményi mesternek saját készítményű hegedűje. Ezen díjat Reményi hegedűkészítő alapította és június 17-én négy óraker lesz a verseny. Kié lesz a dícsőség, igen nehéz lesz megállapítani, mert a pályázók között néhány fiatal művész is van, akik már most kiváló hegedűsök és kvalitásuk és tehetségük nagyon egyforma. A hegedű már most látható Reményi kirakátaban, Király-utca 58. szám.

— **Vasuti katasztrófa.** Egy személyvonat, amely ma délelőtt tizenegy óraker hagyta el Mons állomását, Maile mellett kisiklott. A podgyászkoeci a lokomotivra zuhant, amelyben robbanás történt. Ettől az összes kocsi tüzet fogtak. Hír szerint a szerencsétlenségnek öt halottja és több sebesültje van.

— **Dühöngő örült.** Néhány nappal ezelőtt bejelentették a főkapitányságon, hogy Szalay József főpéczi születésű, harminczhét esztendőös kovácssegéd, akin az utóbbi napokban elmebaj tünetei mutatkoztak, hozzátartozóinak Gróf Haller-utca 3. szám alatt levő lakásáról eltűnt. A rendőrség kereste Szalayt, de sehol sem tudtak nyomára akadni. Ma délután Csepelről telefonáltak a főkapitányságra, hogy Szalay kint járt a szigeten. Beállított volt gazdájának, Lőrincz Sándornak udvarába, ahonnan kicsalta Lőrincz Sándor István nevű kilenc éves fiát a mezőre. Alig hogy kiérték a szabadba, nekiesett a kis fiúnak és fojtogatni kezdte. A fiu sikoltozására a környéken dolgozó mezeli munkások odasiettek és kimentették a dühöngő örült kezei közül. Az örült ember elmenekült.

— **Halál a táncban.** Castelnouvoban egy táncmulatságon véres szerelmi dráma történt. Kolutir Jovan 42. gyalogezredbeli közlegény tánczközből bajonettjével leszurta Trevan Markót, aki elszerezte az ő kedvesét. A mulatozók között nagy rémület támadt, mikor a fiatal suhancz holtan terült el a tánczteremben. A katonai őriárat fékezte meg a gyilkos közlegényt, aki leszurással fenyegetett mindenkit.

— Szökevény tengerészek. Mint a „Daily Mail“ New-Yorkból értesül, az amerikai flotta legénysége közül, amióta a flotta a kaliforniai vizekre érkezett, több, mint tizezren megszöktek.

— Halálozások. Grubanovich Géza nyug. törvényszéki elnök, nagybirtokos meghalt Budapesten életének 68-ik, boldog házasságának 38-ik esztendejében.

Gáspár Lajos nyug. r. k. plébános 63 éves korában meghalt Trencsénben.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart-színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Arjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Fodor-léle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Börbajok, hajhullás és kopaszság sokszor évéig makacsul daczainak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönig Izsó elektroterapeutikai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal jessznek ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmés módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

x Andrassy, Juppitor mozgókép-műtárlat. Naponként változó, remeknél-remekébb képeket ölel fel a pazar műsorában. A mozgófényképek gazdag tárházát mutatja be, mely olyan programmal rendelkezik, hogy úgy gyermekeket, valamint felnőtteket nemcsak szórakoztat, de oktat is. Kétórás előadás keretében 16—18 képet mutat be. Hatalmas villanyselejtelekkel teszi kellemessé, hívőssé helyiségeit.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Operai növendékek előadása. Az Operaházban ma este tartották meg az Országos Zeneakadémia operai tanfolyamának szokásos vizsgálati előadását. Sajnálatos tényként kell konstatálnunk, hogy operaiskolánk évről-évre kevesebb eredményt tud felmutatni. Különösen férfiónvendék már évek óta nem került ki onnan. Az idén is csak az első évesek közt akadt egy pár fiatalember. Az abiturientiensek valamennyien nők voltak. Azt sem tartjuk kedvező jelenségnek, hogy Maleczkyné iskolája, amely eddig minden évben a legjobb növendékeket tudta sikra állítani, az idei vizsgálaton egyáltalán nem volt képviselve. Sik Sándor iskolájából is csak az egy Haselbeck Olga került ki, ellenben Ábránviné iskoláját hárman végezték, u. m. Sziráki Dóra, Oberna M. és Vásárhelyi Tercsi. Haselbeck Olga már a tavalyi évről vizsgálaton feltűnt szép színpadi alakjával és hatalmas drámai szopránjával. Azóta a fiatal énekesnő határozottan fejlődött. Hangja nyert erőben és terjedelemben. Énektechnikája is tökéletesebb lett, kiejtése értelmesebb, de hangvétele nem mindig kifogástalanul tisztá. Egészben véve a kisasszony „Gioconda“ egyik jelentősebb nagyon rokonzenves fiatal énekesnő. Eleven temperamentuma, üdén csengő hangja és ragyogó koloratúrja kitűnően kvalifikálják őt erre a szerepkörre. Tehetségének és tudásának fényes bizonyítékát adta „Az ezred leánya“ egyik jelentősebb és a közönség zajos elismeréssel honorálta minden tekintetben sikerült alakítását. Sziráki Dóra szintén nagyon rokonzenves fiatal énekesnő. Kellemes, lágy hangja és szívből fakadó, meleg előadása különösen „Mignon“-ban érvényesült teljes mértékben. Oberna kisasszonynak azonban nem mernénk az opera terén nagy sikereket jósolni. Hangjának csak a magasban van csengése; közepén és a mélységben szintelen és tremolázásra hajló. Egy közös jó tulajdonságát valamennyi növendéknek konstatáltunk: azt, hogy valamennyien ügyesen mozognak a színpadon, ami megenged Gyula tanárnak az érdeme. a. k.

(*) Nemzeti Színház. Vendégfellépéseik során ma befejezésül Othello „Desdemona“ szerepét játszotta el Feld Irén. A nagy tetszés, mely előző két szereplését kísérte, ma sem csökkent, sőt volt jelehet, amikor viharosan nyilvánult meg. Ez a szerep különösen megfelel Feld Irén szubtilis egyéniségének, melylyel gyakran frappáns közvetlenséggel tudott hatni és művészi eszközeinek diszkrét alkalmazásával egy, az öntudatlanságig odaadó asszony tisztá

szerelemről meggyőzni. A magába fojtott, szordínás érzelmek hivatott szószólóra találtak benne, aki alakításával valóban rászolgált a közönség kitüntető elismerésére és arra, hogy a Nemzeti Színháznak ne csak vendége legyen.

(*) Beck Vilmos Párisban. A párisi nagy Opera, mint olvasóink tudják, elhódította Beck Vilmost, operánk széphangu baritonistáját. A kitűnő művész a „Lohengrin“ Telramundia után, a „Tristán“ és Izolda—ban aratott igaz sikert, mint Karvenál, tegnap újabb diadalhoz jutott. Az este „Sámson és Delila“ került bemutatásra és Beck Vilmos ezuttal is igen tetszett; nyílt színen és felvonásközben is őszinte és zajos tapsal jutalmazták. A művész már a jövő héten új szerepet kreál a „Salambó“ című operában.

(*) Francia vigjáték-ciklus a Nemzeti Színházban. Holnap, pénteken, hat estére tervezett francia vigjáték-sorozat kezdődik a Nemzeti Színházban. Első este két vigjáték kerül színre és pedig: Molière Képzelt beteg-e és Marivaux Szerellem játéka című vigjátéka. Az előbbiben Gabányi Árpád, Dezső, Kovács, Bartos, Gabányi István, György Ilona, Váradi Aranka, az utóbbiban Rózsahegyi, Mészáros A., Hajdu, Garamszeghy, Török Irma és Váradi Aranka játszanak. A francia vigjáték-sorozat műsora a következő: Szombaton: Turcaret (Írta: Le Sage. Fordította: Salgó Ernő). — Vasárnap: Figaro házassága. (Írta: Beaumarchais. Fordította: Paulay Ede.) — Hétfőn: Mercadet. (Írta: Balzac Honoré. Fordította: Huszár Vilmos.) — Kedden: A skót nemes. (Írta: idős Dumas Sándor. Fordította: Huszár Vilmos.) — Szerdán: Nők harca. (Írta: Scribe. Fordította: Paulay Ede.)

(*) Krecsányi jubileuma. Krecsányi Ignác, a temesvári és a budai színházak érdemes igazgatója, ez évben ünnepli színi működésének harminczötödik évfordulóját. A Színészegyesület ma délelőtt Hódgyula országgyűlési képviselő vezetésével küldöttségben kereste fel gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi minisztert, hogy felkérjék az ünnepségen való részvételre. Gróf Apponyi Albert válaszában hangoztatta, hogy jól ismeri Krecsányinak a színészet és a kultúra terén kifejtett érdemes működését és teljes mértékben méltányolja. Megígérte, hogy az ünnepen képviseltetni fogja magát és ha lehetséges, személyesen fejezi ki elismerését Krecsányi iránt.

Krecsányi igazgatótól vettük a következő levelet:

Tekintetes Szerkesztő ur! Meglepetve olvastam a fővárosi hírlapokból, hogy szintársalatom művészeti személyzete, csekély személyem iránti ragaszkodásának és szeretetének — amit én szerfölött nagyra becsülök — azzal szándékozik tanujelét adni, hogy életem ellen tör, vagyis jubilálhatni akar. Nagyon köszönöm a megtisztelő figyelmet, de kénytelen vagyok minden ünnepeltetés elől kitérni, mert én az ilyenekre még nagyon fiatal vagyok. Szándékosan, idő előtt pedig nem szeretném magamat megöregíttetni.

Ugyanis, mikor közelítünk egy-egy jelesebb férfianak — akik közé a legtávolabbról sem számítom magamat — jubileumi ünnepeltetését olvasom, vagy hallom, mindannyiszor önkéntelenül elborulok. Az ilyen jubileumozás reám azt a lehárgoló hatást teszi, mintha egy koporsósöveget vernének abba a bizonyos nyoszolyába, melytől mindnyájan irtóznak s melynek födele örökre eltakar bennünket. Már pedig én még élni, dolgozni és használni akarok.

Midőn tehát művészi személyzetemnek, a sajtónak és összes jóakaróimnak csekély személyem iránt tanúsított meleg rokonszenvéért és alig számbavehető érdemeimért messze fölülmuló meleghangú érdeklődéséért szívből fakadó hálás köszönetemet nyilvánítom, kérem, sziveskedjenek mostanra tervezett jubileumomat rövid idővel, vagyis akkorra elhalasztani, amikor majd a főváros jobbpárti közönségét joggal megillető új közsínházban ötvenéves budai, vidéken eltöltött szinagazgatói működésemnek pedig hatvanéves jubileumát fogom megünnepelhetni.

Szívből kívánom, hogy mindazok, akik ez alkalommal meleg rokonszenvvel emlékeztek meg rólam, azon jubileumon legjobb egészséggel vehessenek részt.

Jelen soraimnak szíves közlését kérve, vagyok tekintetes szerkesztő urnak

Budapest, 1908. évi június hó 11-én
igaz hiva és tisztelője

Krecsányi Ignác
színházigazgató.

(*) A Lackenbacher-pályázat. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter közli, hogy az alsó-usztriai cs. kir. helytartóság a Lackenbacher-alapítványból 800 koronát tűzött ki a következő bibliai kérdés legjobb megoldásáért: „Az ó-testamentum történeti könyveiben előforduló tulajdonnevek alapján össze-

állított legrégibb nép- és vallástörténet“. A pályamunka nyelve latin vagy német; teljesen egyenlő értékű munkák közül azonban a latin nyelven írott előnyben részesül. Pályázhatnak a négy részes egyetem, névszerint: a bécsi, a prágai cseh és német és a budapesti tudományegyetem theologiai karainak rendes hallgatói, azonkívül az osztrák-magyar monarchia minden római katolikus papja, kivéve az egyetemi tanárokat. A pályamunkákat a bécsi cs. kir. egyetem theologiai fakultásának dekanátusánál legkésőbb 1909. évi május 15-ig kell benyújtani. A munkák jellegével láthatók el és lepecsételt borítékkal szerelendők fel, mely kívül a jelét, belül a szerző nevét és lakását tartalmazza. Nem tarthat számot a jutalomra az a munka, amely nem „Providentissimus Deus“ encyclica szellemében oldja meg a kérdést és nem mozdítja elő a tudományos kutatást.

(*) A Vigszínházban holnap, pénteken, a Naftalint, Heltai Jenő jókedvű énekes bohózatát ismétlik. A főszerepeket Varsányi Irén, Kornai Bertá, Komlóssy Ilona, Kész Rózi, Hegedűs Gyula, Vendrei Ferencz, Szerémy Zoltán, Tapolczay Dezső játszzák. Holnapután, szombaton, a Tatárjárás, Bakonyi és Kálmán dallamos operettje kerül színre. Ez lesz a népszerű újdonság ötvenedik előadása.

(*) Dr. Apáthy István székfoglalója. A Magyar Tudományos Akadémia harmadik osztálya már régebben levelező tagjául választotta a kolozsvári egyetem európai híri tanárát: dr. Apáthy Istvánt. A tudós székfoglaló értekezését e hó 15-én, hétfőn tartja meg, melynek tárgyát az élettan köréből merítette.

(*) „A pesti amazonok“ szereposztása. Hervay Frigyes szombaton először színre kerülő, nagy érdeklődéssel várt, „A pesti amazonok“ című új bohózatának szereposztása a következő: Báró Vandergold—Fenyéri Mór, báró Vandergoldné—Láng Etel, Glady—Medgyaszay Vilma, Fix Carter—Szentirmay, Tetényi—Ferenyicz Károly, Upor—Vágó, Epekövi—Stoll, Clarisse—Sugár Edith, Blanche—Fűrth Elvira, Iza—Ladányi Mariska, Liza—Dinbecz Valéria, Riza—Foriss Miczi, Giza—Kardos Illi, Keszeg—Bihary, Kocsanya—Gyöző, Répás—Megyery, Theodora—Antal Erzs, Keserü—Gyárfás, paraszt—Pintér, bankszolga—Márkus. Az újdonságot Brody István rendezi.

(*) Színészfelvétel a Színészegyesületben. Ma délelőtt 9 órakor feletatták a felvételi vizsgálatokat a színészpalotában. A bizottság ma szigorubb volt és nagyszámban utasította el a nem színi pályára való jelölteket. Két évi gyakorlatra utasítottak: Barzsay Lajos, Batori Illés, Bornstein Károly, Buckter János, Cséry Stefánia, Csók György. Egy évi gyakorlatra utasított: Borbély Lili. A többi délelőtti vizsgázót a bizottság elutasította.

(*) Vizsgálati hangversenyek. A VIII. ker. zene-konzervatórium, orsz. m. kir. Zeneakadémiára előkészítő tanfolyam (VIII. József-körút 40.) vizsgálati hangversenyét e hó 12-én délután 2 órakor a fővárosi Vigadó kistermében és évről hangversenyét e hó 17-én délután fél 3 órakor a fővárosi Vigadó nagytermében tartja. — A Belvárosi Zongora-Tanintézet e hó 18-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor rendezi VI. vizsgálati hangversenyét a skót polgári leányiskola dísztermében (V., Hold-utca 17. sz. I. em.)

(*) A „Naftalin“ zenéje. Rózsavölgyi és Társa kiadásában most jelentek meg Heltai Jenő „Naftalin“ című bohózatának pompás énekszámái, melyeknek szerzője Szirmai Albert.

Irex-fogpor
auto-szelencében

Automatikus porleadás — U/I!

Leglággyabb finomságú
ideális készítmény

Egy auto-szelence 60 adagot
tartalmaz, 2 hónapra elegendő
Ára K. 1.20.

FŐVÁROS.

(Lakoma Esláry Sándor tiszteletére. A VI. kerületi polgárság a VI. kerületi elüljáróság tisztikarával egyetemben ma este a Vampetics-féle vendéglő éttermében lakomát rendezett Esláry Sándor elüljáró tiszteletére.

(A főváros és a lakásnyomor. A főváros tudvalevőleg elhatározta, hogy a nagy lakásnyomor enyhítésére a IX. kerületi Gyáli-uton kis lakásokra berendezett bérházakat épít. A tanács most a bérházak felépítéséhez szükséges és összesen mintegy 600.000 koronával előirányzott föld-, kőmives-, talajrendezési, ács-, vas-, burkoló-, tetőfedő- és bádogmunkákra versenytárgyalást hirdet. A munkákra csak külön-külön lehet ajánlatot tenni. Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi július 4-ének délelőtti 11 órájáig adhatók be a központi városházán (II. emelet, 212—216. ajtó) Faller tanácsnok, vagy helyettese kezébe. A beérkező ajánlatokat az építésre felügyelő bizottságnak ez év július 4-én délelőtt tizenkettő órákor tartandó ülésén fogják felbontani. Ajánlati mintát a mérnöki hivatal IV. szakosztályában Orczy Gyula főmérnöknel (központi városház, II. emelet, 285. ajtó) lehet kapni.

(A főbb utvonalak világitása. A tanács mai ülésében tárgyalta a főbb utvonalak jobb megvilágítására tett indítványt, amely azt javasolta, hogy a körutakat s a nagyobb utvonalakot villamos világitással lássák el. A tanács sokalja a villamos világitás költségét s arra való tekintettel, hogy az invert-gázvilágítás teljesen pótolja a villamos világitást s jóval olcsóbb is, azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az ügy végrehajtását ne sürgessék, várják meg a gázgyárak szerződéses dolgának elintézését s azután határozzanak az új világitási módról. Egyben pedig megengedték a légszusz-társulatnak, hogy az ugynevezett invert-gázvilágitással próbát tegyen.

(Villamos vasut Kőbányáról Erzsébetfalvára. A kőbányaiak és az érdekelt szomszédos községek lakossága évek óta sürgeti a kápolna-téri villamos vasutnak Kispesten át Erzsébetfalváig leendő meghosszabbítását. Az ügy ma került a közlekedési bizottság elé, amely délelőtt tartott ülést gróf Festetich Géza tanácsos elnöklése mellett; előadó Antal Gyula tanácsjegyző volt.

Az előadó ismertetette a közlekedési ügyosztály előterjesztését, a Budapesti Villamos Városi Vasut-Társaság Kápolna-téri vonalának folytatásaként Kispesten át Erzsébetfalváig tervezett összekötő vonal engedélyezése tárgyában. A tárgy már a multkor is foglalkoztatta a közlekedési bizottságot, de akkor nem intézték el, mert a főváros nem járult hozzá, hogy a vasut-vonal egy része vicinális jellegű legyen. Emiatt ma a vasut-társaság három alternatív ajánlatot mutatott be a bizottság előtt. Az első az, hogy esetleg engedje meg a főváros, hogy a vasut-társaság erre a vonalra nézve külön részvénytársaságot alakítson, vagy, hogy erre külön koncessziós idő tüzessék ki. A második: hogy építtesse meg a vonalat maga a főváros, úgy, hogy az üzemeltetést és áramot a vasut-társaság szolgáltatja. Végül a harmadik: hogy a törzshálózatra vonatkozó koncessziót a főváros hosszabbítsa meg 1940. helyett 1948-ig; ha ez megtörténik, akkor hajlandó a vasut-társaság a vonalat közúti jellegben megépíteni. Az ügyosztály mind a három alternatív ajánlatot tárgyalhatónak tartja és ma azt a javaslatot tette a bizottság előtt, hogy egyelőre hagyják függőben az ügyet, hogy az ügyosztály és a mérnöki hivatal behatóan tanulmányozhassa és az őszszel érdemleges javaslatot teheszen az iránt, hogy melyik ajánlat fogadható el. Ez a rövid halasztás különben sem sért semmiféle érdeket. Dr. Löwy Lajos, mint a közvetlenül érdekelt X. kerület egyik bizottsági tagja, a legnagyobb megnyugvással és köszönettel fogadja az ügyosztály e javaslatát és bizik abban, hogy sikerülni fog megtalálni a megfelelő módozatot ennek a vasutvonalnak megépítésére. A bizottság egyhangulag elfogadja az ügyosztály javaslatát.

(A Margitszigeti hajóközlekedés. Az utóbbi időben sűrűn panaszkolt a Margitszigetre járó közönség, hogy botrányosan hanyag a hajóközlekedés s vagy egyáltalában nem kap hajót, vagy nem férnek fel a küldött hajóra. A panaszokat ma szóvá tették a közlekedési bizottság ülésén is, különösen amiatt, hogy a közönség vasárnap és ünnepnap egészen lemaradt a hajókról. A panaszokra Antal Gyula tanácsjegyző bejelentette ma, hogy a gőzhajós-társaság igazgatósága levelet intézett a közlekedési ügyosztály, veze-

tőléhez, gróf Festetich Gézához, aki előtt sajnálkozását fejezi ki a történeten, de azzal védekezik, hogy az említett esetben rendkívül nagy volt a sziget látogatottsága, úgy, hogy a rendes számban küldött hajók csak alig bírták a forgalmat lebonyolítani. Gondoskodott róla az igazgatóság, hogy ezen-
tul ünnep- és vasárnapokon nagyobb számú hajók álljanak rendelkezésre. Ezzel a válaszzsal egyelőre megelégedett a bizottság.

(Árverés a fővárművekben. A fővárosi m. kir. fővárművekben a hó 25-én kerülnek kalapács alá azok az árúk, amelyek külföldről érkeztek, itt be vannak raktározva és az esedékes raktárdíjakat érettilik be nem fizették. Az árverés délelőtt 9 órákor kezdődik, amelyen az árúk készfizeset ellenében elfognak adatni.

(Kenyérelétek szállítása a kórházak részére. A fővárosi közkórházak részére szükséges kenyér, zsemlye és kifli szállítására megtartott árleítés eredményét ma hirdették ki. Ez alapon a tanács hozzájárult ahhoz, hogy a január 1-től számított másfél esztendőre elfogadják Löwenstein, Kalix és Faludi vállalkozók együttes ajánlatát, amely a tavalyi áraknál előnyösebb.

(Utcák rendezése. A tanács a mai üléséből elrendelte a VI. ker. Csengery- és Király-utcák rendezését; továbbá az I. ker. Hunyad-omra vezető új ideiglenes megépítését és a Városmajor- és Kékgolyó-utcák keresztvezésénél lévő tér befásítását.

EGYESÜLETEK.

(Nagykereskedői alkalmazottak mozgalma. A budapesti nagykereskedések alkalmazottai gazdasági és kulturális helyzetük javítása céljából külön egyesület alakítását határozták el. Erre a lépésre különösen az a körülmény indította őket, hogy egyöntetűen léphessenek fel a 6 órai zárás kivívása érdekében. Ebben a tárgyban f. hó 12-én este 9 órákor a Kereskedelmi Utazók Egyesületében (V., Arany János-utca 29.) nyilvános gyűlés lesz, a következő napirenddel: 1. A nagykereskedelmi alkalmazottak helyzete. 2. A magyarországi nagykereskedelmi alkalmazottak egyesületének megalakítása. 3. A vezetőség választása. Ez ideig nyolcszázra rug azoknak a nagykereskedelmi alkalmazottaknak a száma, akik az egyesületbe való belépést bejelentették s így az új egyesület egyesíteni fogja magában az összes budapesti ilyenmű alkalmazottakat.

(A Nógrád Vármegyei Nemzeti Intézet, amely a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület és a Nógrád Vármegyei Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület testvéregyesületektől kivált, ma Losoncban újlag megalakult. Az intézet célja a nemzeti eszme megvédése. Az alakulást diszközgyűlés vezette be, amelyet Török Zoltán nyug. főispán nyitott meg, mint a nógrád vármegyei kulturegyesületek eddigi elnöke. A közgyűlésen a vármegye előkelősége és nagyszámu közönség volt jelen. Az elnök indítványára a közgyűlés Prónay Mihály főispánt örökös tiszteletbeli elnökké választotta. A közgyűlés további folyamán Prónay Mihály főispán, mint a kormány és különösen gróf Apponyi Albert képviselője, továbbá Beniczky Árpád országgyűlési képviselő a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület nevében mondtak ezután üdvözlő beszédet, a magyar nemzeti eszme ébrentartására buzdítva a tagokat. Miután Wágner Sándor polgármester vázolta az alapszabályokat, Török Zoltán elnök ismertette a kulturegyesület célját, amely a nemzeti eszme megvédésén és a pánszláv mozgalmak ellen való állásfoglaláson kívül a magyar nemzet becsüfendő apostolainak, a tanítóságnak anyagi jutalmazását is kitűzte. Javaslataira 24 nógrád megyei tanító részére 2050 korona jutalom osztott ki jutalomként a magyar nyelv sikeres tanításáért. A közgyűlés az egyéb tárgyak megvitatása után köszönetet szavazott Prónay Mihály főispánnak és Török Zoltán elnöknek. A gyűlés után 500 terítettű társas-ebéd volt, amelyen Prónay Mihály ő felségét köszöntette fel legelőször, majd mint a kormány képviselője, ismét összetartásra intette a vármegye magyar érzelmű polgárait. Török Zoltán indítványára gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszterhez üdvözlő-táviratokat intéztek.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A kir. tábla szünetje. A budapesti kir. itélőtábla szüneti tanácsának beosztása ez évben a Bud. Tud. értesülése szerint a következő: I. szüneti tanács: A szünet első felében (július 5-étől augusztus 1-éig): Elnök: Bublá Ferenc kir. itélőtáblai tanácselnök, bírák: Zubovich Román (büntető), Ringhofer Lajos (büntető és fegyelmi), dr. Kéler József (közpolgári), dr. Szűts István (közpolgári és váltó), Barthodiszky Emil (közpolgári), Oláh András (büntető). A szünet második felében (augusztus 2-ától, augusztus 29-éig): Elnök: Devich László kir. itélőtáblai tanácselnök, bírák: Polyák Gábor (büntető), dr. Izsák Gyula (büntető és fegyelmi), Traeger Zsigmond (büntető), dr. Reichardt Zsigmond (közpolgári és váltó), Adám György (közpolgári) és Szeless László (közpolgári). — II. A büntető-tanácsok beosztása augusztus 30-ától szeptember 26-áig: I. tanács: Elnök: Frenreisz István kir. itélőtáblai tanácselnök, bírák: Csiky József, dr. Istvánffy Lajos, Eördög András és dr. Haupt Albert. II. tanács: Elnök: Horváth Béla kir. kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott táblabíró (tanácsvezetési joggal felruházva), bírák: Balonyi Imre, Lázár Aurél, dr. Agorasz Péter, dr. Pataky Gyula. — Ez évi szeptember hó 27-ik napjától kezdve a III. büntető-tanács is megkezdí működését.

§ Ingyenes jogvédelem. A VII. kerületi függetlenségi és 48-as pártkör az adófizető polgárság érdekeinek megóvása céljából intézkedett, hogy a párt helyiségeiben (Almássy-tér 17.) mindennap délután 6—8 órákor a polgárság felvilágosítást és sérelem esetén ingyenes jogvédelmet nyerjen. A pártkör kéri a kerület polgárságát, bizalommal forduljon a körhöz, amely hathatós jogvédelemben fogja részesíteni.

§ Végredeletli tanak. A Kuria harmadik büntető tanács ma tárgyalta a Förster-család ismeretes bünpörét, akik négy év előtt, mikor Benkő Róza, egy Magyar-utcai ház tulajdonosnéja végredelet hátrahagyása nélkül meghalt, a járásbírósg előtt a mellett tanuskodtak, hogy az elhunyt ő előtti szóbeli végredeletet tett, melyben általános örökösévé az ő kedvesének Stehmann Rezső nevű törvénytelen fiát tette meg, az oldalági rokonokat azonban, akik életében feléje sem néztek, kizárta a háromszáz ezer koronára rugó hagyatékából. Mivel pedig pár nap előtt Försterék dr. Vaisz Sándor ügyvédi irodájában a mellett voltak készek tanuskodni, hogy Benkő Róza összes vagyonát közeli rokonára, Erdős Kálmánra hagyta, a dolog a bíróság elé került, mely azonban felmentette a Förster-családot a hamis tanúzás vádjá alól. A királyi tábla azonban Förster Ferencznét két évi, a férjét nyolcz hónapi, Förster Bélánét hat hónapi börtönre, végül Förster Annát három hónapi fogházra ítélte, a felesztendői vizslati fogság beszámításával. A vádlottak semmiségi panaszszal éltek, melylyel ma foglalkozott a Kuria. Janecskó István bíró ismertette a terjedelmes bünpört s ennek befejezése után az ítéletek felolvasására került a sor. A Kuria holnap hoz ítéletet.

§ Zigány Árpád brosurája. Az erdélyi Groedel-féle erdőértékesítő vállalat a mult évben zsarolás miatt büntető feljelentést tett Zigány Árpád ellen. A Groedel czég üzletvezetőjének, Horn Mórnak ugyanis tudomására jutott, hogy Zigány Árpád hosszabb brosurát szándékozik kiadni, amelyben a székelly erdővásárlásokkal kapcsolatban nagymérvű panamázással akarja megvádolni Groedel bárókat. Az üzletvezető, hogy a brosurá megjelenését megakadályozza és Zigány valódi szándékát is kifürkészze, egy Bloch Manó nevű budapesti faügynök útján Brassóba hivatva Zigány Árpádot. A találka a brassói Bukarest-szálló egyik szobájába volt kitűzve, de a szomszédos szobában Horn intézkedésére már előre detektívek rejtöztek el. Zigány Árpád és Bloch Manó gyanútlanul jelentek meg a találkán s tárgyalni kezdtek Hornnal, aki hosszas alkudozás után meg is egyezett Zigány Árpáddal abban, hogy a Groedel czég 30.000 koronát fizet neki, ha a brosurá elmarad. Horn át is adott Zigány Árpádnak előlegül 2000 koronát. E perczben azonban kiléptek a szomszéd szobából a detektívek s ugy Zigány Árpádot, mint Bloch Manót letartóztatták. Néhány nap mulva szabadon bocsátották őket, de az eljárás tovább folyt ellenük zsarolás miatt. A brassói törvényszék mindkettőjüké felmentette, a marosvásárhelyi tábla azonban megállapította bűnösségüket s Zigány Árpádot hat hónapi, Bloch Manót pedig három hónapi fogházra ítélte. A kir. Kuria ma mellözte a foházbüntetést s Zigány Árpád büntetését háromszáz koronában, Bloché pedig kétszáz koronában állapította meg.

§ A szerzetes pénze. A Szervita-téri szerzetesrend egyik tagja nemrégiben megismerkedett S. T. magánzónóval, aki megtudta, hogy a szerzetesnek

20-án, szombaton este hét órakor tartja az Edison-kávéház (VI. Teréz-körút 24-a.) külön helyiségében.

( ) **Turfihek.** Tural — mint a „Magyar Turfi” jelenti — gyengélkedik s a bécsi meeting hátralevő napjain már nem ül nyeregbe.

Peregrint és Matschakert hazahozták Alagra.

Miracle-t a német derbyre praeparálják.

A német derby oddsai: 1½ reá Horizont, 6 Kärmenst, Köttingbrunn, Hüon, 7 Sieger, 8 For ever, 10 Anklang, Peregrin, 12 Dryander, Goldgulden, 20 Bonfini, Miracle.

Köttingbrunn előreláthatólag részt vesz a német derbyben.

Urlovasaink championja eddig Czárán Zoltán 17 győzelemmel, utána Koller százados 16, Sibirik főhadnagy 13, Pálffy főhadnagy 11, Stárz hadnagy 9, Czárán János 9, Wodianer hadnagy 6, Krause Károly 6 versenyt nyert.

Sikkverseny-jockeyink championja Tural 20 első helyvel, Krouzil 19, Sente 14, Janek 11, Pratt, Carslake, Pretzner 10 esetben lovagolta a győztest.

Gát- és akadályverseny-jockeyink között Slinn és Huxtable áll az élen 7—7 győzelemmel. Shejbal, Csompora, Galló, Kapousek, Fejes 3—3 versenyt nyertek.

Istállótulajdonosaink sorában — a sikversenyekben — báró Springer Gusztáv vezet 247.360 korona nyereséggel, Trauttmansdorff jön utána 113.120 koronával. Harmadik Lubomirski herceg 103.970, negyedik Szemere Miklós 100.200, ötödik báró Rothschild 82.000 koronával.

Angliában Chev. Ginistrelli, Signorinetta tulajdonosa a champion istállótulajdonos 273.600 korona nyereséggel, míg Franciaországban az eddigi champion W. K. Vanderbilt lovai 497.765 frankot nyertek már.

Stern fogja lovagolni az Oppenheim-istálló crackjét a német derbyben.

Birkenruth lesz Sieger lovasa a berlini Ezüst pajzs-versenyben.

KÖZGAZDASÁG.

Az új kölcsön.

— A koronajáradék emissziója. —

Budapest, június 11.

Az „Egyetértés” írta meg elsőnek, hogy Magyarország pénzügyminisztere az állampénztárak készleteinek szaporítására és a tervbe vett beruházások okozta szükségletek fedezésére korábbi felhatalmazása alapján a koronajáradéknak egy nagyobb tételét áruba bocsátani készül. Azóta többszörösen cáfolták ezt az értesülésünket és annak közzétett részleteit, a mai nap azonban véglegesen beigazolta annak hitelességét: mai napon írta ugyanis alá a pénzügyminiszter a kormány részéről, Kornfeld Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatója, mint a Rothschild-csoport magyarországi képviselője, ez utóbbi csoport nevében a megállapodást 150.000.000 korona névértékű, 4%-os magyar koronajáradék átvételére nézve. Az átvételi árfolyam 92½% átlagban, ami azt jelenti, hogy az esetben, ha a Rothschild-csoport a 150 millióból azonnal átvett koronajáradék-tételért 92½%-nál kevesebbet is fizetne most, a további opcionált és ennek a 150 millió koronának keretében mozgó tételekért megfelelőleg többet fog fizetni 92½%-nál, úgy hogy az átlag 92½%-ban garantáltatott. Ez az árfolyam pedig a mai viszonyok közt — noha ez a tőzsdei nyomott napi árfolyamnál kb. 1¼%-kal olcsóbb — határozottan kedvezőnek mondható. Kornfeld Zsigmondnak kétségtelenül meg kellett magát erőltetnie az ő pénzcsoportjánál, hogy ezt az árfolyamot elérhesse, mely viszonyítva a napi árfolyamhoz teljesen azonos pénzügyi eredményt biztosított a magyar kormánynak, mint a meiyet az utolsó emissziónál az osztrák kormány elért. Ez pedig határozott eredményt jelent akkor, ha számításba vesszük, hogy az osztrák és a magyar járadék között az árfolyambeli különbség kb. 4%-ot tesz ki állandóan, a kölcsönt pedig ezuttal is az osztrákok adják ott is, itt is.

Az új kölcsönről a Magyar Általános Hitelbank a következőket teszi közzé:

Dr. Wekerle Sándor a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök és Kornfeld Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank elnöke, mint az ismert konzorcium — melyhez a Magyar Általános Hitelbank kívül S. M. v. Roth-

schild, a K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, a K. K. priv. allg. öst. Boden-Credit-Anstalt bécsi, a Direktion der Diskonto-Gesellschaft, S. Bleichröder, Mendelssohn & Co. és a Bank für Handel und Industrie berlini bankházak tartoznak — meghatalmazottja között mai napon megállapodás jött létre, melynek értelmében a magyar királyi pénzügyminisztérium 150 millió korona névértékű 4%-os koronajáradékot bocsát ki. Ezen kibocsátásból a magyar királyi pénzügyminisztérium 22.000.000 korona névértékű járadékot saját alapjai részére tart vissza, míg a fennmaradó 128.000.000 korona névértékű járadékot a konzorcium veszi át és pedig felerészben tehát 64.000.000 korona névértékű kötvényt fix, a másik felerészét, tehát további 64.000.000 korona névértékű kötvényt pedig opcióz gyakorlása mellett. Az elért átlagárfolyam 92½%.

A zálogházak reformja. A Csukay Sándor revolvérének dőreje ismét felszínre vetette a zálogházak reformjának kérdését, a minek megoldását nemcsak a szerencsétlenül járt panaszkodó sürgetett, hanem az egész közvélemény évtizedek óta kívánt, de amelyivel talán csak a mai kereskedelmi kormány foglalkozik először komolyan. A zálogházak kezelési rendszere alapjában hibás, azon változtatni kell oly irányban, a hogyan Kossuth Ferenc és Sztéryni József óhajták: a kis emberek érdekében, humanusan, szívfóssággal, mert különben a panaszoknak nem lesz se vége, se hossza. Az a módszer pedig éppen nem célravezető, hogy a zálogházi közvetítés körül mutatkozó visszasságok miatt általánosságban az egész intézmény és mindenki, aki ezt a pályát választotta, kíméletlen támadásoknak van kitéve. Manapság nagy intelligenciát s magas biztosítékra való tekintettel: nagy tőkét igényel egy zálogházi közvetítői üzlet vezetése. Sajnos jelenség, hogy ebben a foglalkozási körben éppen a legintelligensebb és legtöbb tőkével bíró egyének elkedvetlenítve a hajszától, engedélyeikről lemondani készülnek s részben már le is mondtak. Jól tenné a kereskedelmi kormány, ha szigorú vizsgálat alapján rendet teremtene a zálogházi közvetítők közt, akik közül a meg nem felelőket hat hónap alatt el lehet távolítani, a megfelelőket pedig védelmébe venni, hogy a meg-hurcoltatás miatt kedvüket ne veszítsék.

Új seprőgyár r.-t. Globus seprőgyár részvénytársaság cég alatt Szegeden 150.000 korona alaptőkével új vállalat alakult. Igazgatósága: Bér Gyula, ifj. Rosenberg Miksa, Rosenberg Elek, Rudas Gyula és Bartos Fülöp. Az új cég megalakulását az illetékes cégbírósnál már bejegyezték.

121,042 korona bérvesztés 1908 első negyedében. A kereskedelmiügyi miniszter most tette közzé ez év január—márczius hónapjaiban előfordult sztrájkokról és kizárásokról gyűjtött statisztikai adatok főbb eredményeit. Ebből megtudjuk, hogy az összes sztrájkok és kizárások folytán közgazdaságunk 30,841 elmulasztott munkanappal károsodott, a munkások pedig ezen három hónap alatt összesen 121,042 korona bérvesztéséget szenvedtek.

A jelzett időben Magyarországon 55 ipari és 2 bányászsztrájk fordult elő. Az ipari sztrájkok közül még 7 nem nyert befejezést. A többi 48 beveződött sztrájk 241 ipartelep, az említett bányászsztrájkok pedig 2 bányavállalatot érintettek. A sztrájkoló ipari munkások száma 2657, a kénytelenességből szünetelőké 490, a sztrájkoló bányamunkásoké 366, a kényszerűségekből szünetelőké 165 volt. Legtöbbet szenvedett a sztrájkok miatt a ruházati, a gépgyártási, építő-, fonó-, szövő-, bőr-, szőr- stb., végül az élelmiszeri ipar. Mindkét bányászsztrájk köszvényben fordult elő. Az ipari munkások követeléseit leggyakrabban — 26-szor — a munkabér emelésére irányuló szerepelt. A munkaidő leszállítását 13, szervezetlen munkások elbocsátását 10 és bizalmi-ferfi rendszer elismerését 8 ízben követelték. Legtöbb sikerrel a munkaidő leszállítására, azután a béremelésre irányuló követelések jártak, amennyiben előbbiek 6, utóbbiak 5 ízben teljes, 2, illetve 10 ízben részleges sikert eredményeztek és csak 5, illetve 11 esetben maradtak eredménytelenül. Mig ellenben a bizalmi-ferfi rendszer elismerése és a szervezetlen munkások elbocsátására irányuló követelések mindemike 3 ízben teljesített, ellenben 5, illetve 7 ízben kudarcot vallottak. A sztrájkoló bányamunkások egy ízben elbocsátott társaik visszavételét követelték — eredménytelenül. A másik esetben pedig az eddig szakmányok fenntartása mellett a segítő szállító-munkások szaporítását követelték sikerrel. Az ipari sztrájkok elidőzésében 21 esetben hazai, 1 esetben külföldi egyesü-

letek, 3 esetben pedig a sztrájkon kívül álló harmadik személyek működtek közre, 11 esetben a hazai szakszervezetek a sztrájkolóknak állítólag 9627 korona segélyt nyújtottak. A vizsály kiegyenlítése céljából 4 esetben az ipartestület, 18 esetben az iparhatóság előtt folyt békéltető tárgyalás, 9 esetben harmadik személyek is közbejártak, míg a többi esetben a felek közvetlenül egymással tárgyaltak. A karhatalom beavatkozására 5 esetben volt szükség. A sztrájkoló és kénytelenességből szünetelő ipari munkások 25,025, a bányamunkások 2622, együttesen 27,647 munkanapot mulasztottak. Az ipari munkások bérvesztése 100,443, a bányamunkásoké 9933, valamennyi együtt 110,376 koronára rugott. Kizárás az első negyedében 5 fordult elő, még pedig a gépgyártási, fa- és csont-, bőr-, szőr- és toll-, a ruházati, végül az építőipari fősoportok mindenikében egy-egy. E kizárások összesen 43 ipartelep munkásait érték, kiknek száma, a kizárás folytán közvetítve szünetelésre kényszerített 5 munkással együtt 209 volt. Valamennyi kizárás a munkaadók győzelmével végződött. A kizárások folytán mulasztott munkanapok száma 3194, a szünetelő munkások bérvesztése pedig 10,666 koronára volt.

A Magyar erdőipar r.-t. új igazgatói. A Magyar Erdőipar részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén a leköszönt dr. Mezei Mór, Sarbó Leó, Frischmann I. F., Zala Adolf, Hollós Ödön és Goldfinger Jakab igazgatósági tagok helyett Elekes Béla, dr. Radó Ignác és Veszprémy József személyében új igazgatókat választott. Ezt a változást már bejegyezték úgy a budapesti, mint a kézdivásárhelyi cégbírósnál, ahol a társaságnak fiókja van.

Szulyszavatozás az elevátorokról. Az O. M. K. E. gabonakereskedelmi szakosztálya, a Magyar Gabonakereskedők Szövetsége értekezletre hívta össze a helyi jelentékenyebb hajózási és közraktári vállalatokat, valamint a malmok részéről a Magyar Fővárosi Malomegyesület és a gabonakereskedők képviselőiben a szövetség választmányát, hogy megvitatásánál a vízi küldemények elevátor utján való berakásánál a szulyszavatozás körül jelenleg fennálló visszasságokkal szemben szükséges intézkedéseket. Az értekezleten a gabonakereskedők részéről Politzer Sándor fejtette ki, hogy minő alapon létesíthető kölcsönös méltányossággal a kérdés megoldását kielégítően biztosító megállapodás. A malomvállalatok álláspontját Bacher Emil és Maier Ottó ismertette, a budapesti közraktári vállalat képviselőiben Bodó Lajos, a hajózási vállalatok és hajósok nevében pedig Schön Zsigmond, Wertheimer Lajos, Ribári Lajos és Oppler Ignác szólaltak fel. Az értekezlet során a kérdés kölcsönösen kielégítő megoldása irányában általános készség nyilvánult, kifejezésre jutott azonban az is, hogy a végleges megállapodások még az egyes érdeklők részéről való előzetes külön megbeszéléseket igényelnek.

Fák szállítása a MÁV-nak. A m. kir. állami vasgyárak központi igazgatósága — amint ismeretes — pályázatot hirdetett többrendelű fenyő- és bükkfa szállítására. A pályázat eredményeképp Löwy Adolf bécsi cég 6833 korona értékű I.-rendű erdei fenyőfa szállítására kapott megbízást, 49—55 korona egységár mellett; Glesinger I. Ph. tescheni fatermelő cég 19,098 korona értékű I.-rendű lucfenyőt szállít 49 korona egységár mellett, I.-rendű jegenyefenyőt 43 korona egységár mellett 55,024 koronáért, II.-rendű jegenyefenyőt 41 korona egységár mellett 1353 koronáért. Ezenkívül még Kádár János dési fatermelő kapott megbízást 49,717 korona értékű I.-rendű bükkfa szállítására 52 korona egységár mellett.

Belépőjegyek kiadása a tőzsdén. A tőzsdetanács ma két hirdetményt bocsátott ki. Az egyikben a tőzsdetanács figyelmezteti a tőzsde közönségét, hogy az alapszabályok 12. szakaszának 3. pontja alapján, a nem Budapesten lakó egyéneknek egy tőzsdei tag írásbeli ajánlatára kiadott napjegyek, melyek legfőbb három egymásra következő napra érvényesek, az alapszabályok 2. szakaszának határozataiból kifolyólag csakis kereskedők, mezőgazdák és oly iparúzők által vehetők igénybe, akiknek üzlete a kőipar körébe meghaladja. Az ajánló tőzsdei tagok tehát a tanácssal szemben felelősséggel tartoznak azért, hogy az általuk bevezetett egyének a fentebb felsorolt kategóriák valamelyikéhez tartoznak. — A másik hirdetmény a következő: A tőzsdetanács az utóbbi időben a tőzsdetagek közé való fölvétel iránt folyamodók kérvényeinek elintézése alkalmával több esetben azt tapasztalta, hogy a fölvétel iránti kérvény pártfogói a fölvételre ajánlottakat csak felületesen ismerik; holott a kérvény aláírásával azt igazolják, hogy a folyamodót feddhetetlen jellemű oly egyének ismerik, ki a fölvételre méltó. A tanács tehát szükségesnek látja a tőzsdetagek arra figyelmeztetni, hogy a fölvételért folyamodók ajánlásánál gondos körültekintéssel járjanak el s egyuttal fölhívja a tőzsdetagek figyelmét az alapszabályok 9. szakaszának rendelkezésére, amely szerint, ha fölvétel után kiderül, hogy a kérvény pártfogója az ajánlás idejé-

ben tud az ajánlás tudomásulvételük a pártfogó feyelmező időre mint pártfogó

A t

Ferencz

jövő tar

muzeum

Mezey

hammer

Jalovic

Szlovic

Tordai I

dörfer J

zsiradék

vegyszer

iparra. I

Sztodola

vezetők:

titkári, i

Guzelnig

Nök

reskedel

tott, mel

kolai tag

nő-hallga

A M

lent meg

a magya

ciaorszá

lom szer

nak más

számot s

szociális

tartott el

Molnár I

zetve en

A „G

Generali

ajánlat 1

erejéig n

rona 46

évi januá

fillér bizt

kötvény

állított

károk ös

életbizto

szember

korona 9

járadéko

rona 24 fi

az életh

15.345,532

zatoknál

kimutatás

20 fillért

érvénybe

sított nép

A betörés

ezen hón

10 fillér

eset 134,

lentésre.

DR
Elekt
Intéze
Budape

Gyóg

Elektrom

tás.

Röntgen

kezelés.

Magas fe

mal val

valóság

Kék fény

Villamos

trothern

Villamos

(ratio).

Galván, F

áramma

Villamos

Gzónsava

Főbb

Altalános

rástheni

— Rend

Kezelés

ben tudomással bírt, vagy kellő gondosság mellett és az ajánló által magára vállalt kötelezettségénél fogva tudomással kellett bírnia oly tényközlvényekről, melyek a folyamodót a fölvételre érdemtelenné tették, a pártfogó ellen fegyelmi uton kell eljárni. Egyéb fegyelmi büntetéseken kívül a pártfogótól bizonyos időre vagy állandóan megvonható az a jog, hogy mint pártfogó szerepelhessen.

A technológiai iparmúzeum vezetői. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter most nevezte ki a jövő tanévre a technológiai iparmúzeum tanárait és muzeumi szakértőit. Igazgató: Gaul Károly. Tanárok: Mezey Bertalan, Ordódy János, Egry István, Streihammer Antal, Schmiéd Gyula. Muzeumi szakértők: Jalsoviczky Géza szakértő a gép- és vegyes iparra. Jalsoviczky Géza szakértő a gép- és vegyes iparra. Tordai Imre szakértő a gép- és vegyes iparra. Leimödörfer Joachim kémiai szaktanácsadó a szappan és zsiradék iparokra. Klemp Gusztáv szakértő a szerves vegyészeti iparra. Szegedi Árpád szakértő a textiliparra. Fejér Gyula szakértő a vas- és fémpiparra. Sztdola József gyakorlati szakértő a bőripiparra. Művezetők: Horváth Dezső és Madar József. A múzeum titkári, illetőleg adminisztratív ügyeinek vezetésével Guzelnigg Ernőt bízta meg a miniszter.

Nők a Kereskedelmi Akadémián. A Budapesti Kereskedelmi Akadémia vezérő-bizottsága ma ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a kereskedelmi főiskolai tagozatba jövőre érettségi bizonyítvány alapján nő-hallgatókat is vesz föl.

A Magyar Gazdák Szemléje májusi füzeté ma jelent meg. A füzetnek első közleménye Bernáth István a magyar gazdaságvétség szociális kurzusán Franciaország társadalmi helyzetéről a francia társadalom szemmel látható súlyedéséről tartott előadásának második és befejező részlete. Figyelemre tarthat számot Szabó Aladárnak a magyar gazdaságvétség szociális kurzusán Képek a nagy városok életéből tartott előadásának ismertetése. Bernolák Nándor, dr. Molnár István, Kosutány Tamás irtak továbbá a füzetbe érdekes cikkeket.

A „Generali” biztosító forgalma. Az Assicurazioni Generali életbiztosító osztályánál május hónapban 1709 ajánlat 13.700,596 korona 24 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1433 kötvény 12.041,007 korona 46 fillér biztosítási összegre állított ki. Polyó évi január 1-je óta 8226 ajánlat 66.135,627 korona 05 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 6989 kötvény 57.464,671 korona 03 fillér biztosítási összegre állított ki. Az 1908. január elseje óta bejelentett károk összege 4.287,982 korona 08 fillérre rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1907 december hó 31-én 125,445 kötvény után 917.014,396 korona 99 fillér tőkét és 1.796,397 korona 62 fillér járadékot tett ki, a mire készpénzben 264.156,557 korona 24 fillér van tartalékba helyezve. Az 1907. évben az életbiztosítási osztály által kifizetett károk 15.345,532 korona 04 fillért tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint kifizetett károk 899.042,935 korona 20 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségénél fogva hivatott be. A betöréssel lépés elleni biztosítási osztályánál ugyan ezen hónapban 77 káreset jelentett be 13,578 korona 10 fillér összeggel, folyó évi január 1-je óta 563 káreset 134,366 korona 53 fillér összeggel került bejelentésre.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra orvoslás!

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonatözsde.

Budapest, június 11.

Az ország déli részei egybehangzólag arról panaszkodnak, hogy a buzavetéseket ellepte az üszög és a rozsa és egyidejűleg vételmegbizást küldtek októberi buzára. Piacunk különben is igen szilárd irányzatát e hír még inkább fokozta és bár a mai napra általánosan lanyhaságot vártak, az összes terminusok emelkedő irányt követtek. Októberi buza 10.97-ig, októberi rozs 9.24-ig, októberi zab 7.78-ig emelkedett. A magas kurzusok azután tömeges nyereségelvonásokat hoztak, úgy, hogy a déli tőzsdén erősebb visszaesés történt. A készáru-piaczon ma nagy forgalom volt. Malmaink erősebben láttak hozzá a vásárláshoz és 40 ezer mázsa búzát vettek 10 fillérrel drágább áron. Rozs 5 fillérrel drágult, tengeri és zab változatlan maradt.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 250 mm. 77 kg. 23.75 K, üszkös, 1800 mm. 76.5 kg. 24.40 K, 100 mm. 76 kg. 24.20 K, 1000 mm. 75 kg. 24.05 K, 2750 mm. 74 kg. 23.50 K, mind három hónapra.

Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 74 kg. 24.50 K, három hónapra.

Fejérmegyei: 100 mm. 78 kg. 24.10 K, 250 mm. 78 kg. 24.10 K, mind három hónapra.

Pestvidéki: 150 mm. 76 kg. 23.80 K, 100 mm. 76 kg. 23.60 K, 500 mm. 75 kg. 23.55 K, mind három hónapra.

Bácskai: 1000 mm. 75.2 kg. 22.90 K, üszkös, 650 mm. 74.5 kg. 23.55 K, 450 mm. 73.5 kg. 21.20 K, mind három hónapra.

Becskereki: 2000 mm. 74 kg. 21.85 K, 2000 mm. 74 kg. 21.80 K, mind három hónapra.

Raktárból: 1000 mm. 78 kg. 23.80 K, 1000 mm. 76 kg. 23.75 K, 2000 mm. 76 kg. 23.70 K, 970 mm. 76 kg. 23.70 K, mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 20.20 K, 100 mm. 20.20 K, készpénzfizetés mellett, paritásra.

Cinquantin: 150 mm. 14.80 K, készpénzfizetés mellett, paritásra.

Az árak 100 kgr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 10.86 10.98, 10.89, 10.84.
Rozs 1908. októberre 9.09, 9.24, 9.16, 9.11.
Zab 1908. októberre 7.67, 7.76, 7.72, 7.80, 7.73, 7.70.
Tengeri júliusra 6.68, 6.62.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

októberi buza	10.83 - 10.84
októberi rozs	9.11 - 9.12
októberi zab	7.70 - 7.71
juliusi tengeri	6.61 - 6.62

Délutáni forgalom.

Délután újabb véleményvásárlásokra az összes kurzusok emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	10.92 - 10.93
Rozs októberre	9.17 - 9.18
Zab októberre	7.71 - 7.72
Tengeri júliusra	6.65 - 6.66
Tengeri 1909 májusra	6.50 - 6.51

Budapesti gabonaforgalom.

1908. június 9-től június 10-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	6003	2493
Rozs	118	—
Arpa	402	135
Zab	1125	—
Tengeri	14414	—
Liszt	—	13276
Korpa	—	100

A tőzsdetanács határozata értelmében, további intézkedésig, június 15-től kezdve a gabonatözsden az üzleti órák délelőtt 10-től fél 2-ig tartanak, míg délután a tőzsde zárva marad.

Értéktözsde.

Az értéktözsden ma megtörtént az, hogy pl. a déli és délutáni tőzsdén egyetlen egy kötés sem történt. Ez a legélelkenben jellemzi azt a kedvezőtlen

irányzatot, ami most az értéktözsden uralkodik. Déli előtt a helyi piacon elvétve volt üzlet, kötés jobbára azonban csak a Belvárosi Takarékpénztár és az Észak-Magyar Köszénbánya részvényekben fordult elő. Az Osztrák hitel 628.25 és 628.75 között, a Magyar hitel 746.25 és 747. — között ingadozott, az Államvasut az előtőzsdén 693. — ról 691. — re, a déli tőzsde kezdetén tovább 690.50-ig gyöngült, de aztán 691.50-re javult. Forgalomba került továbbá: Jelzálog 435.75 — 436.25 koronán, Rima 555. — koronán, Közuti 547.50 koronán, Magyar koronajáradék 93.40 — 93.37 1/2 koronán, Szanatórium sorsjegy 7.85 — 7.90 kor., Salgótarjáni 570.50 — 571.50 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyenge.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 628.75 — 628.25. Magyar hitelrészvény 747. — 746.25. Osztrák-magyar államvasut 693. — 691.25. Déli vasut 131. — 130.50. Jelzálogbank 436.50 — 435.75. Magyar koronajáradék 93.40. 5.00-os orosz kölcsön 96.75

Déli tőzsde.

Déli tőzsde változatlan.
Kötettek: Osztrák hitelrészvény 628.25 — 628.50. Magyar hitelrészvény 746 — 746.25. Osztrák-magyar államvasut 690.25 — 691.50. Déli vasut 130. —. Rimamurányi vasmű 554.75 — 555. —. Magyar koronajáradék 93.40. Hazai sorsjegy 101.50. Konvertált jelzálog sorsjegy 116.50. Belvárosi takarékpénztár 590. — 592. —. Kerámiai gyár r.-t. 213. —.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde teljesen üzletelen volt, kötés nem fordult elő.

BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, június 11. (Saját tudósítónk jelentése.)

A külföldi tőzsdéken általában lanyha volt az irányzat, az időjárás nem kedvezőlen s így az irányzat még inkább megszilárdult, a konzum azonban tartózkodott a vásárlástól és jelentéke-nyebb üzlet nem fejlődhetett ki, a szilárdulás csak annyiban jutott kifejezésre, hogy buza 10, rozs és zab 5 fillérrel drágult, tengeri ellenben nyugodt irányzat mellett változatlan áron maradt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.45 — 12.90 korona, mosoni 12. — 12.35 korona, tótfelvidéki 12.10 — 12.45 kor., déli vasuti 12. — 12.50 korona, marchfeldi 11.85 — 12.20.

Új-rozs: tótfelvidéki 10.65 — 10.90 korona, csepeli 10.60 — 10.80 kor., pestmegyei 10.60 — 10.85, déli vasut 10.65 — 10.90 korona, különféle magyar 10.55 — 10.80 kor., osztrák 10.50 — 10.80 korona.

Arpa: morvaországi 6.50 — 7.75 kor., marchfeldi — kor., bécsvidéki — kor., tótfelvidéki — kor., csepeli — kor., győri — kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — korona.

Magyar tengeri: régi 7. — 7.20, új — korona, cinquantin 8. — 8.50, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 7.90 — 8.20 korona, elsőrendű 8.20 — 8.45 kor., válogatott 8.45 — 8.80 korona

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, június 11. Az államosítás bizonytalansága újabb eladásokra adott okot az államvasuti részvényekben. A magyar vetések állásáról szóló kedvezőtlen jelentések a tartózkodást még fokozták. Arra a hirre, hogy az államosítási tárgyalásokat a legközelebbi napokban folytatják, az államvasuti részvények ismét javultak, de később újból rossz hírek terjedtek el, mire az államvasuti részvények ismét visszaestek. A többi értékek forgalma szűk körben mozgott. Az árfolyamok színvonala kezdetben tartott volt, de végre általánosan gyenge irányzat kerekedett felül. A gyenge irányzat a déli tőzsdére is átment. Később államvasuti részvények helyi vásárlásokra javultak, Berlin bányáértékekben szilárd irányzatot jelentett.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 628. —. Magyar hitel. —. —. Länderbank 441. —. Államvasut 690.50 —. Elbavölgyi vasut —. Déli vasut 130. —. Alpési bányatársulat 651.50. Rimamurányi —. Májusi járadék 97.25. Magyar koronajár. 93.30. Orosz érték —. Török sorsjegy —. Német márka 117.62.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 628. —. Magyar hitel 746. —. Länderbank 441.50. Unio-bank 539. —. Államvasut 690. —. Anglo-bank —. Bankverein —. Déli vasut 130. —. Gözhajó —. Alpési bányarészvény 652. —. Májusi járadék 97.25. Magyar koronajáradék 93.30. Török sorsjegy 187.50. Német márka 117.62. Elbavölgyi vasut —. Rima-

murányi 554.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, június 11. (Osztrák értékek zárata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.75, 1860-as sorsjegy 150.25, Osztrák hitelsorsjegy 454.—, Angol osztrák bankrészvény 296.—, Bécsi Bankverein 520.50 Osztrák-magyar bank 1742.— Déli vasut 129.75 Dunagőzhajózási társ. 1010.— Dohány rész. 420.— Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.65 Osztr. Lloyd 416.— 4.2 száz. ezüst. jár 97.20—99.40, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 260.50, Osztrák hitelintézeti részvény 627.75, Union-Bank 538.50, Osztrák Länderbank 440.75, Osztrák-magyar államvasut 690.—, Elbe völgyi vasut 443.—, Alpesi részvény 652.50 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 239.90, Lipótkohó 429.—, Töröksorsjegy 186.65. Kedvtelen.

Bécs, június 11. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 111.40. Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 145.25, Magyar hitelbank részvény 744.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 470.—, Rimamurányi 553.50, Magyar cukoripar 1740.—, Adria hajózási részvénytársaság 407.—, Magyar koronajáradék 93.30, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.15, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.65, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 434.50, Magyar keresk. bank —.

Holnap nincs tőzsde.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, június 11. (Tőzsdei jelentés.) Az irányzat általánosságban valamivel szilárdabb volt, mint tegnap, a forgalom azonban teljesen kedvtelen és az üzlet szükkörű volt. Bányáértékek a Berliner Handels-gesellschaft értékeinek vezetése mellett részben javultak és szénrészvények is csekély emelkedést értek el, Laura-kohó kivételével, amelyek nagyobb fokú gyöngülést szenvedtek, miután attól tartanak, hogy az évnegyedes mérleg kedvezőtlen lesz. Vasutak közül amerikaiak némileg emelkedtek, míg osztrák vasutak bécsi jelentésekre részben engedtek. A járadékpiac nyugodt volt és az értékpapírok csak nehezen tarthaták meg árfolyamukat. Gőzhajós részvények majdnem teljesen változatlanok maradtak. A készpénzpiac iparértékei gyengébb irányzatot követtek. Napipénz 3%, magánleszámítolási kamatláb 3 1/2%.

Zárlatok jegyzetiek: 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.30, osztrák hitelrészvény 196.90, Déli vasut 25.90, orosz bankjegyek 214.—, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.60, Disconto Commandit 172.70, Dinamit-truszt 193.70, Harpeni 193.20, Unifikált török járadék 96.30, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.10, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.50, Magyar koronajádék —, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 212.70, Gelsenkircheni 185.50, Laurakohó 203.20. Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat) június 11. 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.10, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.65, Osztrák hitelintézeti részvény 196.80, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Északnyugati vasut —, Bustichradi vasut —, Londoni váltóár 203.86, Bécsi Bankverein —, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4-2 százalékos ezüstjádék 99.20, Osztrák koronajádék —, Magyar koronajádék 93.25, Osztrák-magyar bank 125.—, Déli vasut részvény 25.70, Elbe völgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.90, Párisi váltóár 811.83, Union bank részvény 135.50, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) június 11. 4-2 százalékos ezüstjádék 98.90, 1860. sorsjegy 150.90, Déli vasut 25.70, 4 százalékos aranyjádék 98.75, Osztrák hitelrészvény 197.25, Osztrák-magyar államvasut 147.75, Olasz járadék 104.—, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.55. Nyugodt.

London, június 11. Angol consol 87 11/16.

Páris, június 11. (Zárlat.) 3 százalékos Franczia járadék 95.10, Osztr. aranyjádék 98.95, Magyar aranyjádék 95.50, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 503.—, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.— 5 százalékos marokkói járadék 519.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 97.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.35, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.50, 5 százalékos

Orosz járadék 1906. 98.35, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 508.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 97.05, 4 százalékos unifikált török jár. 96.75, Török sorsjegy 180.50, Török dohányrészvény 444.—, Osztrák föld-hitelintézet 1108.—, Osztr. Länderbank 480.—, Magyar jelzálogbank 462.—, Banque de Paris 1465, Banque Ottomane 725.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 137.—, Meridional vasut 685, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 530.—, Rio Tinto 16.60, Sucrerie d'Egypte 28.—, Tula 235.—, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 153, Chartered 22.25, De Beers 293.50, East Rand 108.—, Jagersfontein 95.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 57.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.12, Váltó Bécsre (rövid) 104.63, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4. Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) pari Csek Londonra 251.25 Magánkamatláb 1 1/2. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 11-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér (páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 130—132 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 132—134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 136—140 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslelészám: 1908. évi június 9. napján volt készlet 38197 drb., 1908. június hó 10-én felhajtott 137 darab, 1908. június 19-én elszállított 696 darab, 1908 június 11. napjára maradt készletben 37638 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan nyugodt.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, június 11. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 157 darab sertés, 35 darab süldő, 1 darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1006 darab sertés, 52 darab süldő, 9 darab malacz. Összesen 1163 darab sertés, 87 darab süldő 10 darab malacz. Eladatott 1136 darab sertés, 49 darab süldő, 2 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 27 drb sertés, 38 darab süldő, 8 drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsúlyban —104—110 fillér, ételsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96—100 fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsúlylevonással 131—136 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 132—140 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 132—140 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő — fillérig, horvát süldő — fillér Malacz — fillérig. (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Vágómarhavásár.

Budapest, június 11. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 1938 darab Vágómarha és pedig 1125 darab magyar és tarka ökör, 611 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 59 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 36 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métervásánként ételsúlyban levonás nélkül: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 70.— 78.— koronáig, kivételesen — 80.— koronáig, középminőségű 64.—68.— koronáig, silány minőségű 54.—62.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 76—86 koronáig, kivételesen 90 K, középminőségű 68—74 koronáig, silány 54.—66.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 62.—68.— kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány 50.—60.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 50.—66.— ko-

ronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 50.—74.— koronáig, kivételesen 80.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Bika legjobb minőségű 62.—72.— koronáig, kivételesen 76.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőség 50.—60.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 38.—50.— koronáig, kivételesen 56.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 38.—45.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmarha 50.—66.— koronáig. Mind 100 kilónként ételsúlyban.

A felhajtás 800 darabbal kisebb volt a múlt hetinél, ennél fogva az irányzat élénk volt s az árak általánosságban 2—3 K-val mm.-ként emelkedtek. Ünnepe miatt a jövő hetivásár szerdán, e hó 17-én tartatik meg.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, június 11. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 985 darab élő borjut. Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 82—90 fillért, kivételesen 92—96 fill., középminőségű élő borjúkért 70—80 fillért, silány és rugott borjúkért 50—68 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénk volt. az árak változatlanok maradtak.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, június 11-én. (Saját tudósítónk telefon-jelentése.) A mai vásárra fölhozta: 4942 darab borjut, 3719 darab fiatal sertést, 1912 levágott sertést, 174 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 284 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 96—110 fillér; elsőrendű 116—136 fillér; legeleje 140—145 fillér; élő borjú 90—110 fillér; hizott hussertés 92—120 fillér; hizott sertés 116—125 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 110—130 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 130—140 fillér; elsőrendű süldő 110—138 fillér; levágott juh 80—106 fillér; bárány 16—34 koronál bárány elsőrendű — korona páronként.

Heti lóvásár.

Budapest, június 11. (Hiv. tud.) A Tetter-sallban ma tartott heti lóvásárra felhajtott 350 darab I., 330 darab II. oszt. Összesen 780 darab lovat. Elkelt 397 darab ló. A székesfőváros megvett 74 darab vágólovat 81—150 korona között váltakozó áron.

VIZÁLLAS.

		m é t e r		m é t e r			
		Jun. 10.	Jun. 11.	Jun. 10.	Jun. 11.		
Ján	Sl. Árding	2.52	2.27	Jász	M. Szeged	0.20	0.23
Duna	Pannan	3.91	3.56		Tokoháza	0.37	0.39
	Linz	1.29	1.17		V. Nánány	0.12	0.16
	Bécs	1.89	1.45		Tokaj	0.93	0.50
	Pozsony	3.50	3.26		Tiszafüred	0.90	0.10
	Komárom	4.—	4.21		Szolnok	0.52	0.78
	Budapest	3.24	3.03		Csongrád	0.16	0.33
	Paks	2.50	2.86		Eszeg	0.88	0.94
	Mohács	3.51	3.66		T. Bécs	1.45	1.88
	Gombos	4.14	4.22		Titel	3.12	3.02
	Ujvidék	3.48	3.41	Óndava	Hód	0.66	1.—
	Pannosova	2.80	2.58	Tapoly	Bárta	0.54	0.70
	Orsova	2.95	3.75	Bödög	Ladács	1.50	1.41
Horva	Morvafalu	0.89	0.75	Sató	Zsoltza	1.67	0.19
Vág	Zselna	0.84	1.16	Hernád	H.-Németi	0.37	0.12
	Trencsén	0.70	1.09	Berettyó	Margitta	0.10	0.06
	Eszek	1.29	1.05	B.-Ujfalva		0.12	0.12
Rába	Szt.-Góthárd	0.10	0.—	Kőrös	Cenca	0.49	0.—
	Sárvár	0.80	0.10		N.-Vár	0.14	0.18
	Győr	0.80	0.11		Bélnyes	0.36	0.37
Dráva	Vasvár	2.28	2.12		Belényes	0.02	0.33
	Zákány	1.68	1.51		Tonko	0.30	0.59
	Bács	2.20	1.93		Gurahony	0.37	0.33
	Eszék	2.82	2.54		Borosjenő	0.01	0.02
Hura	M.-Szardah	1.64	1.56		Groma	0.16	0.29
Száva	Zágráb	0.28	0.26	Harc	Gy.-Fehérvár	0.20	0.30
	Szilék	0.84	0.18		Branyicska	0.40	0.—
	Mitrovicza	2.—	1.95		Soborsin	0.—	0.20
Szamos	Dócs	0.25	0.17		Arad	0.94	0.90
	Szatmár	0.49	0.54		Makó	0.22	0.50
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.42	Temes	K.-Kostély	0.50	0.78
Latorca	Munkács	0.28	0.22	Béga	Kiszató	0.74	0.80
Isabercza	Homonna	0.22	0.20		Temesvár	0.28	0.38
Ung	Pörcsény	0.—	0.10		Becserek	0.93	0.93

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMANI

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-Jéle

Használatát valódi éldás gyomorbaajosoknak és székeszorgókban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

Buza		100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
		K-100	K-100	K-100	K-100
lisztvidéki	uj	28.25	28.65	24.15	24.45
"	"	28.65	28.95	"	"
"	"	28.85	29.15	"	"
"	"	29.05	29.25	"	"
fehértógyei	uj	28.75	29.05	24.20	24.50
"	"	28.85	29.15	"	"
"	"	28.95	29.25	"	"
"	"	29.05	29.35	"	"
pestvidéki	uj	28.80	29.10	24.25	24.55
"	"	28.90	29.20	"	"
"	"	29.00	29.30	"	"
"	"	29.10	29.40	"	"
bánási	uj	28.75	29.05	"	"
"	"	28.85	29.15	"	"
"	"	28.95	29.25	"	"
"	"	29.05	29.35	"	"
bácskai	uj	28.65	28.95	"	"
"	"	28.75	29.05	"	"
"	"	28.85	29.15	"	"
"	"	28.95	29.25	"	"

Egyéb gabonaneműek		100 kilogramm ára	
		K-100	K-100
Rozs	elsődrendű új	20.30	20.60
"	elsődrendű ó	20.20	20.50
"	közéminőségű új	20.10	20.40
"	közéminőségű ó	20.00	20.30
Arpa	takarmány, elsődrendű	13.50	13.80
"	takarmány, másodrendű	13.10	13.40
Zab	sőkészítésre, fizszavidéki	15.10	15.50
"	közéminőségű	14.90	15.10
Tengeri	magyar	13.40	13.80
Repezo	káposztarepezo	13.40	13.80

Burgonya		Fehér	Rózsá	Sárga
		Koronától—koronáig		
Dunántúli				
Felsőmagyarországi				
Nyírségi				
Erdélyi				
Bánási				
Pesti				

Különböző termények	Faj	Pénz	Arú
		Koronánként	
disznózsír	budapesti	128	129
"	vidéki	"	"
szalonna	prima, légszárított vidéki	"	"
"	városi légszárított 4 drbos	108	109
"	" 8 drbos	116	117
szilva készáru	füstölt	"	"
"	boszniai, 1907. évi usance-min.	"	"
"	1907. " " 100 "	"	"
"	1907. " " 85 "	"	"
"	szierbiai, 1907. " usance-min.	"	"
"	1907. " " 100 drbos	"	"
"	1907. " " 85 "	"	"
szilvaiz készáru	szierboniai, 1907. " " 85 "	49	50
"	szierbiai, 1907. " " 85 "	81	81
riemmag	lucerna magyar 1907.	"	"
"	vörös aprószemű 1907.	"	"
"	középszemű 1907.	"	"
"	nagy szemű 1907.	"	"

Allamadósság közkölcsönök		Pénz	Arú
Magyar aranyjárdék 4%	111.25	111.75	
koronajárdék 3 1/2%	82.75	83.25	
koronajárdék 4%	93.40	93.90	
All.köl. Vaskapu célj. ar. 6. 8%	76.75	77.25	
1870. nyerevényi kölc. 100 frt	188.	190.	
Horv.-szlav. reg.-kari. k. 1 1/2%	188.	190.	
M. földherment. köv. 4%	93.75	94.75	
Horv.-szlav. 4%	94.50	95.75	
Tiszai szepedi nyer. kölc. 4%	145.	149.	
Horv.-szlav. jelz. földi. köv. 4%	101.	102.	
Konv. osztr. adóm. koronaj. 4%	97.25	97.75	
Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%	99.	99.50	
Osztrák aranyjárdék 4%	118.50	117.	
koronajárdék 4%	97.50	98.	
All.-sors. 1880. 1000K 4%	170.25	171.25	
1860-ból 200K 4%	216.	217.	
1864-ből 200K 4%	262.	263.	
1864-ből 100K 4%	262.	263.	
Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%	91.	92.	
vasuti 1898. 4 1/2%	99.	100.	
1902. 4 1/2%	98.50	99.50	
Bpest. székes-föv. kölc. 4%	91.	92.	
Bpest. székes-föv. kölc. 4%	91.10	92.10	
Orosz államkölcsön máj. v. 5%	96.75	97.25	

Záloglevelek. Elsőbbségek.		Pénz	Arú
Bolvár. tkpt. r.-t. 4 1/2%	98.50	99.50	
Egyesült. föv. tkpt. 4 1/2%	99.	100.	
korona ért. 4%	98.	99.	
Kisbirt. orsz. földh. 34 év 5%	101.	102.50	
50/5 évre 4%	98.25	99.25	
M. agrár-jár.-b. szőlőköl. 4%	98.75	99.75	
Járdékjegy. vt. 4 1/2%	98.	99.	
Közl. köv. 4 1/2%	94.	95.	
M. áll. tkpt. r.-t. 50 évre 4%	94.	95.	
85 évre 4%	99.	100.	
Magy. földhitelint. 41 évre 4%	97.	98.	
50 évre 4%	92.50	93.50	
63 évre 3 1/2%	84.75	85.75	
szab. és talajjav. 4%	93.25	94.25	
Magy. jelz. hitelb. frt.-ban 4 1/2%	99.25	100.25	
ugyanaz 60 évre 4 1/2%	99.25	100.25	
forint értékben 4%	99.25	100.25	
60 évre kor. 6. 4%	93.50	94.50	
köz. köv. 60 évre 4 1/2%	93.50	94.50	
ugyanaz 50 évre 4%	93.	94.	
60 év vt. 110 frt. 4%	99.	100.	
60 év 100 frank 3 1/2%	113.50	114.50	
nyer. köv. frt. 6. 4%	124.	126.	
osztr. felülb. 4%	99.50	100.	
nyer. köv. kor. 6. 3%	93.25	94.25	
M. lezárt. pvtlök 50 évre 4%	93.25	94.25	
65 évre 4%	93.75	94.75	
M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%	97.75	98.75	
köz. köv. 70 évre 4 1/2%	100.	101.	
Orsz. közp. hitelsz. köv. 4%	98.50	99.50	
Osztr.-m. bank 60 év kor. 6. 4%	98.50	99.50	
P. hazai. tkpt. közp. frt. 4 1/2%	93.	94.	
100 K n. é. nyköl. 4%	100.	101.	
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%	99.25	100.25	
K. 6. 4%	93.	94.	
köz. köv. vt. 110 frt. 4 1/2%	93.75	94.75	
köz. köv. vt. 105 k. 4%	94.00	95.00	
Adria tengerhajóz. r.-t. 4 1/2%	99.50	100.50	
Bpesti közúti vaspálya 4%	94.25	95.25	
Déli vasút 100 márk. ért. 4%	111.	113.	

Kassa-oderb. v. 1880. frt. 6 1/2%		Pénz	Arú
1880 arany márk. ért. 4%	96.50	97.50	
1891 ezüst frt. ért. 4%	111.60	112.60	
1891 arany márk. ért. 4%	96.	97.	
1891 ezüst frt. ért. 4%	111.80	112.80	
1891 arany márk. ért. 4%	97.50	98.50	
M. folyam-igh. r.-t. k. ért. 4%	99.	100.	

Bankok részvényei.		Pénz	Arú
Angol-osztrák bank	296.	298.	
Budapesti bankgyűjtő r.-t.	368.	370.	
Első magyar iparbank 5%	150.	152.	
Fiumei hitelbank 5%	93.50	94.50	
Bpesti piros és pénztár-egylet	278.	278.50	
Hazai bank jun. k. 5%	98.	98.50	
Hermes magy. ált. váltóváltó	800.	805.	
Magy. agr. és jár. b. r.-t. 5%	440.	441.	
M. alt. hitelbank jun. k. 5%	746.	746.50	
M. jelzáloghitelb. jun. k. 5%	488.50	487.	
Magy. kereskedelmi r.-t. 5%	570.	572.	
Magy. k. sz. osztályos r.-t. 5%	1580.	1580.	
M. lez. és pénzv. bank 5%	471.	471.50	
M. pénztár. k. p. h. b. r.-t.	975.	1000.	
M. tkp. közp. jelz. ja 5%	1030.	1050.	
Magyar teleph. és par. bank	850.	870.	
Osztrák hitelint. jun. v. 5%	628.25	628.75	
Osztrák-magyar bank 5%	1745.	1755.	
Pesti m. keresk. bank 5%	315.	325.	
Unionbank 5%	540.	542.	

Takarékpénztárak.		Pénz	Arú
Bolvárosi ta. arókon-tár 5%	592.	610.	
Budapest-Erzsébetvárosi tak.	194.	200.	
Budapest-Lipótvárosi bank r.t.	156.	158.	
Bpesti tak. soraz. zálogk. r.-t.	416.	421.	
Egyesült bpesti fővárosi tkp.	500.	510.	
Magy. ált. takarékpénzt.	1615.	1620.	
Magyar orsz. központi tkpt.	18450.	18300.	
Pesti hazai első takarékpénzt.	9800.	9900.	

Biztosító társaságok.		Pénz	Arú
Első magyar ált. biztosító	255.	260.	
Fővárosi pesti bizt. int. 5%	326.	328.	
Magy. jég-és vízszint. 5%	210.	225.	
Nemzeti baleset biztosító 5%	4175.	2200.	
Pannónia vízszint. intézeti	175.	180.	

Gőzmalmok.		Pénz	Arú
Concordia	1403.	1425.	
Első budapesti	325.	335.	
Erzsébet	278.	288.	
József	315.	320.	
Pesti hengermalom	840.	865.	
Pesti molnárk. és szőlő	625.	635.	

Különléle vállalatok.		Pénz	Arú
Bpest-ész-lőrinczi toglagyár	365.	375.	
Egyes. tégl. és cserm. gyár 5%	177.	180.	
Eszák. egy. köz. banya 5%	265.	270.	
Felsőm. banya és kohóint. 5%	565.	585.	
Kőbánya-i gőztelgyár	1100.	1110.	
Középbánya és teglgyár	476.	480.	
Lechner rákos teglgyár	142.	148.	
Magyar asztal r.-t.	840.	820.	
Magyar ált. kőszob. r.-t. 5%	212.	214.	
Magyar kerámia gyár 5%	572.	576.	
Salgótarjani kőszobanya 5%			

Ujlaki tégl. és mészgyártó.		Pénz	Arú
Első m. gazdasági gépgyár 5%	352.	354.	
Danubius-hajógyár 5%	390.	392.	
Fegyver- és gépgyár r.-t. 5%	290.	292.	
Ganz és társa vasöntő	384.	386.	
Magyar béga fémpapgyár r.-t.	320.	322.	
Nikolsón gépgyár részv. társ.	55.75	55.25	
Rimamurvasi jun. k. 5%	405.	415.	
Schlick-féle vasöntő	390.	392.	
Weitzer J. gépgyár r.-t.	404.	406.	
Franklin-társulat	494.	504.	
Brassócellulose gyár r.-t. 4%	890.	895.	
Bpesti ált. villamosági r.-t. 5%	810.	812.	
Első magyar netöntő	380.	380.	
Első magyar gyanjmosó	780.	820.	
Első m. részv. sorfőző	4500.	4600.	
Első m. sertészialó	430.	440.	
Első magyar szálloda r.-t.	475.	485.	
Fiumei rizeháztóló kem.-gt.	2800.	2900.	
Gschwind-féle szeszgyár	1800.	1850.	
Hungaria mltárgygyár	850.	860.	
Kőbánya polgári sorfőző	850.	854.	
Magyar cukoripar 4%	1750.	1765.	
Magyar vasúti forg. r.-t. 5%	964.	988.	
Magyar villamosági rvt. 5%	977.	980.	
Nemzetk. villamos társ.	580.	590.	
Szegedi kenderfonógyár r.-t.	945.	1045.	
Adria tengerhajózási r.-t. 5%	409.	410.	
Bpesti közúti vasút jun. k.	547.25	547.75	
Bpesti vill. városi vasút 5%	812.	817.	
élevez. jegy.	968.	967.	
Bpest-újpest-rákosp. vill. vas.	75.	80.	
Déli vasút jun. v.	187.	188.	
Dunagőzhajózási társ. 5%	140.	150.50	
Kassa-oderbergi vasút 5%	1015.	1025.	
Magyar h. é. vasutak	856.	860.	
Magyar nyugati vasút	260.	265.	
Osztr.-magy. államv. máj. v.	601.25	601.75	
Pécs-barcsi vasút	415.	420.	

Sorsjegyek.		Pénz	Arú
Budapesti sorsjegy	19.	21.	
osztrák felülb.	20.	22.	
Bécsv. nyer. kölc. 1874. év	500.	550.	
Budavári sorsjegy	210.	220.	
Erzsébet szanatórium sorsj.	7.75	8.25	
József sorsjegy	10.	12.	
osztr. felülb.	10.	12.	
Magyar vöröskereszt sorsj.	24.50	26.50	
osztr. felülb.	26.50	28.50	
Osztrák vöröskereszt sorsj.	51.	55.	
Osztrák hitelint. sorsjegy	470.	480.	
Pálffy-sorsjegy	190.	200.	

Pénznemek és váltók.		Pénz	Arú
Arany, magyar v. osztr. v. rti	11.85	11.45	
" " " kor.	11.27	11.33	
" " " frt.	19.09	19.11	
" " " 30 márk.	28.51	28.6	
Tők. aranylira	117.00	117.90	

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 11. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Mózer Ödönne okleveles kisdetönvőnt a felsősajóti állami kisdetönvődárhoz kisdetönvővé, Egi Irma, Csility Anna és Egi Aranka apatini községi kisdetönvőket az apatini állami kisdetönvődárhoz kisdetönvőnökké; a miskolci törvényszék elnöke a mezőkovesdi járásbírósnál üresedésben levő III-ad oszt. hivataloszállásra Kolozsvári Károly kassai lakost; a szegedi törvényszék elnöke Batarán György czipészt, nagylaki lakost, a nagylaki járásbírósnál III-ad oszt. hivataloszállásra Károly kassai lakost; a szegedi törvényszék elnöke Batarán György czipészt, nagylaki lakost, a nagylaki járásbírósnál III-ad oszt. hivataloszállásra Károly kassai lakost; a szegedi törvényszék elnöke Batarán György czipészt, nagylaki lakost, a nagylaki járásbírósnál III-ad oszt. hivataloszállásra Károly kassai lakost.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Maurerné Sziklai Ilma nagyteremi és Kerekes Irma bélapataki állami elemi iskolai tanítónőket, 1908. évi szeptember 1-től számítható hatálylyal, kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarisítások. A belügyminiszter Ancsel József budapesti lakos „Antal”-ra, kiskoru Bein Lipót pécsi lakos „Balás”-ra, Braun Jechezkel (Fülöp) verseczi lakos „Bedő”-re, Tittl György kiskunlacházi lakos saját, valamint Antal és Ilona Eszter nevű kiskoru gyermekei „Tolnai”-ra, kiskoru Sáfán János erdőtarcasai lakos „Nagy”-ra, Kagyera Vendel rózsahegy-főnyógyári lakos „Kazáni”-ra, kiskoru Jónás Emil kolozsvári lakos „Jónás”-ra, kiskoru Weisz Sándor és Weisz Gyula debreczeni lakosok „Vámos”-ra, Korsly Antal turjateremetei lakos, valamint kiskoru György, Mária, Emil, Antal és János nevű gyermekei „Szántó”-ra, kiskoru Guttmann Antal nagykállói lakosok „Gábor”-ra, kiskoru Mráz Mihály nyíregyházi lakos „Dér”-re, dr. Friedmann Móriz kisvárdai lakos, valamint kiskoru Margit nevű gyermeke „Földes”-re, kiskoru Reichenfeld Elemér győri lakos „Rác”-ra, Csicskovits Géza budapesti lakos „Csatt”-ra, Handl Gyula pécsi lakos „Havas”-ra, kiskoru Kohn Andor budapesti lakos „Kármán”-ra, Goldberger Jenő nyíregyházi lakos „Gábor”-ra, Luca (Luka) Miklós szegedi lakos, valamint Sándor és Katalin nevű kiskoru gyermekei „Lukács”-ra, Mayer Sándor szombathelyi lakos „Molnár”-ra, Brüll (Lázár) Lajos kassai lakos, valamint kiskoru György gyermeke „Biro”-ra, Halász József sorkiskisfaludi lakos saját, valamint Lidia, Károly, Anna, Karolin, Mari, Ilona és Jolán nevű kiskoru gyermekei „Mátyás”-ra, Pupa Aftenie galaczi lakos „Pap”-ra, Braun Elemér győri lakos „Bezerédi”-re, Salczinger (Salczinger) Ferencz tóki lakos saját, valamint Salczinger Lidia nevű kiskoru gyermeke „Pályázatok. A bosnyák-hercegovinai középiskolákban hat tanári állásra június hó 30-áig és a lipótszentmiklósi pénzügyvizsgáztatásnál egy pénzügyőri vizgázói állásra július hó 31-ig lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. június 11-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő szárazabb lett, amennyiben tegnap már csak az északi részeken és a nyugati határon esett — jobbára kevés — eső. A hőmérséklet lényegesen változott és maximuma: Fiumében 26 C°, minimuma: Tátrafitredon 0 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz és melegebb idő várható.

Allomás	Magasság m	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm		Hőmérséklet		
					max.	min.	max.	min.	
A-Szalón	62.8	11.4	W	2	8	10	30	10	22
Budapest	67.5	11.7	W	1	4	4	21	10	22
Békéscsaba	68.1	8.2	W	2	2	21	—	10	22
Borsod-Abaúj	67.1	11.6	W	2	—	—	21	10	22
Debrecen	68.3	11.7	W	1	—	—	18	10	22
Eger	68.0	14.8	NW	1	—	—	18	10	22
Győr	65.9	12.1	—	1	—	—	18	10	22
Hódmezővásárhely	68.1	11.2	—	1	—	—	18	10	22
Kecskemét	68.6	12.8	SW	2	—	—	17	10	22
Kisvárd	69.9	13.7	ESE	1	—	—	17	10	22
Körmend	67.0	15.5	—	1	—	—	22	10	22
Lécs	68.0	14.1	NW	2	—	—	18	10	22
Miskolc	67.2	15.8	SW	3	—	—	23	10	22
Nagyvárad	67.9	11.9	SW	2	2	2	23	10	22
Pécs	66.9	15.8	—	3	3	3	18	10	22
Szeged	65.4	13.5	NE	3	2	20	24	10	22
Szabolcs	—	12.0	N	1	—	—	21	10	22
Tatabánya	—	7.4	SE	1	4	2	21	10	22
Toronyjános	—	10.0	W	3	4	5	12	10	22
Veszprém	—	13.0	NW	3	1	3	18	10	22
Zalaegerszeg	—	12.6	NW	1	1	ny	17	10	22
Zalaegerszeg	—	13.2	NW	3	2	—	15	10	22
Zalaegerszeg	—	15.9	NW	1	—	—	15	10	22
Zalaegerszeg	—	19.0	W	1	—	—	24	10	22
Zalaegerszeg	—	13.7	SW	1	4	15	21	10	22
Zalaegerszeg	—	15.2	NW	4	—	—	22	10	22
Zalaegerszeg	—	13.4	W	2	—	—	17	10	22
Zalaegerszeg	—	—	—	—	—	—	6	10	22
Zalaegerszeg	—	13.4	W	3	—	—	17	10	22
Zalaegerszeg	—	13.2	W	1	2	6	24	10	22
Zalaegerszeg	—	23.0	NW	3	2	1	23	10	22

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: FAJOR MATYÁS

Lawn-teniszjátékaink

fiuknak, leányoknak és felnőtteknek

legégszesebb és érdekes társas sportjátékot nyújt.

Tennis-raketok:

Kezdőknek 2,25, 3,25 frt.

Haladóknak 4,50 c

Jó játékosoknak 7,— frt.

Versenyzőknek 9—12,— c

Bajnokoknak 15—19,— c

Pályakerítő-háló (3 m. magas) méterje . . . 16 kr.

Fehérpóztó-teniszlap (a tuesatja 5, 6, 7, 8, 9 frt.

Tennisárjegysék és pályatervezés ingyen.

Piöki és Haas lawn-tenisz-üzlete, Budapest, VI., Andrássy-ut 13. szám.

A legtöbb tennis-klub szállítója. Külön rakatjavítás-tarifa ingyen.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatal alapján

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. enredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbajt, sebeket, hajakórt (syphilis), bőrbajokat, olgyengült forrást, idősebbeknél is, onterozest és annak utóbjait, ideg- és hágerincbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 3-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körut 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyásiker.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

kik bármily

nemi betegségben szenvednek,

mint húgyvesztés és hólyagbajok, húgyvesztéskülölet, vizelési zavartok, éjjeli magömlések, sebek és hajakóros bántalmak (syphilis), az onterozest utóbjait, ideg- és hágerincbajt, idősebbeknél is, onterozest és annak utóbjait, ideg- és hágerincbajt, valamint minden női bajokat.

Dr. Garai Antal

v. es. és kir. osztály főorvos országos hírt és a legregibb, 32 éve lennálló rendelő intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Itendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyvesztés és hólyag bajok vizsgálatára villamos húgyvesztéskülölet segítségével.

Vidékiek levelekre kimerülő választ és szakszertű tanácsot nyertek, gyógyszeréről gondoskodik leasz. Titoktartás biztosított.

Nőknek külön váróterem.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, oéllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A csak tessék gyözi.

VALÓ.

di francia külföldi gességek (óvszer) csakis

F. BERGUERANFILS

leghibesebb párti gyárostól legelőnyösebben beszeresethetik

Polgár Sándornál

Budapest, VI. ker., Erzsébet-körut 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszerok, avó-esszközök, nésszajándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műorvos

Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszerok, avó-esszközök, nésszajándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műorvos

Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

SZÍNHÁZAK

Pénteken, 1908. június 12-én. Nemzeti Színház M. Kir. Operaház

Képzelt beteg.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá Moliers.

- Argan Bolino Angélica Louison Beraldo Cléante Diafoirus Furgon Bourant Bonnefoi Poinet

Szerelem játéka

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Mariyvaux Személyek:

- Orgou Mario Silvía Dorante Lizette Tasquin Inas

Nepzinnáz-Vígopera

Czigánybáró.

Operetta 3 felvonásban. Irtá Jókai Mór. Zenejét szerzette Strausz János.

- Zsupán Kálmán Andorfi Arzóna, leánya Alexi Mirabella Veszpróminé Barankay Sándor Környei Ottokár Pázmán Czinka Székely A. Saffi Zilahiné Gábor diák Székely Canoro gróf Virág

Király színház

100 év múlva

Énekes táncos látványos tréfa 3 felvonásban, 9 képben, Irtá Martos Ferencz. Zenejét összeállította Marthon Géza.

- N. Zajtthay István Németh Baczur Gaszton Papir Tóth Irena Ötvös G. Péter, hoteltulajdonos állatkerti igazg. Boross Franco, Major, művész, szerkesztő Szirmai Pavliksek, Pribicsék Samu, szerkesztő Rátkai László R. Sasa Peleskei polgármester, Döröfi Kék, Huszártkapitány Raskó

Aránia színház

Az éjjeli nap országa Kezdeté 1/2 órákor

Magyar színház

A Sasfiók

(L' Alizon) Dráma 5 felvonásban Irtá Rostand Edmond, fordította Abrányi Emil. Személyek:

- Ferenz Törzs Flambeau Csorlos Metternich Garas Ferenz császár Róthey Marmon tábornagy Thuroczy A szabó Z. Molnár Geniz Rátkai Báro Obenaus Londray Mária Luiza Porrai H. Camozán grófnő Polgár I. De Lorent Torz T. Halmi M. Föherczegnő Mészáros G

Víg színház

NAFTALIN.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá Heltai Jenő. Zenejét szerzette Szirmai Albert. Személyek:

- Dr. Szokolczay B. Hegedűs Terke, a felesége Varsányi L. Lohoda Péter Tapolczai Patkány Etus Kornai B. Dr. Csapláros K. Vendrei Káborzán Kiss I. Kapronczay Tamás Sarkadi Házmester Szerémi

Fővárosi nyári színház

Nőemancipáció.

Énekes bohózat táncos 3 felv. Kezdeté 10 órákor

Városligeti Nyári Színház

Tótlagény Amerikában. énekes bohózat Kezdeté (é) 8 órákor

Apolo Projektograf

(Telefon 68-39.) A t a l á l m á n y Tejgazdaság.

Táncoló lábak.

Szarvas vadászat Szípv tolvajok.

A bányában.

kezdeté 8 órákor.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa. 44 szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékvételű utasítással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Művészies kivitelű és polgári BUTOROK óriási választékban készpénzért és részlete a Műbutor Kereskedelmi Részvénrtársaságnál BUDAPESTEN, Aranykő-utca 5. Butor-album 1 korona

BEKETOW CIRKUSZ Városliget Telefon 107-46 Ma este 7/8 órákor Különlegességek-Estélye a teljes szenzációs műsorral. Csak még rövid ideig a 12 óriási oroszán.

DELI étterem és kávéház a Dunaparti korzón, Wurm-u. sarkán Ma és mindennap délután 1/2-3-1/2-7-1/2 és este 1/2-10-1/2 kezdve az európai hírt

CISKOVSKY quartette hangversenyek, fényes változatos műsor. Hűvös és meleg ételek. Rendes polgári árak.

Peronospora, lisztharmat, sárgaság, egyéb gomba és rovar-károsítók ellen a szőlő, kert és mező részére SCHLOESING világhírű franciaországi mezőgazdasági vegyész felgyelete alatt a marselli Schloesing-ház 5 francia gyárában készített és a világ legelső elméleti és gyakorlati szakértőjénél által kitűnőnek elismert Bördöl pora és Lecsapott kénporral biztos és olcsó védelmet nyújtanak. Leírás és árjegyzék mindenkinék díjmentesen. Egyedül vezérképviselő a magyar birodalom területére FRANKL ADOLF pest, Eötvös-u. 19. (Eötvös-udvar, saját ház). — Telefon szám 25-40. SCHLOESING permetszóró, háló- és kézi kénporfújtatója (a világon a legjobb és legtekélyesebb) szintén nálunk rendelhető.

MODERN FESTŐK Magyar és idegen művészek alkotásai. Eredeti színekben. Magyarázó szöveggel. Szerkeszté: Dr. TÉREY GÁBOR a Szépművészeti Múzeum osztály-igazgatója. Most jelent meg a IV. évfolyam 10. füzeté. Hegedűs László: Kain és Ábel. Anglada Y. Camarasa, H.: A Jardin de Paris.-ban. Forain J. L.: A védő beszéde. Garl Melchers, J.: Krisztus Emmausban. Menzel A., von: A templom előtt. Puvis de Chavannes, P.: Szent Genováva űrzi az alvó Párisot. Egy-egy teljes évfolyam (72 kép) előfizetési ára 36 K, egyes füzetek ára (6 kép) 3 K 60 f. Megrendelhetők: LAMPEL R. könyvkereskedése, (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

ITT a tavasz!! elmúltatél de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax Allandóan használya az arc, kéz és bört, a testbört puhán üdön és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltüntetett szeplőt, pörsenyt, atkát mitesszert petanást májfoltot, a rángos bört báronysimává, a vörös vagy sárga bört fehérré teszi. Gyermekekapolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen. Kitűnő hatással bír szomgyuladásnál, valamint for- és szájjápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükrösímává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártans Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve. Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1.— Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve Egyedül Rogátsy Kálmán drogéria Bpest, készítője Budaözi-ut 10. Feltűnik a ROGATSY névre.

Butor készpénzért és részlete 3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba allandóan készön raktáron a leggyorsabb kivitelű a legfinomabb. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben. Nagy Imre lakberendezési vállalata. Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Rendkívül olcsó és kényelmes hajójáratok Budapest, Vác és Nagymaros között.

Az Első os. kir. szab. Dunagőzhajózási-Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. é. június hó 14-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

Table with departure and arrival times for Budapest-Petöfi-térről, Batthyány-térről, Ó-Budáról, Érkezés Vácra, Nagymarosra, Ind. vissza Nagymarosról, Vácra, Érkezés Bpest-Óbudára, Batthyány-térről, Petöfi-térről.

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetidőjei a következők:

Budaözi-utca Vácra vagy megfordítva I. hely 40 fillér, II. hely 30 fillér. Budapestről Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 1 korona, II. hely 70 fillér. Vácra Nagymarosra vagy megfordítva I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon a II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adatnak ki és pedig Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely 150 fill. II. hely 120 fill.

Vácra Nagymarosra és vissza I. hely 90 fillér, II. hely 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényes lemmel ellátott termes gőzhajó közlekedik, melyen a közönség első osztályban van. A hajón jó vendéglő van polgári árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózós közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármily okból abban kellene hagyni, ugy arról a társulat idejekorán hírdetést fog közzé tenni.

Budapest, 1908. A forgalmi igazgatóság.

AMERIKAI-PARK TELEFON 4-49 UJ ÖS-BUDAVÁRA Igazgató: Friedmann A. Ma és mindennap szenzációs előadások a Varietében és éjjel 12-4 óráig a Tabarin-Moulin-Rougeben. Az előadások esős időben is megtartatnak a fedett helyiségekben. Honvédzenekar vonós hangversennyel. Bersaglieri zenekar. — Öt cigányzenekar. — Schrammel ötös. Tizezer villamos körle fénye világítja be a területet. Villamos, bérkocsi és omnibusz végállomás. Egész éjjel rendes közlekedés.

IFJ. SCHULLER FERENCZ nagyvendéglője VI. kerület, Andrassy - ut 39. szám. A szalmaözegek logkedveltebb étterme. Mérsékelt árak! * Kitűnő kiszolgálás

HETI MŰSOR.

Table with columns: Junius, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Víg színház, Király-Színház, Nepzinnáz Víg-O pera, Magyar színház, Főv. nyári színház, Jeleni színház. Rows for Szombat and Vasárnap.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 67C. 283

Vadászfegyverek
gyűjtemény, részben örökségből származó egyenként is poton aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint. Előfektvő lakatszerkezeti, modern Hammerles 35 forint. Greuer-záru, Blüchslinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher Drilling, valódi Krupp aczélesövekkel 65 forint. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghmerles, ugyanitt egy Gáz fényképezőgép, egy perzsa-szövő és egy motorke-rekpar nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám Radónál. 49082

Magánjáró
gőzcseplőkészlet 8 lóerejű, kifogástalan gyári javítás-sal, magyar állami gyárt-mány, igen előnyös árban és fizetési módokkal megvételre ajánlatik Szécs Odón czég által Baián

Koporsó asztalok
részére mindennemű koporsók díszítési összes temetkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra in-gyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs-ság. Nagymező-utca E 46. szám. 27903A

Cseresznyét,
nagyüzemeket postakosa-ranként 4 kor. uorkat, ka-larabét, tőköt zöld yababot, tőköt, kelkaposztát, gom-bát, csukorborsót, spargát, earliolt és új burgonyát, vegyesen 3 kor. ismét el-adóknak külön árajánlat, Szabó Csongrádról.

Ropogós
cseresznyét és egrest nagy-szeműeket élvezésre és befőzésre postakosaran-ként 2.40 korért szállítja Szabó Géza Csongrádról.

Kitünő likörök
és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcse ára 60 fillér. Ké-szítési utmutatás mellé-keve, 10 üvegnél bér-mentve. Réthy Béla gyógy-szerész Békéscsaba.

Kiadó
Lellén, a Balaton partján egy kényelmes villa. All negy szobából, két veran-dából, konyhából, és mel-lékhelyiségekből. Bővebbet a kiadóhivatalban,

Gépészeket
cséplés idejére uszszintén gazdasziszteket és az összes gazdasági személyzelet, szakértelem és józanság-ért teljes felelőseget vál-lalok a hely adó urak ré-szére teljesen költsék és díjmentesen átani Erakaner Armin Budapest, Nagyme-ző-n. 25. Telefon 94-67.

Parketagyár
Gyönyörűen ajánlja gyárt-mányait. 27733

Polgári, gimnaziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnaziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyetárszárkából is) Kolozsvárra, Budapestre uszszintén államszám-veletani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminarium. Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

BUTOR
árverésről, finom és egy szerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon bór-fotellek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsa-szőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Veresáfonyabefőt
BARTÁ-féle, 6 kilós postakosárúveg 6.- korona FELKAI KON-ZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 66972

Magánkutató iroda
Rákóczi-ut 75. Kényes meg-biztatásokat, megfigyelése-ket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Kolozsvári
jogtudományi és állam-tudományi szigorla tokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismer-letesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünk-vel, igen szerény díja-zásért. A vizsga síke-rét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produ-káló intézetünk. Vál-tójogból speciális tanfolyam melyre kor-látolt számban ve-szünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere utáni igen ope-kély díjazás. Al. Levél-beli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozs-vár, Magyar-n 2

BUTOROK
háló-, ebédli-, szalonbe- rendezések, továbbá iro-szoba, iroda berendezésel réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bér-garmiturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám L. emelet 263
Eszincz-utca sarok

„Stenográfia”
Országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskola Váczi-körut 33.
Díjtalan géprásoktatás. Havonta új gyorsírási, gép-írási és kereskedelmi szak-tanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok.
Beiratkozás naponta.
Váczi-körut 33.

Magánnyomozó
Iórv. bevezett cég el-vállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kuta-sokat, személyek, laká-sok üzletek fellünés nél-küül megfigyelését a el-tűnt egyének és névte-len levelek íróinak ki-nyomozását, bel és kü-lföldön. Barna Libor Já-nos, Budapest, Rákóczi-ut 6. L. 15. Telefon 108-62. 28587

Fenyőborovicska
(Juniperus) BARTÁ-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m 26973

Modern
urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédli-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terít-ék, csillárok, vas- és réz-butorokban.
GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Polgári árok!
Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás!
Válasszunk mintát: kiltökök, nagyobb rendelésnél szo-melyesebb elmczyek.
Zeliszka János angol uri szabóterme. BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em.
Állandó választék a leg-divatosabb angol és bel-földi szövetekből.

30 forint.
Varrógépek
egy új valódi csa-ádi Singer varró-gép zárszekrény-nyel 6 evi létállá-sal csatris
SINGER A.
Műgépészeti Budapest, főüz-let Akácia-utca 55. Minden-emű varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Szepességi
csemegék
BARTÁ-féle veresáfonya befőtlet, malna-, szá-mócza-, csipkebogyózt, gomba- és huskonzer-veket, pástetomokat átani a FELKAI KON-ZERVGYÁR Felka, Szepes-megye. Kerjen ár-jegyzéket.

Saját gyártmányu
vas-és rézbutorok
Rézagy --- 45.- írt
Vasagy matraczezal 8.50
Gyermekegy --- 11.50
Sodronyágy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01

ELEKTRO-
MOTOROK
minden nagyságban, ál-landó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

A leg-önösebb részleltetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedüt

készpénzbeni áron a leg-ujabb rendszerű
bank hitel
utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hang-szerlelepen.
Prospektus és árjegyzék in-gyen.
Budapest, Király-utca 58. szám.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyö-keket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kivál-tok és teljes értéket ki-fizetem.
Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

Villamos
világítás
saját dynamóval, lakó-háznak, gazdaságok ré-szére. Telefon és villa-mos cikkek árjegyzéke ingyen. Árajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärner, elek-tromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

ÓVAKODJUNK AZ UTÁZATOKTÓL
ÉS HAMISÍTVÁNYOKTÓL
Jegyeitünk az aldivás a:
SANTAL MIDY
Ártalmatlan és teljesen tisztá
ALAPOSAN
ÉS GYORSAN
GYÓGYITJA
(Kopálva és bőfoszkodás nélkül)
a bevedy vagy idült kifolyást.
Minden tolocsja a MIDY nevet veszi.
PARIS, 8., rue Valenciennes.
Főraktár: Tórek József Budapest, Király-utca, 12. és Andrassy-ut 26.
és Magyarország jelentősebb gyógyszerártaiban.

Csinos
mindeneslány tisztí család-nál Fehértemplomba keres-tetik. Jelentkezés: Sziv-utca 43. I. 8.

Teljesen új
pedálos címbalom jutányos áron eladó. Damjanich-utca 30. sz. a.

Zalogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizet-ek, mint amennyiért vették. SCHILLEG ISIDOR, Sip-utca 8. 27133

Zsinkői csárda
Dráva, Szabolcs határában, siklósi járás, mely all korcs-mából melleképületekből és 6 hold szántóföldből, tulaj-donos agkora miatt eladó. A korcsma K. 2000 bért jövedelmez míg a földet tulajdonos művelteti. Fel-világosítást ad Löwy Ferencz Siklós 5571

Önálló hivatalban
levő középkoru nő olyan jobb módu idösebb urat (gyermektelen) keres, akár valamely üzletvezető kau-cziós egyént, aki hozzá benősülne, aki nyugraal-mas, kellemes otthonú és hűséges jó feleséget öhajjt, az írjon e lap kiadóhivata-lába cím közzéle végett.

Kérelem
a nemesszivü emberekhez! Ezuton kérem a jószivü embereket, lennének ke-gysek egy fél szemü és félkezü 19 éves egészen árva fiut segíteni, hacsak néhány fillérrel is. Hszdel Kálmán Budapest, Nép-színház-utca 39. Hdsz. 4.

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és diszító
Bpest, Váczi-utca 2.
Elfogad teljes lakberende-zéseket, valamint minden-emű kárpitos- és diszító-munkákat. 27881
Mintaraktár művész ki-vitelü butorokból, francia és angol szövetekből, Költsépvételés díjmentes.

!!! Olcsó kölcsönök !!!
Tiszviselőkölcsönt
6-6 1/2%-ra, 15 35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem aka-dály. Előzetes költség nincsen! Díjazás utólagos! Jelzalogkölcsönt 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05% annuitás mel-lett. Másodhelyre 6 1/2%-ig. Övedékokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy-tól kezdve előnyös feltéte-lekkel. Tarcshifelt, Váltó-kölcsönt gyorsan és elő-nyösen folyósítunk. Ingat-lanok erdők. bányák adá-s-vétele Osztályosjegyek hivatalos áron. Mindenfele bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan!! Képviselek alkalmaztatnak!
Kü és Társa bankbizo-mányi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarok. Telefon: 105-34. Válaszbélyeg. 28429

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!
Fénykép-készítéket objektív vesz, előd, ceserő hi-res Appolo lemezek egyedüli-elárusító helye.

HATSCHEK EMIL
Andrássy-ut 18., főköja: Erzsébet-körut 88. Alapítótott 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

Ajtók és ablakok
régí és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rácsoszatok, kerkerésekek, keramitlapok, Kehlheimi lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór,
épület-bontós vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74 Fiók üzlet Sziget-ut 5.

Csiz
A continensen a legerősebb jódbromgyógyfürdő. A meg-lépő gyógyeredményekben mere-zes szerep jut az ásványis nagy radionacivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai fel-oloztek. Megnyitás május 1-én. Számos elsőrendü bérház, szana-torium, gyógytár, rongora, kavó-ház, lawn-tennisz, tombolák, kirándulások. Vasut-állomás, post-árvirda helyben. Hivatalos orvos Dr. Kallós Jenő. Katona-tisztek, állanhivatalnoknak első és utó időnyben 60% kedvezmény. Prospektusa szolgá a fűrdőigazgatófőág. Az ásványis rendezéselt használati utasításnal a fűrdőigazgatószéknél és Edeksuty L. főelárusítónál, - Budapestben.

Ujdonság!!
NAGY LÁSZLÓ
A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.
Ára 3 korona.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedés (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapestben, VI., Andrassy-út 21. sz. és minden könyv-kereskedésben.

TÁTRAKALAUZ
1908.
Utmutató a Magyar-Tátrábi és a Tátravidéki fűrdőkre
A Magyarországi Kárpátgyógyászat körrem-köddésvel szerkesztette:
Dr. Szontag Miklós
kir. tanácsos.
- Átnyáto -
Dr. Jarmay László
Térképekkel. 4 új kiadás
Ára 2 kor. 40 fill.
SINGER és WOLFNER
kiadása,
Bpest, Andrassy-ut 10.